

محمد محسن:
 ژ پیتسمہر گایہ تیہ و
 بہر پسیاریت گران،
 نوکھ ب کاری
 ریئجہریہ شہ مژوہلم

• شہراندنا کوردان ل سہر دہستی مہغولیان ل چہرخی (۷ مقل / ۱۳ از)

• دہستودانی جۆھیئت
 بامہرنی و ئہرہدنا
 بہری سالہ ۱۹۴۸

• ژن ژی دتلیت
 زہلامی خو بہر دہت
 • نہ میڑی نہ دہر دہکی
 بی دہرمانہ

• سہخلہتیت نویکرنی
 دہہلبہستا دہمی بیر تیہہ بیرا من،
 یا ہہلبہستقان بہر خان سندی د

كەنگى دەولەت يا پىرۇزە

قالد دېرەشى

ئابىت ئەم ب رەنگەكى سادە و سەرۋەيى ھەر تىشى بىت ب خوينىن، ئانكو بۇ قەدىتتا ھەر راستىھەكى پىدقى ب ھزرىكرن و خۇ وىستىيانەكا بى ھژمارە، مرۇقان د دىرۇكا خۇ دا گەلەك تىشى بىت چىكرىن و كرىنە سىمبۇل بۇ خۇ و خەلكى ل دوور خۇ زى بى ھاندایى ل دويف ھزرىكرن و دىتتا وى، وى تىشى بىنن و ب ھەبىنن، و ئەقە يا بۇى و ب كۇمان مرۇق بى ب دويف وان ھزران كەفتىن و دسەرى خۇ داى بى كرىە تىشەكى پىروز و گەلەك مەزن بى لى نىراى، كو د راستىا خۇ دا زى ئەو چەندە وىسا نەب، وى، بەلى ئەو كۇمىت مرۇقان گەلەك زوى بى نە ھەسىيانە ھەتا كو كار گەھىتىە ھندى رۇژەكى خۇ دىتى كولىيى وى پىروزىا (وھمى) مىناك زى بۇ مە ھەمىان دەولەتە، كەنگى دەولەت ب تىگەھى خۇ بۇيە تىشەكى گەلەك پىروز ل دەف مرۇقان.؟ و دىسان زى كەنگى قى پىروزىيى بەيى خۇ ژ دەستدايە و نەفرەت لى ھاتىنە باراندن ھەر ژ لايى وان مرۇقان ب خۇقە.؟ ئەقە ھنگى چىبوو دەمى مرۇقى خۇ خاندى و خۇ نىاسى، ئانكو بەرى ھەر تىشەكى يا فەرە ھەر كەسەك خۇ ب خوينىت و ب نىاسىت، پاشى دەست ب ھازۇتتا كاروانى ژىيانا خۇ بىكەت و ل وى دەمى دەولەت يا پىروز بوو كو مرۇقى خۇ دىن سىبەرا وىقە د دىت بى پاراستى و دلخۇش ب ژىيانا خۇ، بەلى پىشى دەولەت ئەو ھەبوونا خۇ ژ دەستداى و نەشىايى وى مرۇقى، يان كۇمىت مرۇقان ل بن پەرىت خۇ ب پارىزىت، ئەو پىروزى ژى نەما و مرۇق نەچارمان بۇ خۇ ل پىگۇھۇركىت دىتر ب گەرىت بۇ دلخۇشيا خۇ.

دىرۇكا چىبوونا دەولەتان ل رۇژەھەلاتا مە، (ژبلى دەولەتا صەفەوى و ئۆسمانى) بۇ دەستپىكا چەرخى بوورى دزقرىت و ئەف دەولەتتە چىبوون زى چ جاران خۇدان ستوئىت ب ھىز نەبوئىنە و ھەر بايەكى ھاتى بىت ھاتىنە ھزانن و كەقتىنە بەر تاي مرنى و نەمانى، چونكە ئەو زى ھەر ب وان زەنىەت و تىگەھان ھاتبوونە ئاڧاكرن بىت كوم مە ل دەستپىكى ئاڧرى پىداى، لەوا زى كەس و كۇمىت جفاكى ھەتا دوماھىي نەشيان وى پىروزىا يا بانگىن ب دىرۇقا سى چارىكىت چەرخى بوورى بۇ دەھاتە كرن ب ھەبىنن و بىتە تىشەكى نەلف دناڧ دل و ھناقىت واندا.

لەوا زى و ژ بەر سەردەمىكرنا دەولەتتە دگەل مرۇقى خۇ، وان كەس و كۇمان خۇ قەدمر و ھاقى دىت دناڧ گەھىت دەولەتتە و نوكة گەلەك ب ساناهى ئەو پىروزىا ئاشوپى (خەيال) يا دىبەتە لەزىتوكەك د دەستپت پوانخازىت بەرژومەندىاندا، ئانكو ژىياتى بۇ پىروزىا دەولەتتە بەر ب نەمانى قە دچىت و چ بەيى خۇ بى زانستى و مرۇقاىەتى نەمايە، چونكە ئەو دەولەتا نەشىت مافىت وان كەس و كۇمان ب پارىزىت، ئەو ب ھەمى ھىزا خۇ دى دزايەتى و دوژمنىا وى پىروزىيى كەن.

ھەتا نوكة چ جارەكى زى مرۇقى كورد ھەست ب ھندى نەكرىە كو ئىك ژ قان دەولەتتە ب كوتەكى ل سەر ئاخا وى ھاتىنە چىكرن و خۇدانىت وان گوتى ئەقە ھەبوونەكا پىروزە دقىت رىزى لى ب گرن و ب ھەبىنن، خۇدانا وى بىت و خۇ دىبىت كو گىانى وى بى پاراستىە داكو ئەو زى بەرەقانىي لى بىكەت، بەلكو بەرۇقاژى بى خۇ دىتى كولىيى ھىزا سەردەست و گوتىبىت ب مرە بى مرى و بژى بى ژىيى.

ژ بەر قان ئەگەران و زۇردارىيا ب ناڧى پاراستا دەولەتتە و قركرن و وىران كرنە ولاتتە مە، بەردەوام دى رت ل قى دەولەتا خلۇلە ھىنە باراندن، ھەتاكو رۇژەكى ژ رۇژان دەولەتا مە زى دەھىتە ئاڧاكرن و مرۇقى كورد ھەست ب كىماسىي و خۇ كىم دىتتە نە كەت. و ھنگى دەولەت دى ل دەف مە زى بىتە تىشەكى پىروز دەمى خۇ پاراستى و بەختەومر دىن ھەمبىزا وىقە دىبىنن و ژ ھناقىت قى گەل و ولاتى دەربكەڧىت.

مه ژمار
94
شوات

سيلاق

دوشنې موراد" كهفته
بهر نقينگان

ل ناكړې سهرتر اشيه ك
ملا هوڼه رمه ندا بوويه

رهد فهليل: خهونا
مئه پ نافي هه لبرارتين
كوردستانى قاره مانيت
چينائى پ دستخوفه بينم

پوچى باوهرى دناقهه را كور و كچان دا لاواز بوويه

خودانى نيمتيازى
محمهد محسن

سهرنشيكار
خالد ديرميشى

xaliddereshi63@yahoo.com

0750 464 2107

دهسته كا نفيكاران

عبدالولا مشرختى

د. ناشتى عبدالواحه كيم

محمهد عبدالولا ناويدى

يوسف محمهد سعيد

سهردار هيتوتى

دهر هينانا هونهرى

ريناس حرسن

renasgurbawi@yahoo.com

چاپخانا خانى - دهوك

نه دريس: تاميديى - كانيا مالا

نشيپينگهها دهوك- ماسيك نيزيك ديرا نهرمهنا

E_mail:govarasilav@yahoo.com

Tel:0627633369

سيلاق ل سهر تورا نينته رينيتى

www.amedye.com

- همر بابته دگههته سيلاق. بهته بهلاقرون. يان نه. بو خودانى ناهيته زفراندن.
- ژبلى نهو گوتاريت نافي سيلاق ل سهر نهو بهرپرسيار نينين ژ نافرؤكا چ گوتار وبابهتت دهته بهلاقرون

سفکتر لیبھیٹ.

مالکی و شہرستانی ھه که داخازیا ترانسپارٹنسی (ناقرونی) ژ حکومتا مه دکهت و ژئی دخازیت ب رنگهکی زهلال دگهل بهغدا شولکهت و دخازیت حکومتا کوردستانی ههمی داهاتی کوردستانی رادستی بهغدا بکهت، ما مه ژئی حهق نینه ئەم قی پسیاری ژ جهنابی وی بی بی نان و خوی بکهین: سالانه ب دهها ملیونا خهلکی شیعه قهستا نهجهف و کهربه لا دکهن و دمرگههیت گومرکی بیٹ ل ناقههرا خو و ئیرانی قههکرین: ئهري کی دزانیت ئەو ملیاریت دولارا کیفه دچن؟

تشتی بالکیش ئەوه، کو گهلهک جارا رۆژقه گپیت (جرائد) ئیراقی بهحسی هندی یی کری نژدیت دزینا پیترولی، پاری نانی خهلکی، بیٹ هاتینه گرتن، بهلی نههاتیه دیارکرن؛ ئەو کی بوون و بو کی دخهبتین؟ نان ئەو پیترولا ل ژیریا ئیراقی ژ بۆریا دهیته دزین گهندهلی نینه؟ مرؤف قهت تیناگههیت چاوا و ب چ روی شههرستانی بهحسی گهندهلیی دکهت و ل دهقهرا ل بن دستي رۆژ نینه ب دهها مرؤف نههیتنه کوشتن و کههرمب و ئاڤا پاقر ژ یی زفرینه سهر ومختی ههکو هیشتا ئاڤ و با و ئاگر دپیروز دهاتنه پهراستن.

سحبهت ههمی ههر ژ سهري ههتا بنی ههما نه پیتروله و نه ژئی داهاتی گومرکی کوردستانیته. سحبهت ههمی ئەوه کو ترکی فیگافی یا کهتیه تهنگافیهکی و کاری دهیتنه کوردا بینه دۆزمنیت ئالیهکی ژ پیکهاتیهی ههفرکیا سیاسی ل ترکی، دا ئەو وی ئالیی کورد نهقین راکیشنه لایی خو و پاشی جهزائیرهکا دی ب سهري مه بینن. سحبهت و مرارا تاشاندنا کومپلوتیه (نمو تربیه المؤمنه) و شوینبوونا تیگههی وی دناڤ مهزیی مرؤفی رۆژههلاتی دا و ژ قهریزا

پیشکتهتا بهردمواما قی ئەقلی هوسا شههرمزاییهکا مهزن یا بو سیاسییت رۆژههلاتی ناقین، نهخاسمه ژئی عهرمبا، پهیدا بووی. ئەف ئەقلیهته د ژیارا خهلکی یا رۆژانهدا دموری دینیت و پیقهري بی بهقلی ئەقلیهتا مللهتیت کورد دبن دستاقهیه. ئانکو کورد چ بو عهريا، ئان ترکا، ئان فارسا، بکهن، قهت بیهنا وان بی کومپلوت (موتامهره) ناهیت.

پهیدا بوونا ئاریشا PYD ی پشکهکه ژ قی کریارا (کومپلوتی) کو کوردا ب کوردقه مژویلکهن و پی بهینه بیچارهکرن و پاشی ههکو ئاریشیت فان دمولهتیت سهرداگریت کوردستانی نهمان و پیکهاتن ههمی دی ل کوردا قههگهپین لیدمن. ب بهري PYD ی ئەو دی سی چوچکا ب بهرمکی کوژن؛ ئیک، کورد نابنه ئیک و دۆ، کورد نهشین بهرههقیا بهرسینگگرتی بکهن و سی، دی بنه نیچیرهکا ب ساناهی.

مه چهندا بو بسورمانیی کری، مه چهندا بو ترکا و عهريا و فارسا کری، بهلییا دسهر هندیرا وان ئەم نهقیین. ئەو فان کومپلوتا ههمیا ل سهر مه دکهن، چنکی مه چ دمولهت نینن کو مه ژوان ب پاریزن ئانکو مه چ کیانیت و مسا نینن ئەم ل بهر پهري قهههویین.

ههکو سال ۲۰۰۲ ئەمیرکیا ههلامهتی سهدامی ب عهردی دادای و ئیراق کهتیه بن دستي هیزیت ههقالبهندیا تئیهتیت پاقر، د بهرسقا پسیرهکیدا کا وی پشتی شکهستا سهدامی چ هزر هینگی ژ کوردا دکر؛ هنری کیسنگهري بی قهگرتن گوت من و مسا هزر دکر کو کوردا ههما ئیکسهري دی خو کهنه دمولهت. ب راستی ههکه ئەم د ومختی ئەم تیدا بهیز بین بریارا خویا ستراتیجی نهدهین، کو بریارا دمولهتبوونیه، ئان ژئی ئەم ل ههمبهري وی کهسی راوهستین یی کو د دلی دا ههی هاری مه بکهت دا بیینه دمولهت.

ههروهکی شیخ مهحمودی حهفید دگهل ئینگلیزا کری و ههروهسا وهکی ئەم ل ۲۰۰۲ بهزین چووین و گوته ئیراقی مه دمولهت نهقیت، ههر چهنده هینگی ههمی سیاسییت ئیراقی دگوته کوردا دی قیجا ههما بینه دمولهت. مه بهرؤقاژی هندی دمولهت بو ههفرکیت خویتی دیرؤکی چیکر. مه گهنجیت خو ل بهغدا دانه کوشتن دا فیگافی مالکی قی سهري مه بینیت.

بهري ئەم پینگاڤا ئیکی دگهل ههفرکی خو بهافیژین، تشیا ئەم وی هزری بکهین کو رۆژهکی ئەو دۆزمنی لیواز دی گیان تینالییت و خو ل بهر سینگی مه ههلاقیت و داخازا وهکههقیی کهت و پاشی دی پیکولا سهرکیشیی ژئی کهت، چنکی مه باومری بخو نهبوویه ئەم خو خوسهري خو بریقههههین.

تشیا ئەم بریارا ب جهرگ بدمین و راست و بی قهگرتن بییزینه خهلکی خو ئەم دی بینه دمولهت و ئەو قوربانیت مه ههتا نوکه داین گهلهک ژ ئەڤا فیگافی پیتر دئینن و ههيامی بهیت دی پیدقی هیژ قوربانیا بین، بهلی دی ئەم سهرکهقین و ئیدی چ ئاریشه ل ناقههرا مه و دمولهتیت وهلاتی ل سهر هاتیهلیکقهکرن نامینن. دمولهتبوون هندی زویتره چیتره. ئەم بلا ل هیقیی نهبین مللهتهکی وهکی مه ژ فارسا و ترکا و عهريا پهیدا بییت و بییزیه مه کهرمکهن بینه دمولهت و کا وه چ دقیت ئەم د بهرههقین.

تتی دمولهتبوون چارمیا ئاریشا مهیه دگهل ترک و عهرب و فارسا. مه یا گویتی برا، وان یا گوته مه کریف و ئەم دییزینی برا و ئەو دییزنه مه کریف و ئەم بییزینی برا و دی بییزنه مه کریف و دی ههر پیکولا چهماندنا مه کهن. من چ خش نینه ههکه ئەم بیینه دمولهت ئەو دی پیتر قهدری مه گرن. چنکی مرؤفی لیواز و ژار چ بهایی جفاکی سیاسی نینه.

رولنى ريكلامى د ھەويت ھەلبىزارتانا ل كوردستانى ..

ژېمىر گىرنگيا فى بابەتى و بتايىت ل وھلاتىت كو سىستەمى دىموكراسىزمى پەيرەو دكەن و بەردەوام برىيا ھەلبىزارتانا گۆھۆرىن پەيدا دىن، لەوا مە ب فەر دىت ئەف بابەتە بەپىتە ئازراندن و ئەو كىم و كاسى و لاوازى بىت ھەين د ھەويت ھەلبىزارتانا ل كوردستانى و ل عىراقى دەستىشان بگەين بۆ مفا ژى وەرگرتنى.

بەدرفان زاوئەيى

دەنگەمى بۆ لايى خو رابكىشيت و دەنگەمى قايل بگەت ب بەرنامى خو كو دەنگى بەدەتە بەرنامى فى لىستى و دىبىژنە فى كارى بازارى سياسى (التسويق السياسى).

ھەر چەندە پارت و بەرېژىت مە ل كوردستانى ھەلبىزارتن بۆ ھەلبىزارتنى پترى شەھەرمزا و زىرەك دىن د كارى رىكلام كرنىدا بۆ بەرنامىت خو بىت ھەلبىزارتن، بەلى تا نوکە ب دروستى مفا ژ وان شىانا نە دىتە بىت كو ل بەردەست ھەين، لەوا دىبنىن كو چەندىن شاشى و زىدەگافى و بەزاندنا سنورىت قانونى د ھەويت ھەلبىزارتانا رویدەمەن و ئەف چەندە بۆ چەندىن ئەگەرا فەدگەرىتە فە و ئىك ژوان ئەگەرا نەبوونا كومپانىت نەخاسمەبىيە ب فى كارىشە، ئانكو كارى رىكلامى بو ھەويت ھەلبىزارتانا ونەبوونا قانونەكا نەخاسم ب رىكخستنا كارى رىكلامى بووبە ئەگەر كو رەنگە بى سەرووبەرىەك پەيدا بىت و دىبىتە ئەگەر زىان ب لىست و بەرېژىرا ب كەفیت د روژا دەنگدانىدا، ئەفە ئەگەر ئەم بزانىن كو كومىسيونى و باژىرقانىي ب تى ھندەك رىدار ھەنە بۆ فى كارى و ب تى سزادانە، ئانكو رىكخستن نىنە. ھەر چەندە شكلى گەلەك

بۆ رىقەبرنا كارىت خو دانا و چەندىن كەسىت ژىھاتى و بەرنياس و خودان شىان ل دوورىت خو كومرکرن، دگەل چەندىن گروپىت كارى بىت خو بەخش و پىككە رىكلام بۆ بەرنامى بەرېژىرى دكر و ئىكەم كار دكەن ميناكەكى بۆ بەرېژىرى دروستكەن، كو جەى بالكىشانا خەلكى بىت و راوستيان و سىمبولىت سەر و چاقىت وى و رەنگىت شكلى جەى باومرىا خەلكى بىت و سەنگەكى بەدەتە بەرېژىرى كو ھەزەمكى ل دەف دەنگەمى دروستبگەت، كو ئەف كەسە خودان شىانە و رەوشەنبىرە و ژىھاتىە و دوپىدا ب چەند پەيقتى كورت پەيىكا خو راگەھىنىت و پاشى رىكلاما فىدىوىي دەربگەتن ل كەنالىت راگەھاندنى و ھەقدىتتە ھەقەبەر و تورىت ئەنترنىتى و رادىو و تادوماهىي، ئەفە ژ لايى بەرېژىرانقە، ژ لايى پارت و لىستانقە، وەكى ئەم دزانىن كو ھەمى پارتيا بەرنامى خو بى سياسى ھەيە و د دەمى ھەلبىزارتانا ئەفى بەرنامى سياسى دگۆھۆرن بۆ چەند پارچەكىت تژى رامن و ب ھىز و ب ساناهى بۆ تىگەھشتى و وەكى مادەيەكى بەرھەقدكەن بۆ رىكلامى و پاشى رىكلام بۆ فى بەرنامەيى دەيتە كرن ب ھەمى رەنگا داکو

ل دەسپىكى رىكلام د ھەويت ھەلبىزارتانا چ بۆ لىستەكى بىت، ئان پارتەكى، ئان بەرېژىرەكى، بۆ ھەر پەيسك و پوستەكى بىت، ھەر د كەفندا دەھاتە كرن و ب تى برىيا شكلا بوو، بەلى فى رەنگى رىكلامى رولى خو ب دروستى دىت ل دوماھيا چەرخى نوزدى ئانكو ل ساللا (۱۸۹۰) و ھوسا رىكلامى رولى خو دىت د ھەويت ھەلبىزارتانا، بەلى ل وى دەمى بەرېژىر ب خو دناف خەلكىدا و ل جەيت كارى و ل كارگەھا دگەريان و رىكلام بۆ بەرنامى خو بى ھەلبىزارتانا دكر، بەلى پشتى جفاك بەرە بەرە مەزن بوين و پىشكەقتىن و سنوور بەرفرەھ بووين و تەكنەلوجىي جەى خو دەھمى بوارندا كرى، ئەفى چەندى وەكر كو بەرېژىرا ژۆرەك

و ب دروست بدمنه نياسين بۇ خەلكى، لەوا دبىنين كو زيان دگەھىتە لىستى ژى، ژبەر چەند بەربزىرا و ل دوماھىيى دبىژىن كو نەدىاربوونا ژفانى ھەلبزارتنا كىشىت مەزن بۇ لىست و بەربزىرا دروستدكەت و دبىتە ئەگەر گفاشتەن دكەفنه سەر كارى رىكلامى و دبىتە ئەگەر ئەف كارە ب دروستى ناھىتە كرن و گەلەكا گرنگە بازىرقانى دگەل كومسيونى جھىت تايبەت بۇ رىكلامى و جھىت تايبەت بۇ ھەلاويستنا ويئەيان دياركەن و ب كرى بدمنەف لىست و بەربزىرا، بۇ ميناك سەنتەرى پارىزگەھى بكنە چەندىن كەرت و ل ھەر كەرتەكى جھىت تايبەت بۇ رىكلامكرنى ھەبن، ئەفە و يا فەرە ھندەك مادە بەيتە قەدەغەكرن و رىكلام پى نەھىتە كرن، ھەكى رستكىت ئالا بيت درىژ و بەلاقووكىت درىژ و چەند كەرستەيىت دى كو دبنە جھى پىسبوونا بازىرى و كرىتكرنا رويى وى.

ھەروەسا چونا بەربزىرى، ئان سەرۆك لىستەيى بۇ جھىت كارى و كارگەھا و زانكويا و گەريان دناف خەلكىدا و بەلاف كرنا پەيام و بەرنامى لىستى بۇ خەلكى و يا ژھەمىي گرنگتر سىستەمى منازمرا چ ل سەر شاشىت تەلەفزيونى، ئان د تورىت ئىنترنىتيدا ھەكى فەيسبووك و يوتىوب و چەندىن تورىت دى و روى ب رويوون دگەل خەلكى و رىكلام كرن بۇ بەرنامى ھەلبزارتنا، كو ئەف چەندە ل دەف مە گەلەكا كىمە، بەلى كارى دترسىدا ئەوہ ژىگرتنا بەربزىران، نە ب رىكىت زانستىنە، لەوا دبىنين كو لىستى بەرنامى خو يى تايبەت يى ھەيى و ب ھەمى رىيا رىكلامى بۇ دكەت، بەلى دبىنين كو پترىا بەربزىرا چ بەرنامىت تايبەت نىنن و چ پەيام ژى نىنن بگەھىنە خەلكى، ئان تەخەكا جفاكى و چ ستافىت كارى بيت شەھرەزا نىنن كو بۇ رىكلامەكا دروست بكنە

رولى خو يى ھەيى د ھەويىت ھەلبزارتاندا، بەلى مخابن ل دەف مە شكلى بەربزىرى كەساتيا وى و شيانىت وى و سەنگا وى يا دروست بۇ دەنگەمى ديارناكەن، ئانكو ھەكى ھەر شكەكى دى دەيتە گرتن، يى كىنجى ل دەنگەمى بكەت، كو يافەرە شك بۇ بەربزىرا ل دەف شارمزايت فى كارى بەيتە گرتن كو رول ھەبىت بۇ دەستقە ئىنانا دەنگا بۇ بەربزىرى، رىكلامىت تەلەفزيونى بيت كورت بۇ بەرنامى لىستى يا فەرە ب رەنگەكى سەردەم و ب رامانىت مەزن و ب ساناهى بۇ تىگەھشتى بىھنە دروستكرن و بۇ تەف تەخ و چىنا و ب تايبەت بۇ تەخا گەنجا و ژنا كو ئەف ھەردوو تەخە زوى ل خرقەبوونا بەرھەف نابن، لەوا دى گەلەكا گرنگ بيت ئەف پەيىكە (رسالە) ب فى رەنگى بگەھىتە وان و دى باشتر بيت ژ نامىلكا كو پترىا خەلكى ناخوين.

محمد محسن: ز پشمه رگایه تی و بهرپساریت

خبات و تیکوشین پشکهک بوو ژ ژيانا گهلی مه د قوناغیت بووری بیت ژیانتی دا، لهوا هر زویکا گهلهک گنجان مل دا بهر خباتی و دهستدا چهکتی شهره فنی بو پاراستنا گهل و وهلاتی خو، محمهد محسن ژی هر زویکا بویه شهیدایی نازادین و دا کو فنی خهونا خو بینیته جه دهستدایه کارئ سیاسی و پشمه رگایتی. محمهد محسن د ناغا مالباتهکا کورد پهروهردا ل باژیری نامیدی ژ دایکویه و تاکو سیی ناغنجی دشتیت بخونیت، چونکی ل سالا ۱۹۷۹ بریارا چونه ناغا ریزیت شوره شی ددهت، ل دهستیکی وهک پشمه رگه دکه فیته بهر بارئ گرانئ شورشگریی و پاشی دهست د دهته کارئ ریکخستنا پارتایه تی و ژ شانکا بنگه بی ب ریشه دهت. ل سالا ۱۹۸۳ دبیته بهرپرستی ریکخستیهکا لهشکری و هر ل وی دهمی دشتیت چندين کاریت لهشکری ل دژی داگیرکریت کوردستانی ب کهت و دژیی خو بی پشمه رگایتی دا ۵ جاران بریندار دبیت، کو ۳ جاران برینتی توی د گران بویه و بویه شاهد و دیده قانی جان ژ دهستدانا گهلهک پشمه رگیت قهره مان. پشتی کو سهره لدان دروست دبیت و گهل و وهلاتی مه ژ بن دهستی رزگار دبیت، محمهد هر ل سهر خباتا خو بی بهرده و امه و چندين بهرپساریت لهشکری و هر دگریت کو ژ وان ژی، جیگری کهرتی نامیدی و پاشی نامر لیوایی ۴۳ بی لهشکری نیکگری بی کوردستانی و پشتی تیکدانا کاودانیت سیاسی ل کوردستانی ژی دبیته جیگری لهشکری ۴ بی نامیدی و ل سالا ۱۹۹۴ ژی دبیته لیوا تایه تا ۲ یا سهر ب سهر کردایی قه. پاشی دهیته قه گوهاستن بو ده قهرا بههدینان و دبیته فرماندئ سوپایی ۱ و پاشی ژی دبیته جیگری فرماندا سه فین و سالا ۲۰۰۵ ژ کارئ لهشکری بو کاریت پارتایه تی دهیته قه گوهاستن و دبیته بهرپرستی لقی ۱۸ ل ده قهرا نامیدی و تا دوماهیکا سالا ۲۰۱۰ بی بهرپرستی لقی ناقبری بوو.

دیدار: سیلاڤ

شهید دبو و خه لکی بی گوننه دهاته نازاردان، نهغه ههمی بونه تهگر کو نهز ژی ریبازا کوردایه تی بخو بکه مه خاندنگه ها بهر دموما خباتی و چهکی شهره فنی هه لگرم.

ل دوور وی تهمنی کو پی چوی و بویه پشمه رگه دبیزیت: راسته د تهمنی ۱۶ سالیی دا بومه پشمه رگه، بهلی من گهلهک شانازی ب خو دکر، چونکی من زیده باومری ب خو هه بوو و هر د وی تهمنی دا من سی هیسی و خاستهک

کوردستانی ل ل ثیرانی پشکار بوون و پشتی هنگی عزت عبدالعزیز شهید بو کود بیته مامی بابی من و سعید تاهر ژی د زندانی دا شهید دبیت پسمامی بابی من و صالح عبدالعزیز شهید بو کو د بیته باپیری من و احسان صالح شهید بویه کو مامی مهیه و گهلهکی دیتر. و نهغه خالهکا گهلهک گرنه کو گهرماتیهکا مهزن بو من هه بوو بیمه پشمه رگه و تشتی پتر نهز پالدايم نهو زورداریا دوژمنی بوویه و دهمی پشمه رگه

ل دوور وان کارتیکنیته نهو پالداي کو قهستکرنا شورشی بکهت محمد دبیزیت: مالباتا من ب پلهیا نیک دهیت، چونکی هر د تهمنی بچوکاتی دا نهز ب هزارا شورشیته بارزانی هاتیمه پهرومرده کرن و هر دم شهقبیریته مالباتا مه ل سهر شورشیته بارزانی بوون، و هندی سوحبهت من گوهلئ د بوون دا بیژن مامی مه چهجی تاها دگهل شیخ نهحمهدی بارزانی بو ل تورکیا بو و بنه مالا مه ههمی ل گهل بارزانی نهمر دکومارا

گران، نوکه ب کاری رینجهریئی نه مژوولیم

کربوو، و ئەز باومردکەم بئ دادیەک دناف وان داژی یا هەمی، بۆ میناک ئەگەر چار پێشمەرگیت دیرین بیئت کو مل ب ملی ئیک خەباتکری، دی بینین نه وهکەهفی ل ناڤهرا واندا هەیه ل دوور مافیئت وان، یئ گەلهک گەهشتیئ گازندا دکەت و یئ کیم ژئ گەهشتیئ هەروەسا و کەس ژئ وان نابیژیت پانی گەلهک هەفالیئت مه هەنه هەر چ نه گەهشتیئ و دا بزاقی بکەین وی ژئ ومکی خو لئ بکەین داکو ئەو ژئ بگەهیتە هندەک ژ مافیئت خو، لی ناڤهشیریت ژئ کو پستی چیبوونا سەرهلدانی مافی هندەک ژ فان پێشمەرگان هاتیه خارن، چونکی کاودانیئت نهخوش ب سهری گەلی دا مه هاتن و ئەم برسییئت نه دادپەرورمیئنه و تەر و هسک پیڤه هاتینه سوتن و رش و سپی تیڤکههلیک بوون، و هیژیت دستەلاتدار ژ بهر هەفرکییئت ناڤخوی هەمی مرؤف تیڤکهلی ئیک کرن و هندەک پارتيئت

تئی نان دایه، بەلکو کاری بیریقانیئ و رینجهریئ و هەمی کاریت دیتەر دکرن، دیسان پوستهچیا حزبی و پێشمەرگه‌ی ل ناڤهرا چیا و گوندان دا هەر ژن بویه و ئەڤه و ژ بلی کو وهک دایک زارۆک ب خودان کرینه و ژ بلی قی ئیکی ژئ هەر جهگه‌را وان ژئ دهاته سوتن دهما کو جهگه‌را وان ل بهر سینگی شهری شهید دبوو، لهوا ئەز ب باش دبینم کو ژ بهر رولی دایکی یئ مهزن د شورەشی دا بلا ل هەر بازیرهکی پهیکه‌رەک بۆ ریز و خەباتا دایکی بهیته دانان

تو بیریا کیژ هەڤال و روژیت خو بیئت شورەشی دکەه؟ محەمەد محسن گوت: بیریا وان دکەم بیئت کو جانی خو کریه قوربان و ئەڤرۆ بن سیبه‌را خوینا وان ئەم ب ئازادی دژین و شانازی ب وان دبەین. چونکی مه ب بیر و باومری خەبات دکر هەتا کو ئەم گەهشتینه قی قوناعی و ئەم دپەر باومر بۆین کو

ژ بهر رولی دایکی یئ مهزن د شورەشی دا بلا ل هەر بازیرهکی پهیکه‌رەک بۆ ریز و خەباتا دایکی بهیته دانان

کو هەبۆنا وان دناف شورەشی دا نه‌ی کو دایکبوییئت پستی سەرهلدانی نه، ئەو ژئ حەزناکەن ناڤی پێشمەرگیت دیرین هەبیت و ئالییئت دیتریئت کو دهمەکی کیمه ژ (مالی) جودا بۆین و ئەو ژئ گەلهک جارن دکەڤنه دڤی چه‌په‌ریدا و بزاقی دکەن بۆ نه‌هیلانا ناڤی پێشمەرگه‌ی، و ل قییره یا فەرە کو لیژنه‌یه‌کا ریک و پیک بهیته دروستکرن و قانونه‌ک بهیته دمرکرن و ب دادی سەردەری دکەل قی بادەکی بهیته کرن و هژمارا وان ب دروستی دیار بییت و ل

دی هەر روژەک هیئت و ملله‌تی مه دی گەهیتە مافیئت خو بیئت ره‌وا و درویشمی پێشمەرگه‌ی کوردستان یان نه‌مان بۆ و ئەڤه ژئ نه ب تئی ب گوتن و ب درویشم بوو، بەلکو ب جانفیدای دهاته کرن. ل دوور پرسه‌کا مه کانی بۆ وان شورەشگیریئت روژیت به‌رتەنگ چ بهیته کرن باشه و وان چ ماف ل سەر مه هەیه، هوسا به‌رسفا مه ددمت: ئەز گازندیئت وان پێشمەرگیت دیرین ریزی لی دگرم و هەلبه‌ت دهمی وان جانی خو دانا‌یه سەر دستیئت خو وان ل هەمبەری چ تشتا ئەڤه نه

هەبوون، کو گەلهک چاڤه‌ری وان بووم و ئیک ژ وان ئەو بوو کو زویکا رهیئت من بهین داکو دیری بکەم، چونکی پێشمەرگیت وی سەردەمی هەمیان ریه به‌رددان و یا دوویئ من دخاست کو چه‌که‌کی تاییه‌ت من هەبیت و یا سیئ ژئ من دخاست پشکداریئ د شه‌ره‌کی دا بکەم. لی محەمەد ناڤه‌شیریت کو ل وی دهمی چویه د ناڤا ریزیئت شورەشی دا ژ بهر بچوکاتیا ته‌مه‌نی وی چه‌ندین هەفالیئت پێشمەرگه‌ بزاقا زفراندنا وی دکرن بۆ د ناڤ مالباتا وی دا، ژوانا ئەبۆ شقان و محمود کانی سارکی بوون، و دیژیت وان پێشواری ل من کر و بزاف کرن کو بزقرمه‌ڤه، به‌لی من روکمانی کر و ئەزمام و هەلبه‌ت من قازانجه‌کی گەلهک مه‌زن ژ شیرمیئت وان کر.

ل دوور کانی شیا زویکا بگەهیتە پله‌یئت پێشمەرگاتیئ یان ژئ نه؟ محەمەد محسن دیژیت: ژ به‌رکو ل وی سەردەمی پێشمەرگه‌ پتیریا وان نه خوینده‌وار بوون ب تئی مه کاری لوجستیک دکر د ناڤ مه‌فرمزا دا و و هەروەسا هەلسه‌نگاندنا هنگی ژئ ل سەر شیانا بوو و پاشی ژ بهر شیانیت خو ئەز شیام بگەهه‌ هندەک ئەنجامان.

د به‌رسفا سیلاف دا ل دوور کانی ژ بریاریت خو بیئت وی سەردەمی نه‌ی پەشیمانه؟ محەمەد دیژیت: ژ چ بریاریت وی سەردەمی نه‌ی پەشیمانم، چونه‌ک هەر تشتی مه کری ل پیناڤی دۆزا ره‌وا یا گەلی مه بۆ و مه چ مه‌رم و ئارمانجیئت دیتەر نه‌بوون و ل دوور رولی ژنی و هەمبیزا وان بو پێشمەرگه‌ی و خزمه‌تکرن پێشمەرگه‌ی؟ دیژیت: ب راستی وان ژئ شورەشا کری و نه ب تئی ب نانی، به‌لکو ب جانی خو ژئ و ژن ژئ بیئت شه‌هید بۆین و بیئت هاتینه ئازاردان و وانا نه ب

ل دوور پسارمكا مه كانى نوكة
 ئەو مژوولى چيه و چ دكەت دبیژیت:
 پشتی ئەز توشی هندەك نەساخیان بۆیم
 و من چارمیا خوۆ كری، هەيامەكە
 ئەز مژوولى كارى خوۆ یی تاییهەم و
 رێجبه‌ریی دكەم و ب دیتا مه یا فەر
 و پیدقیه هەر ئێك ژ جهی خوۆ بیته
 كەسەكى بەرهمدار و بزاقی بكەت
 كارەكى پەیدا بكەت بو ئاقەدانكرنا
 كوردستانی، چونكە نوكة پتر ژ هەر
 دمەكى ئەم پیدقی ئاقەدانكرنی ینە
 و كوردستان وەلاتەكى دمۆلەمەندە،
 داخازا من ژ حكومەتا كوردستانی
 ئەوه كو پرۆژیت بەرهمدار دروست
 بكەت ژبو ئاقەدانكرنا ژیرخانا ئابوریەكا
 ب هیژ و بلا چاقی مه ل خەلكی دیتەر
 نەبیت هاریكاریا مه بكەن و دقیت ئەم
 پشتبەستنی ل سەر خوۆ بكەین و ئەقە
 ژى ب دیتا مه پارچەكا نە قەبریه ژ وى
 خەبات و تیکوشینا مه كری ل پیناقی
 ئازادیا كوردستانی.

ئاقەدانكرنا وى ل سەر ملیت دەستهلاتی
 نینه، بەلكو ژ بەر كاودانیت سیاسی و
 رموشا دەقەری كو چیاىی یه، هەتا نوكة
 ئەف دەقەرە وەك خو مایه‌قە و نەهاتیه
 ئاقەدان كرن و هەتا نوكة دەقەرەكا
 وەك نیروه و رێكان و دوسكیا، ئێك
 گوند ژى لى نەهاتیه ئاقاكرن و ژ بلى
 وان گوندیت بەرواری ژیریا و بەرواری
 ژووریا و بەری گاری و نەیللی ژى كو
 هیشتا ب دروستی نەهاتیه ئاقاكرن. و
 ب گشتی دەقەرا ئامیدی ب ریزمكا
 گەلەك كیم هاتیه ئاقەدانكرن و پتر ژ
 ۸۰٪ مایه‌قە كاقل و یا بی مرۆقە، و هەتا
 نوكة ژى ئەف ئاریشه یا بەردموامه و هەتا
 كو چارمیا ئاریشا PKK نەهیتە كرن
 گەلەك یا ب زحمەته ئەو دەقەر بەیتە
 ئاقاكرن و قی چەندی ژى كینجەكا
 مەزن كریه سەر دەستوداری ژبیاری ل
 دەقەرا ئامیدی و ژلایه‌كى دیترفه ژى ئەو
 دەقەریت ئاقەدان بۆین ژى وەكى پیدقی
 پویته پی نە هاتیه دان.

وی دمى كار دى ب ساناھى كەفیت
 و ئەفیت كاودانا ژى ناف لى ئینایی
 پیشمەرگیت دیرین، دى ژیک هیته قافارتن
 و بلا كەس ژى ژ مافیت خو بی بەهر
 نە بیت و ل دویف قانونه‌كى نافه‌كى
 دیتەر ل سەر وان بەیتە دانان، هەرومسا
 بەری نقیمكان دمته دویفه‌لانكیت دوژمن
 و نەحەزیت كوردا و دخوازیت كو نفسی
 نوی ل سەر هزریت پاقر بەیتە ئاقاكرن
 و رەخنی ژ پارتیت سیاسی ل كوردستانی
 دگریت و قوربانیدانا گەلی مه ژ وان
 مەزنتەر دینیت و دخوازیت هەر دم ل
 دویف بەرژموندنا گەلی پینگاغان ب
 هاقیزن.

لى ل دوور سەروبه‌ری دەقەرا ئامیدی
 كو د كەفندا جهی پیشمەرگان بوو
 و نوكة جهەكى كاقل و ویرانه و
 هیشتا گوند و دەقەر ب تەمامی یا چوله
 محەمەد محسن دبیژیت: راسته ئامیدی
 لاندكا گەلەك شۆرشا بوو و ب تاییه‌تی
 شۆرشا ئیلۆن و گولانی، لى ئەگەریت نە

شكەفتىت گوندى كونيشكا

تەختانە و نىزىكى ۱۰۰ كەسان تىدا دەيتە قەھەواندن و ژ سى پەنجەران پىكھاتىە، يا دىتر ژى بچويكتره ژ وى و يا بى پەنجەرمىە و دوو دمرگەھ دچنى، ئىك ژناف ژورا مەزن را دچىتى يا دىتر ژى ژئالىي دمرقە دچىتى. و بنى وى ژى كەقرە، دەيتە پىشېنى كر ن كو ب ئاميرمىي قەزمەى ھاتىە نكراندن ھەتا كو كار بدوماھى ئىناى . و ب تى ئىك رىك دچىتى، ئەو ژى ژئالىي سىنگى قە و دبەردا ژى رويبارە و چەند دارچنارەك دبەررا شىن بۆينە، ب رىكا وان دارچنارا را مروف دشىت بچىتە تىدا و گەلەكا ئاسىي يە.پشتى كو من ومكو رۇژنامەقانىك سەرمەدانا قى شكەفتى كرى، من گەلەك بزاف كرن كو بشىم بچمە تىدا، بەلى ئەز نەدشىام كو قەكولىنەكا باش ل سەر بكم، ھەم ژئالىي ئاستەنگىي رىكى قە، ب تى ئەز شىام شكەكى ژ دويرقە بۇ بگرم و بۇ خومندەقانىت ھىژا بدمە نىاسىن.ھەر دقى گوندى دا ئاشەكى مەزن لى ھەبوو ب تى شويىنەوارىت وى ماينە كو د سالىت بىستاندا خەلكى دمقەرا رىكانيا و دوسكىيان قەستا قى ئاشى دكر بۇ ھىرانا دمخل و دانى خو.

رۇژئاقا چىانە دنافا گەلىەكى دا و رووبارەكى بچويك دنافا دمىازدىبتن و مفايەكى مەزن بۇ چاندنى ژى دەيتە ومگرتن ھەرژكەقندا گوندمكى ئاقى بوويە وژىن و ژيارا وان ل سەر چاندنى و پەز بخودانكرنى بوويە.

شىنوارىت گوندى:

ئەف گوندمە ب شكەفتىت كونيشكا ھاتىە نىاسىن وئەف شكەفتە ب دوو دمرگەھىت مەزن ھاتىە كولان، ئىك ژوان ب تەرزى چار گوشەيە وىي دى ژى ستوونى يە و سى پەنجەرىت بچويك يى چوارگوشەيى ھاتىنە قەكرن بۇ روناھىن دەما مە ھەقدىتەك دگەل ئىك ژخەلكى گوندى ب ناقى جەبارعومەر ژدايكبويى ۱۹۴۸ى كرى بۇ سىلاقى گووت:كولانا قان شكەفتا نە ل بىرا مەنە و نە ژى ل بىرا بابى من، بەلى ژباب و باپىرىت مە بوو مە ھاتىە قەگىران كول دمەكى دا و بەرى ب سەدان سالان د كەقرى را ئەف شكەفتە ھاتىە كولان ل وى دمى دا شەر دمشە بوون دىاردىبتن كو وان بۇ خو قەشارتى ئەف شكەفتە كولا بىتن، شكەفت ژى ژدوو ژوران ھاتىە كولان ئىك ژوان يا مەزنە و جەھىت روونشتى تىدا ھاتىنە چىكرن ب كەقرى، مينا

سامى بنىامىن رىكانى

مىژويا گوندى كونيشكا:

كونيشكا مينا ھەرگوندمكى دى يى كوردستانى دىرۇكەكا كەقنار ھەيە و بەريا سەدان سالان ھاتىە ئاقاكرن و ل دويف پىزانىنان گاور لى ژيانە و پاشى بۇيە ئىك ژگوندىت موسلمانان و ل سالا ۱۹۵۰ى پشتى كو ئىشەكا كوژەك بۇ خەلكى گوندى ھاتى توشى مرنەكا مەزن بوينە و ئەو مروفىت ماىي ژى بووينە دوو پشك، پشكەكا وان چوينە باكورى كوردستانى و پشكا دىتر ژى بەرەف گوندى شاجا چوينە، كو ب تى مالەك بوويە ب ناقى مالا عومەر تا كو سالا ۱۹۸۸ى پشتى ئەنقالا رەش ژئالىي رۇژما بەعس قە ب سەر گەلى كورد دا كرى وبەرەف توركىا چوينە و پاشى قەگەريانە كوردستانا ئازاد و خەلكى گوندى ل كومەلگەھا سىرىي دئاكنجى نە كو ب تى ئىك مال ژى ماىە و مالا دى ژى ل مويسل ئاكنجى بوينە.

جوگرافيا گوندى:

گوندى كونيشكا ژدوو ئويجاخا پىكھاتىە و دكەفتە ناقراستا ھوزا رىكانيا وھەردوو ئالىين رۇژھەلات و

ژن و سیاست

ئازاد مزوری

ژنر گرنگیا چاوانیا نەکتیڤکرنا رولتی ژنی دناڤ سیاستی دا و تا نوکه دچ باز دا کار دکت، دیسان کانج دکارت مینا زهلامان رولتی خو بگیتیت، یان، نه و نهگهتی سهرهکی یی کیمبونا ژنی دفی بواری دا کی یه، لهوا مه بفردیت هندک بۆچونا ل دوور فی مژاری وەرگرن .

زکیا سید صالح دیبژیت: پیدفی یه مه فهگهریانهک بۆ کهلتور و پاشخانا ژنی یا جفاکی ههبت، ل بهراهیی ئەز ب فەر دزانم پیناسهکی ب دمه پشکداریا سیاسی یا ژنان کو: ئازادیا ئیرادا ژنانه بۆ رسما سیاست و ستراتژیتهتا و وەرگرتنا بریاریت گریدای ب کاروباریت تهفای بییت وهلاتی فه، و ههبوونا وی یا ب کینج د ههیکهلی ههمی دهستهلاتییت دهولهتی وهکی قانون دانان، ب جهکرن و دادومری و ههبوونا وی دناڤ پارتيیت سیاسی و ریکخستتی جفاکی مهدهنی و پشکداریا وی دهلبژارتنا دا، چ وهکو دمنگدمر، یان بهربژیر. نهگهر مه بقیت بهحسی پشکداریا وی د سیاستی دا بکهین، پیدفی یه مه فهگهریانهک بۆ کهلتور و پاشخانا وی یا جفاکی ههبت، دی بینین تا سالییت پینجیا ژنی ل گهلهک دمقهریت کوردستانی سهرمتایترین مافییت ژيانا کهسی، کو خاندنه ژ بهر کهلتوری جفاکی ژ ژنان هاتبوو ستاندن، و بواری سیاسی ژوان بواری بوو کو بۆ ژنی ب رهوا نهذرانی و نهگهرپشکدار بیا، ژ لای جفاکی فه ئاستهنگ و گرفتیت مهزن

بۆ دهاتته دروستکرن، ئەفی پاشخانی تا نوکه ژنی رهنگههانا خو ههیه ل سهر ریژه وچاوانیا پشکداریا وی. ههر چهنده نوکه یا پشکداره د پههلهمان و جقاتا پاریزگهه و باژیرفانی ودهستهلاتا ب جهکرنی، مینا ومزیر و وهکیل ومزیر و ریقهبهریت گشتی و ریقهبهه و... هتد و دیسان د بواری دادومری دا وهکو دادومر و داخازکارا گشتی و پاریزمر و مافیهرومر. د ناڤ پارتيیت سیاسی ژنی

نهگهر وهکی زهلامی ری بۆ بهیته خوڤش کرن. بیخس دکارت، لی ریگری ههنه بۆ رولگیرانا وی ژ وانا: ۱. هوکارین گریدای ب وی بخو فه: کو د گریداینه ب باری رهوشهنبیری و جفاکی و هوشیاریا وی، ژ بهر بهرپرسیاریا وی یا مالباتی و پهرومرده کرنا زاروکا، و ژ لایهکی دیقه زیدهبوونا ریژا نهخویندمواریی ل نک ژنی و شارمزا نهبوون ل سهر مافییت خو بییت قانونی، دمرفهت

ههلا علی سلیم

بۆ پشکداریا وی یا سیاسی کیتر لی دکهت. ۲. سیستهمی سیاسی: نهبوونا کهلتوری دیموکراسی کو ریژ گرتن ل مافییت ژنی نیک ژ بنه ماییت وینه ل عیراقی ب گشتی و رهنگههانا وی ل کوردستانی ژنی فاکتهرهک دیتره بۆ کیمبونا رولی وی دفی بواری دا. ۳. پاشخانا روشنبیری یا جفاکی و نهفه د جفاکهکی زهلام سالاری دا ریگره بۆ پشکداریا وی د ههمی بیافان دا.

زکیا سید صالح

دا وهکو ئەندام و کادر وپشکهکا فان پارتا (کوتا) بۆ پشکداریا وی د سهرکردایهتی دا، دانایه. و دیسان دههمی ههلبژاردنیی ل کوردستانی هاتینه کرن رولهک بهرچاف ههبوویه، ههتا وی راهی کو بوویه جهی سوپاسیا لایهنیی فهرمی ل کوردستانی ژنی، لی دیسان ئەز دبینم نه ل بازا پیگهه و ریژه و بازا جفاکی یی ژنانه، هیشتا د گهلهک بیافاندا یا بهرزویه، وهکو د شانیدی کوردستانی بۆ دان وستاندنا دبازیت بلندا.

بۆ ژنی نهمینیت گهلهك باشتره دا ژن خو پيش بخیت و چ پشت بهستنا خو نهدانیته سهر ملیت زهلاما.

كس دقئ وهلاتی دا ریگر نینه ههكه ئەو نهییت ریگر و دیسان مال ل قیره ههكه یا هاریکار بۆ دئ ژن شیت رۆلی خو بینیت و یا دی ههمی هیجته، بهلی ههكه بۆ ومرگرتنا پوستا بیت، ئەو دقئت ئالییت سیاسی وی بریاری بدن و ل قیره دقئت ئەو ئالییت سیاسی بزاند کیر ژن ب کیر وی پوستهیی دهیت، وی ب ههلبژیرن، نهك ههما ل سهر هندهك بنیاتا بیت كو ئەو بنیات ل سهر واقعی نوکه نه گۆنجن، بهلكو رموشهنبیری و هزر و شیانی ژنی بهینه بهرجاف ومرگرتن..

دیسان میدیاکار هودا خلیل دبیریت
ژی ب قئ رنگی هزرا خو بۆ مه گوت: ئەگهر ههقهبرکرنهکی بکهین دگهل سالییت بۆری ژنا کورد نوکه دبواری سیاسی دا ب ریژهکا مهزنه بهلییا ئەگهر ههقهبر بکهین دگهل ژنیته وهلاتین ههقسوی، ب ریژهیهکا گهلهك کیمه، ههروهها من باومری یا ههیی ئەوا نوکه ژن دکاریت بکهت، زهلام نهشیین بکهت. کیبونا ژنی دبواری سیاسی دا گوننهها حکومهتی یه و دقئت حکومهت وی رولی بدهته ژنی و یا هاریکاریت و پشتهفانا ژنی بیتن ژ بۆ کارکرنی دبواری سیاسی دا.. دیسان تشتهکی فهره بهینه گوتن ژ بۆ پشتهفانیا ژنی ئەوژی یاپیدقی یه دناف جفاکی دا ژن بهینه نیاسین وهك (مروف نه وهك ژن) مهبهست ئەقهیه کو چ جوداهی دناقهرا ژن و زهلاماندا نهمینیت د تهف بواراندا، نهخاسمه دبواریت ساسی دا، هههرچهنده نوکه ل کوردستانی ژنا کورد رولهکی گهلهك باش یی ههیی و یا دیار و بهرچاچه دکاودان و بیاقییت سیاسی دا، بهلی ب تتی یهك ومزارمت یا دایه ژنی ئەوژی چاقدیریا جفاکی یه ویژی لی دکهنه منته، و ل دوماهیی دبیرم ژنا کورد مافی ههمی تشتی ههیه و ئەو شیان ییت ههین ههمی سنوران بشکییت و چ سانسوران نههیلیت وهکو ترس و شهرم و مینا زهلامان رولی خو ب گیریت.

ئهو سیاسهتا دنافا مهدا ههیی و ژن دناف دا کار دکهت تا نوکه یا دروست نینه و ههموو کارتونه...

ههر وهسا ههلز علی سلیم ژی دبیریت:
سیاسهت نه پینگاچهکا ب ساناهی یه ههر کهسهک ب ساناهی بکهقیته د نواف کاروباریت ههستیاری دا بریا سیاسی و ئەو ژنا دهیته د بواری سیاسی دا دقئت هزر و شیانیته بهرفره ههبن دا ژن بشییت ب دروستی کاری خو بکهت و ههر چهنده نوکه ژن یا ههیی د بواری سیاسی دا کار دکهت، بهلی لاوازیهکا بهرجاف ههیه و نهشیایه وهکو پیدقی بیته سیاسیتهکانهکا دروست، چ بۆ ئالیی خو یی سیاسی، یان نهتهوایهتیا خو و ئەقیته ههین ژی دبیت ئیک دوو بن نه زیدمتر، ل دوور جوداهیکن کا دشیت وهکو زهلامی کار و رۆلی خو ب بینیت، یان نه ئەف

جیمان کانیکی

چهنده ناهیته بهرامبهرکرن، چونکه مهسهلا (کوئا) ژنی کیشهکا مهزنه کو ژن خو گهشهنهکتهت و هزرا خو یا سیاسی بهرفره نهکتهت، دیسان نه ب تتی نهشیایه رۆلی خو وهکو پیدقی ب بینیت، بهلكو هندهك سیاسیتهت زهلام ژی ههنه ههتا نوکه نهشیاینه رۆلی خو ب بین و ههر کس ناناسیت، بهلی دقئت ژن دهما دهیته ههلبژارتن بۆ پوستهکی سیاسی دقئت شیان و هیژیته وی بهینه بهرچاف ومرگرتن، نه هندهك سهروسیم، یان بهرژموندییت کسهوکی و ههکه مهسهلا کوئانیی ژی

٤. نهبوونا باومری لنگ وی بخو بۆ رول دیتن د قئ بواری دا.

٥. نهبوونا سهربهخویا ئابوری یا ژنی.
٦. تیکههلهکرنا هندهك عهدمتا ل گهل ئایینی بۆ لاواز نیشادانا ژنی د قئ بواری دا.

دیسان جیمان کانیکی ل دوور قئ مزارا گهرم دبیریت: پیدقی یه ل دستپیککی ژن خو ئازاد بکهت وبهرفهقانیی ژتوخمی خو بکهت، پاشی کار دناف سیاسیتهت دا بکهت و نه باومریا جفاکی ب ژنی ژ لایهکی فه کو ب دریزاهیا میژویی ژن نهشیایه خو ب ئینیته پيش ژ ههمی ئالیانقه، ژنا کورد ژی دکهقیته بن باندوورا چهندين ریگرییت جفاکی و عهشائیری و دینی کو نهشیتهت وهکو پیدقی خو پيش بیخیت، دیتنا زهلامی بۆ ژنی نهیا دروست

هودا خلیل

کو ژن خو ژ قئ واری دوور دبخیتهت چونکه ژینا وی یا خوزایی تیكدچیت، ئەفه ژی ئاریشهیهکا مهزنه.. یا گرنگ ئەوه کو تا نوکه هزر د وی چهندی دا نههاتیه کرن کوژن ب دروستی خو پی بگههیتهت و ههر تشتی نوکه هاتبیته کرن کارتوینه و ئەو ژنیته کار ژی دکهن نه وهکو پیدقی د بهرههفن بۆ قئ پرۆسیسا مهزن .. ژن دهما دچیته د نواف سیاسیتهت دا پیدقیه دستپیککی خو ئازاد بکهت و بهرفهقانیی ژتوخمی خو بکهت، پاش کار بکهت د نواف سیاسیتهت دا و

دەستۆدانى جۆھيىت بامەرنى و ئەرەدنا بەرى سالا ۱۹۴۸

تۆقان ئىمسان ياسىن

ئەف قەكۆلىنا كورت تىنى دانەنياسىنەكە ل سەر رەموشا جۆھيا ل قان ھەردو گوندا، نەيسەقانى جۆھيا ئەوئى گەلەك پويە ب بادمەكا جۆھيىت كورد داي، سەيدايى "موردمخايى زاكن" دو قەگىران ل سەر جۆھيىت دەقەرا بامەرنى و ئەرەدنا قەگۆھاستىنە، مە بفر ديت كو د ئەقى قەكۆلىنىدا بەرچاقبەكەين.

ھەر چەندە ئەقرۆكە چ شويوارىت جۆھيا ل دەقەرى ئەماينە، نەخاسمە پىشتى سالا ۱۹۴۹ كوژ دەقەرى چوونە ئسرائىلى، بى خش ئەو جۆھيىت ل بامەرنى خۇجە بووين، ل دەوروبەرىت (زەفېكا، كۆلانا تەوكا) جھوار ببوون (۱).

د سەر ھندى را كو ئەو ماليت جۆھيا دەمەكى دريژ ل بامەرنى د ژيان، بەلى نەشيان دەستى خۇ دانە سەر ئابوورى بامەرنى، ديسان نەشيان شاشىەكى ل بامەرنى پەيدا كەن و كىتجى بكنە سەر ژيانا خەلكى. ژين و ژيارا وان ل سەر كەدا رۆژانە بوو، مينا: پالەتى و پىندۆزى و ئاشقانى و چىكرنا سەلكا و بەرگىزا (شەل و شەپك). ئەف تۆخمە د دىنى خۇ دا د ئازادبوون، سەر ھندى را گەلەك ژى د بوونە بوسلمان، د گۆتە وان "قەربىلەھد" ئانكو نيزىك بى بوسلمان بووى (۲).

سەيدايى "موردمخايى زاكن" دو قەگىران ل سەر رەموشا جۆھيا ل بامەرنى و ئەرەدنا د قەگۆھيىت، تىدا بەحسى وان تاغا و شىخا دكەت ئەويىت رۆلى خۇ د ديت د رەمقاندنا كچكىت جۆھيا دا. د

ژقان دا ئىكودو و جارەكا دى رەقاند، برە دناف قوشىريادا، ناقى وى ژى كرە "ئامينا"، ل قان دۇماھيا وەغەركرىە (۶). ھەكە ئەم سەحكەينە قەومىنىت قى چىرۆكى، چەند تىشتەك دياردبن، يا ئىكى ئەو قەومىنا "موردمخايى زاكن" قەگۆھاستى، گەلەك شاشى تىدا ھەنە، وى پىزانىنىت خۇژ كەسەكى قەگۆھاستىنە ب ناقى "تسماح براشى" ديارە د قەگۆھاستىنا پىزانىنىت خۇ دا نەيى ھوير بوويە، ژ بەر قى چەندى گەلەك شاشى كرىنە.

قەگىران دويى بەحسى دەستۆدانى جۆھيا ل بامەرنى دكەت، كو قەررزا وان تاغا و شىخا ل سەر ژنكىت جۆھيا گەلەكا خراب بوو، ھۇسا سالووخ دكەت: شىخ بەئەددىن بى ب "بوادين" ناقدار بوو، شىخەك بوو ل كوردستانا عىراقى ھەمىي بى ناقدار بوو، پىشتى شەرى دىنايى ئىكى، شىخ د ژىي حەفتى سالى دابوو، ل تەباخا سالا ۱۹۱۹ ئنگلىزا خانى و تەكيا وى خرابكرن، شىخ ژى فرىكرە بەغدا، پىشتى ھەيامەكى دەلىقە دايى دا جارەكادى قەگەرىتە بامەرنى.

تسماح براشى دىيىت:

ل بامەرنى شەش ھەتا حەفت مالباتىت جۆھيا د گەل بوسلمانا دژيان، شىخ بەئەددىن كەسەكى دانەمەرە، ژىي وى (دگەل فىراندنى) سەد و سىە سالن، ل ديوانا وى دوسەد ھەتا سىسەد مروفا د روينەخارى. ھەمى بوسلمانىت عىراقى (۷) و ئىرانى رىزى لى دگرن و خۇ بو د چەمىنن، كەس نەويىرىت خۇ نيزىك بكەت يان دگەل باخقىت (نەبتى) ژ ترسى يان رىزگرتنى) گەلەكى عەصەبى بوو، ومختى بى گەرم د شيا

قەگىرانەكى دا بەحسى گوندى ئەرەدنا دكەت، پىزانىنىت خۇژ كەسەكى جۆھيا ب ناقى "تسماح براشى" ومرگرتىنە، تىدا دىيىت: ل گوندى ئەرەدنا چوار برايتى جۆھيا، بەردەوام كۆتەكى ل خويشكا خۇ دكر، ناقى وى ژى "خاتوون" بوو، وان ھەرۆژ بو وى ئارىشە چىدكرن، كۆتەكى ل ئەقى كچكا بى خودان دكر، ئەو رەقى چوو د ناف بوسلمانا دا، مالباتا وى دويشرا چوو، ژى داخازكر بەيتە مال، بەلى ئەو رازى نەبوو و گوت كو ئەو چ جارا نازقرىت، كو ل گوندى ئەرەدنا بوو ل نيزىك بامەرنى. ديسان دىيىت: ب تى دو مالباتىت جۆھيا ل ئەرەدنا دژين، كەس نە دويىرا ب دويىف وى ژنكى را بچىت (۳). ديارە (۷) مالباتىت جۆھيا ل ئەرەدنا دژين، پىشتى سالا ۱۹۴۷ بەرەف ئسرائىلىقە چووينە (۴) ئەقە ژى شاشىەكە "موردمخايى زاكنى" كرى.

ديارە "تسماح براشى" ئەف چىرۆكە ژ دەف خۇ چىكرىە، ل دويىف ئاخفتىت وى خەلكى د گەل قەومىنى ژيايى، ھۇسا دىيىرن: ل ئەرەدنا سى برايتى جۆھيا ھەبوون، ناقىت وانا (عيسى و نەوۆك و سالحك) بوون، "خاتوون" ئەفا مە بەرى نوۆكە ئاقرى دايى، ژنا "سالحكى" بوو، حەش كۆرەكى ئەرەدنى دكر، ناقى وى "حەسەنى ئسماعىلى" بوو (۵)، ئەو بوو رەقاند، برە دەف "ئىبراھىم ئاغايى" كۆرەماركى، پاشى د قەومىنەكا نەدياردا كەفتە د دەستى حوكمەتى دا، ل وپرى داف زەلامى وى "سالحكى"، پاشى بو دەمى چار ھەيفا ما ل بەغدا، سالحكى مالا خۇژ ئەرەدنا برە ئامىدى، خاتوون ژى ئىنا ئامىدى، ل وپرى جارەكا دى جاب گەھاندە "حەسەنى" ئەو بوو

چلادا چېببوو، "ناقتالی" کورې "عبدالی" بوو، سهدایې "شیمون" د ناقبهرا نهرمدنا و بامهرنې دا د قهومینهکا نه دیاردا هاتیه کوشتن، دیاره چند مالیت جوھیا ل بامهرنې هه بوون، نهو ژى (مهناحیل، شه مبیك، شمعون، عبدالک، ملحو، موشى شمعون)، دیاره هر سال جارہکې سهداییت جوھیا دهاتنه وان جها یې جوھى لى ههین، تهوال بو وانا سهرژیدکر، بتنی وان حهقی سهرژیکرنا تهوالا هه بوو. نهفا گریدای "نیرگزی" قه (نهو ب خو کچ بوو نه ژنک) دیاره کو خو دگهل زهلامهکی بامهرنې دابوو رمقان، ناقى وی ژى "محمدی عهزو کانیکى" بوو، پاشى بریه د تهکیایې قه، بهلی شیخ بهائهدینی گوتیې هه ره دمف موختاری، ناقى موختاری (حجى برهیمی ئورهى) بوو، ژبه رکو نهو ژ لایى حکومه تیقهیه، مه رهم ژى نهو بوو نه بیته بادهکهکا گریدای دینی، پاشى ناقى وی کره (تامینا) (۹).

سهدایې "مستهفا نوری بامهرنې" ل سهر کوشتن وان جوھیا هو سا بو مه ناخفت: د گوت کو سى جوھى یې ل نیژیک کانیا "تنکهوکى" هاتینه کوشتن، پالا ههرسیکا دا بوو تراشى و قه لینیت وان کریوونه دمفی دا، خه لکی بامهرنې چوون لیگه ریان، هه تا دیتین. ل سهر وی قهومینی چند جحیلیت بامهرنیا هاتنه گرتن، بهلی د بى گونه هه بوون، نهو بوو هاتنه بهردان (۱۰). نهو ههرسى کهسه ژ بامهرنې د چوونه نامیدی، دو بچویک و مه علمى جوھیا بوون، نهفو خاندنغان بوو دگهل مه، ل خاندنگه هى ل بامهرنې د خاند (۱۱).

"على عبدالله بامهرنې" نهو قهومینه بو مه ب فى رنگى قه گوهاسست: مالا مه و یا شه مبیكى "بابى نیرگزی" پیکقه بوو، نه م جیرانیت نیک بووین، دمى نیرگز چووی ژى ژ مالا مه چوو بوو، نهو چوو مالا "حجى برهیمی ئورهى" و گوت کو نهو ب رازیوونا خو یا بوویه بوسلمان، پاشى جوھیی بامهرنې د گهل کچکى ل مالا "سه عیدی همزانی" خرغه بوون، دیاره هندهک زيرمقان ژى دانانه بهر دا کهس چ ل کچکى نه کهت، پاشى دممهکی دریز مانه پیقه دا رازیبیت، بهلی "نیرگز"

هاته کوشتن، دیسان ناقتالی (ال دویف ناخفتیت سهدایې نه نومر نبراهیم ناقى وی "نهفو رافائیل" بوو) خزمى سهدایې شیمون و بچویکى وان "بنیامین" هاتنه کوشتن. تسماح براشى دیسان دبیزیت: بهرى وی ومختى و بهرى نهز ژنى بینم، بابى نیرگزی "عهقدالی" دقیا نهز نیرگزی بو خو بینم، گوته من: پازده دینارا بده مه دى وی ژ میسل نینم دا شوی ب ته بکهت، من بهرسقا وی دا کو نهز نهی رازیمه، هه که من بو خو نینابا دا من کوژن، من ژبه ر قى چهندي نه دقیا نه خوشی بو خو بینم، گه لهک د ترسام (۸).

دیاره د قه گوهاستنا پیزانینا دا "موردهخای زاکن" هندهک شاشى کرینه، "نیرگز" کچا شه مبیکی بوو، نه کچا "عبدالی" بوو، بابى وی ل بامهرنې شولى رستى دکر، نهف قهومینه ل سالیت

کوشتنى بکهت.

ژنکهکا جوھى ناقى وی "نیرگز" بوو، ل حهزرتا شیخ بهائهدینی ببوو بوسلمان، ل دویف داخازیا جوھیا و پیرابونیت نافخو، دسته هلاتا وی دمقهرى "نیرگز" بو دمى سى روژا داف جوھیا، دا کو بریارى بدت نهوى دقیت بچيته مالا خو یان نه. د وی دمى دا جوھیا بزافدکر کو رازیکن بهیته دناف مالا خو دا. "حاحام شیمون" برایى زهلامى نیرگزی ژ نامیدی هاته بامهرنې، کهسهکی چست و زیرهک بوو، گه لهک دوژمنیا بوسلمان و ئیسلامى دکر، بهلی نیرگزی ل دو ماهی بریاردا بچيته دناف کوردیت بوسلماندا، گوته وان: جوھى ومكى ملعینا سه حدکهنه بوسلمانا، بهلی پشتی چند روژهکا "حاحام شیمون" ل سهر دستى چند زهلامیت عه شیرتا

مستەفا عبدالرحمن: ژىدمى بەرى، بپ ۲۰۹.

(۶) تەھا عمر ئەرمەنى ئەف پىزانىنە گەھاندىنە مە، ديارە يى ھەقدەم بوو دگەل قەومىنى، ژ داىك بووىيى سالا ۱۹۲۴.

(۷) مردخاى زاكن: المصدر السابق، ص ۳۴۱.

(۸) المصدر نفسه، ص ۳۴۲.

(۹) سەيدايى "ئەنوم ئبراھىم عەبدولرمزاى" نەقشەندى ئەف پىزانىنە ل رۇژا ۲۰۱۴/۲/۱۱ گەھاندىنە مە، ژ داىك بووىيى سالا ۱۹۳۰.

(۱۰) ئەف پىزانىنە سەيدايى "مستەفا نورى بامەرنى" گەھاندىنە مە ل رۇژا ۲۰۱۴/۲/۱۲، ژ داىك بووىيى سالا ۱۹۳۹.

(۱۱) ئەنوم ئبراھىم عبدالرزاقى ئەف پىزانىنە داينەمە.

(۱۲) عەلى عبداللە بامەرنى ل رۇژا ۲۰۱۴/۲/۱۲ ئەف پىزانىنە گەھاندىنە مە، ژ داىك بووىيى سالا ۱۹۳۰.

(۱۳) د.فرست مرعى: فصول من تاريخ يهود كردستان، چ، چاپخانا پارىزگەھا دھۆكى، (دھۆك_۲۰۱۳)، بپ ۱۱۷.

"بنو بنيامين"ى زقرينه ئاميدىي، بەلى رىگر و جەردەچيا رى لى گرتبوو، ھاتتە گرتن ل "گركى بتيژك" دناقبەرا گوندى بامەرنى و ئەرمەنا فەلا، ل وپرى ھاتتە قەگۆھاستن بو "شيقا گورگا" ھەمى ل وپرى كوشتن(۱۳).

دەھمەن

(۱) مستەفا نورى بامەرنى: ئەفەيە بامەرنى، چاپخانا زانا، (دھۆك_۲۰۰۴)، بپ ۵۵.

(۲) ھەر ئەو ژىدمى، بپ ۵۶.

(۳) مردخاى زاكن: يهود كردستان و رؤسائهم القليلون، ترجمه: د.سعاد محمد خزر، مراجعه: ا.د.عبدالفتاح على بوتانى و د.فرست مرعى، بنكى ژين، چاپخانا شقان، (سليمانيه_۲۰۱۱)، ص ۳۳۳.

(۴) مستەفا عبدالرحمن ئەرمەنى و عبداللە درويش ئەرمەنى: ئەرمەنا بەرپەرەكى قەشارتى ژ دىرۇكا دىقەرا ئاميدىي، چاپخانا كاروان، (ھەولير_ ۲۰۰۷)، بپ ۶۲.

(۵) ھەسەنى ئسماعىلى ل سالا ۱۹۳۳ ژ داىك بوويە، ل سالا ۱۹۷۵ ھاتىە شەھيدكرن. بو پتر پىزانينا سەھكە:

رازى نەبوو، گوتى: بەسە ھەوۋە سەرى من گىژ كر، ھۇسا نىرگىز برە، ئاميدىي، محمدى عەزۇ كانىكى" بو خو ئينا. فى قەومىنى چ گريدان دگەل قەومىنا كۇشتا مەعلمى نەبوون، ئوفويى كورى عەبدالكى بوو، دگەل بچويكەكى دى و مەعلمى، ل "كورك" دناقبەرا ئەرمەنا بامەرنى ھاتبوونە كوشتن(۱۲).

د.فرست مەرى دەمى بەھسى فى قەومىنى دكەت، د پەرتۇكا خو دا ھۇسا نقيسيە: ل دۇماھيا ساليىت سيھاندا، ژنكەكا جۇھى ل گوندى ئەرمەنا بوسلمانا ھاتە رەقاندن، فى چەندى مرؤفيت وى نەچاركرن كو بەرمە بامەرنى قە بچن، داكو نىزىكى "شىخ بەائەددىنى" ببن، ژبەركو بارەگەھى تەرىقەتا نەقشەندى بوو. وى ومختى جۇھى پيدىقى زەلاميت دىنى بوون داكو شۇليت خو بيت رۇژى پى بىقەتىن، مەعلمەكى جۇھى ژ ئاميدىي گەھىشتە بامەرنى، داكو رابيت ب كريارا قەكۇشتا تەوالا، ئەوا جۇھى دىبىزنى "شوحىتم"، دەمى شۇلى قەكوشتىي ب دۇماھى ئىناى، مەعلم دگەل دو جۇھيا "نفتو نفتالى" و بچويكەكى نافى وى

شىخ سەئىدى نۇرسى (بەدىعو زەمان)

سەئىدى نۇرسى بىي ناقدار (بەدىع

زەمان نوردين نۇرسى) كەسەكى كوردە ژ عەشیرەتا ئەسباریت، ئىكە ژ زاناییت ناقدار ب چاککرنا دینی و جفاكى د سەردەمى خۇ دا. ل گوندی نۇرسى ل رۇژھەلاتى ئەنادۆلى ل ژوریا كوردستانى ل سالا (۱۲۹۴مىش/۱۸۷۷ز) ژ دایك بوویه، دەيك و بايیت وی مرؤفیت باشبوون، میناکیت تەقوا و باشی بوون، د ژینگەهەكا كوردی دا ژ دایك بوویه، وەكى هەمی جەیت دی بیب بوسلمانا نەزانینی و نەداری ب سەردا گرتبوو. نافى بابى وی "میرزا كۆرى عەلى كۆرى خزرى كۆرى میرزا خالدی، یە، نافى دەيك وی "نوریه كچا مەلا تاھرى، یە، خەلكا گوندی "بلكانە" ژ عەشیرەتا "خاکیفە" كو ژ عەشیرەتیت ناقداریت هەكاریا بوون.

ژيانا نۇرسى داستانەكا قەومینا بوو كو پىكفە ئىخستبوونە د خزمەتا قورئان و شرؤفەكرنا دەقیت وی، مەرما وی ژى هشیاركرن و زفراندنا ژيانا بوسلمانا بوو، كو دەمی دریز د بى دەنگ بوون. وی دەمی دا نۇرسى خۇ گەھاندە هندەك نقیسەفانا كو ل دەوروبەریت گوندی نۇرسى بوون، ل سەردەستى وانا فیرى گەلەك تىتابوو، پاشى بەردەوام ل فیرى و ویراهەنى ل دویت زانینی د گەریا، پىشتى فان بزافا ئەویت ژ بچىكاكاتیا خۇ وەرگرتین، د ناف زانا و عاقلدارا دروینشە خارى، گەلەك جقات بو وی هاتەدانان، كو ل بەرامبەرى مەزە زانا و شیخا د راوستا، گەلەك ناقدار بوو، ل سالا ۱۸۹۷ بەرەف باژیری وانقە چوو، خۇ پتر بەردا دناف خاندنى دا، ل سەر ریازیات و زانستى فەلەكى و كیمیا و فیزیا و دیرۆك و فەلسەفى د نقیسى، هۇسا بو "بەدىع زمان" ژ بەر گەلەك بەرەمەیت وی.

ل سالا ۱۹۰۷ بەرەف ئستەنبولقە چوو، ل ویری داخاز ژ سولتانى ئۆسمانى "عبدالحمیدی دوینی" كر، كو زانینگەهەكا ئیسلامی ل رۇژھەلاتا ئەنادۆلى ب خەبىتیت، نافى وی كرە "خاندنگەها زەھرا" كو مەرما وی بەلاشكرنا راستییت ئیسلامی بوو، دیسان فەكۆلینیت دینی دگەل زانستیت دی بەیتە خواندن، دەمی دبیژیت: زانستیت دینی دلی روھندكەت، زانستیت نوى عەقلى روھندكەت، پیدفیه شاگرد هەردوكا بخونیت.

ل سالا ۱۹۱۱ بەرەف دیمەشقیقە چوو، ل ویری خۇتبییت گەلەك مەزن ددان، بو هزارەها بوسلمانا دگوتن، د وی دەمی دا د گوتە خۇتبییت وی "خۇتبییت شامى". د گەل دەستپىكرنا شەرى دنیاىی بى ئىكى، نۇرسى دگەل شاگردیت خۇ ل چەپەرى قەفقاسى دزى رۇسا راوستان، پاشى هاتە دەستسەركرن، دو سال ل رۇسیایى بۇراندن، بەلى ژ بەر شۇرشا بەلشەفى ل سالا ۱۹۱۸ هاتە ئازادكرن. حكومەتى گوتى هندەك جەیت ریتەبرنى وەرگرە، بەلى هەمی رەتكرن، وی دەمی بەرەمەیت خۇ ب ئەزمانى عەرمبى بەلاشكرن، ژ وانا ژى "تفسیر القیم". هۇسا پىشتى خەلافەتا ئۆسمانیا ب دوماھى هاتى، نۇرسى گەلەك نقیسین ل فیرى و ویراهەنى نقیسین، هەتا هۇمارا وان بوویه (۱۲۰) نقیسین، نافى هەمیا كرە "پەيىكىت رۇناھىی"، هەتا سالا ۱۹۵۴ هاتە چاپكرن، ئەوى ب خۇ چاقدیریا چاپكرنا وان دكر.

نۇرسى ل ۲۳/ئادارا/۱۹۶۰ ومغەرا دوماھىی كر، ل باژیری ئورفاىی هاتە فەشارتن، بەلى حكومەتا تركا پىشتى چار هەیشا گۆرى وی فەكۆلا و ب رىكا فرۆكەپەكى هاتە فەگۆھاستن بو جەھكى ئەدیار و هەتا ئەفرۆزى كەس نزانیت ل كیفەیه.

نۇرسى كۆمەكا مەزنا فەریژا ب دویت خۇقە هیلاینه، ژ وان:

(رسائل النور، المشوى العربى النورى، إشارات الإعجاز فى مغان الإيجاز، الكلمات، اللغات، الشعاعات، المكتوبات، المحاكمات، سيره ذاتیه، قطوف من أزهیر، النور، الآیه، الكبری، الملاحق، صیقل الإسلام).

ژ وىكپیدیا، ئىسكۆپیدیا ئازاد.

رەكەم ئىپتىدائىيەت بىي تۆھفە قىلىپ

ل روژ قه گه را خه بتاندا

سیلاڤ

ئمتیازی و سهرنقیسه قان و دسته کا
نقیسینی.

۲_ یا کو جهی پویته کرنی
ئهوه کو سیلاڤ شیایه باومریی بۆ
نقیسه قانا چیکهت کو بهردموام
قه ریژ و هزر و چیرییت خو داریژن،
ئهف باومریه ئه قروکه یا بوویه
تشته کی نهلف دناڤ خه لکی دا.

30 سیلاڤ

لیران بو خول
ئشوپنگره کف دکل
به عدا دگهریت
و دیت ده ستاژ
مالکی بهردیت

• قهبر الدنا کوردان ل سهر
ده ستی مه غولیان ل
چهرتی (۷ ملن / ۱۴)

• سۆهیزما لیزمان

• نازار ب دزیکرنی ده بیته
کوله هبار کرن

• خاد سانه العینی
ل ناسهرا سهره ستاژ
هاریکو و بره سکه دا

• کرنگرین روبدان د زیا
هولهر مه ندیت کورد
د سالا ۲۰۱۴ دا

• دی کهنکی ده ستی ملن ل ده ستی
مه ندیتی هینه دزه سکر

• بیستکی: ده ما شهوه ده و له ت له ستی

30 سیلاڤ

پارسی و حریت
دین و بوهره ریت
ئهی دوزن

• به همدین لقه هبار

• لیستاما سیاسی ل پیناڤی حبار
• دوحه ریه ران بوهره ریت
• ده ستی ملن ل

• گل برتا سهره ده م لهر ل

• جهاد بو جهه ت ل سهر لیزمان

• کارین سهره ده

• له گهر پانته مانی بو کجا
• وهرز لمان سهریت لیزمان
• کیمتر لیزان لیزمان کوران

• گنج و لهر لیزمان

• ده م بوهره ریت

• کورین لقه ده م لیزمان ده ستی ملن لیزمان
• لیزمان لیزمان لیزمان لیزمان

سیلاڤ شیایه
خول پتیریا ره خیت
ژیانا خه لکی
بکته خودان،
چیرییت سیاسی ب
تامه کا ملله تینی

د ههمی هژماریت کوقاری دا خو
دینن، هه لشکاقتن و قه کولینییت
شونوار، دیروکی، کولتوری، دینی،
جوگرافی، د پتیریا هژماریت سیلاڤ
دا هاتینه به لاقکر، نه خاسمه کو
گریدای ده قهری بوون، سیلاڤ شیایه

ریکا خو قه ووژیریت و خو بکته
چیره کی روشه نبیری کو د پتیریا
مالیت خوینده قان و روشه نبیرا دا
ههیه.

د بیت ئهف پرسیاره بهیته کرن،
ئهری بوچی ب تتی سیلاڤ شیا ههتا
هژمار (۹۴) یا بهردموامبیت؟ بهرسقا
قی پرسیاری بو دو ئه گهرا دزقریت:
۱_ ریتج و زحمهتا ده سته کا
کوقاری ب خو، وهکی خودانی

ل روژا ۲۸/۲۲/۲۰۰۶ هژمارا ئیکی
یا کوقارا سیلاڤ رو ناھی دیت، دناڤ
کالوخکی خو دا چهند چیره ک
نازراندبوون، ژ وان ژی گریدایی
ده ستودانی ده قهری بوون، بییت دی ژی
گریدایی سیاسی و جفاکی بوون.
ژ بهر وان شلقییت قه بهر خو جهقانی
و ئابوووری ده قهری دکهفن، سیلاڤ
وهکی سولتانا شیا جهی خو دناڤ
دا بکته، قی پارزی و واهه نی ژ

ل ئاکری سەر تراشییه ک مالا هۆنهرمه ندا بوویه

ئهو كهسیت قیانا ستران و فولكلوری هه ی و هه زدكهن بهردموام بهیته پاراستن بیته ماین ل کوردستانی، لی جهی داخی یه ئهو كهس دکیمن و پشته قانیه کا باش زی ژوان ناهیته کرن ژبو پاراستنا ستران و فولكلوری کوردی، ل باژیی ئاکری كهسهك ههیه کو یی بناف و دنگه ب فازل حهلاق، کومه کا مهزن ژ سترانیته كهفن بیته هونه رمه ندان توما کرینه و ههتا نوکه پاراستی نه، فازل ئیبراهیم جهمیل، یی بناف دنگه ب فازل حهلاق ئاکرمیی، ل سالا ۱۹۶۰ ل ئاکری ژدایک بویه و ههر سالا ۱۹۷۲ ومره کاری سهر تراشینی دکهت و ههتا نوکه یی بهردموامه ل سهر کاری خو.

ئاکری: عه مار عه زیز

و فازل حهلاق هوسا بو مه ناخخت:

دهسپیکا کاری من دزفریت بو سالا ۱۹۷۴ دهما خیزانا من ل ئیرانی، ل ئیرانی من کاری سهر تراشینی دکر دبن خیفه ته کی قه، و دبن خیفه تی قه هورنه مندیت كهفن دهاته دهف من ژوانا محمد شیخو، فهریق ئاکرمیی، عزمه دین ته مو، محهمه د تهیب، بوون، و ل شهقی زی مه جهك ته رخان دکر ب دزی قه ئهوان ستران دگوتن من زی تومار دکر، و ل دویشدا زی وان ئاههنگ دگیران ل هندهك جهان ل ئیرانی و من زی سترانیته وان تومار دکر و خه لکه کی مشه به رهقی قان ئاههنگان دبوون، و حکومهتا ئیرانی به رهنگاریا مه زی دکر و ل سالا ۱۹۷۴ ژبه ر سترانا ئه ی فهلهك محهمه د شیخو گرت، و گوتی ته بوچی ئهف سترانه گوت؟ شیخوی گوت ئه زی یی غه ربیم و ژکوردستانا روژئاقا هاتیمه، پشتی هینگی هاته ئازاد کرن. و پشتی حهفتی و پینجی حکومهتا به عس ئه م ههشت مال نهفی کرینه گونده کی ژیریا عیراقی (حیلله) و ل فی گوندی زی دیسان من کاری سهر تراشینی دکر، لی من ستران

تومار نه دکرن ژبه ر ترسا حیزیا به عس، دو سالان ئه م ل ویی ماین، مه بزاف کر بهیته ئاکری لی حکومهتا به عس نه هیلا ئه م بچینه ئاکری، ئه م ئیناینه ئوردوگایی کانی قرزاله ل هه ولیی، ل هه ولیی زی من دوکانه کا سهر تراشیی ل بن قه لاتی نیزیك چایخانا مه چکو من دانا، و ل ویی زی هونه رمه ند ته حسین تهها و فوئاد ئه حمه د دهاتنه و تاهیر تهوفیق، محهمه د جهزا، رسول گهردی، و دهاته دهف من و ل دویشدا مه دست ب ستران تومار کرنی کر دگهل قان هونه رمه ندان و من تومارگه زی قه کرب ناخی (تومارگهها فازل ئاکرمیی) ل هه ولیی و دیسان چیروکا خو و هونه رمه ندیت دی ب فی رنگی بو مه قه گیرا، ل سالا ۱۹۸۱ مه ئاههنگه گ گیرا و مه داخاز ژ

فازل حەلاق ل دوور وان دەردسەریت وی ل سەر فی کاری دیتین گوت: دو جاران ئەز هاتیمە گرتن ل سەر ستران تومارکرنی، جارا ئیککی سالاً ۱۹۸۲ ل سەر سەعید گاباری ئەز هاتیمە گرتن، من سەعید گاباری خلاس کر ئەو زی پشتی سەعید گاباری ھندەک سرود گۆتین و ناخی سەدامی تیدا نە ئینا و ئەو کاسیت ل ئاکری بەلاف بو، پشتی بەلافبوی رژی می ئەز گرتم و سەعید گاباری چوو زی خلاس بو، پشتی دەمەکی کیم ئەز بەردام، جارا دوی زی ل سالاً ۱۹۸۹ ھەر ل بەر تومارکرن سترانان ئەز هاتیمە گرتن ژلای رژیما بەعس ھەتا ۱۹۹۱ و ئەز هاتیمە ئازادکرن و خوشتترین تشت ئەو بو ھەتا نوکە زی دەما بیرا من لی دەیت ئەز پی دکەمە کەنی، جارەکی محەمەد عارف جزیری گۆتە من ریفەبەریا رموشەنبیریا دەوکی ترومپیلەک یا دایەف من بەس شوپیرەک وی ترومپیللی دەازوت و ومختی ئەز بیژمی راست ھەرە دی چەپ چیت و ومختی دیژمی چەپ ھەرە دی راست چیت ژبەرکو پیچەک گۆھیت وی دگران بوون، و نەخوشتترین تشت زی ئەو بو دەما مە ئاھەنگەگ ل سالاً ۱۹۸۶ ل مەسیفی ھەبو و دوی ئاھەنگی دا ئەیاز و ئەردەوان پشکداربوون، ژ نیشکەکیفە رژیما بەعس ھاتە ویری و دو ھەفالیت مە گرتن و ئاھەنگا مە تیک دا ئەو روژ گەلەگ یا نەخوشت بو.

روژان جارەکی چافیپکەفتەک دگەل ھونەرمنەدەکی دکر، ئەفی کەسی دیدارەک دگەل محەمەد عارف جزیری کر بو ماوی پتر ژ دەمژمیرەکی ل سەر دەپی شانویی دگەل بەرھەفکر و ئەو دیدار سالاً ۱۹۸۶ بو، و ھەتا نوکە من ئەو دیدار مایە و کەسی زی ئەو دیدار نینە و من پاراستیە. و فازلی حەلاق گوت: من پتر ژ پینجی و چار دەمژمیریت ئەرشیف کری ھەنە ب دەنگ و رینگ و ژبلی فوتویان، و ئەف ئەرشیفە یی ھونەرمنەدان (محەمەد عارف جزیری، ئەیاز زاخویی، ئەردەوان زاخویی، تەحسین تەھای، و گەلەکیت دی و من نەھ کاسیت ھەر تیک ژوان سی دم ژمیر بوون من دانە تیلەفزیونەکا کوردی لی حەیف نا پەخش کەن نزانم بوچی؟

ول دوور چیروکا چونا وی و مالباتا وی بو ولاتی ئیرانی گوت: پشتی ۱۹۹۱ ئەم بەرمف ئیرانی فە چوین من بەرازلیەک کری ب سیزدە ھزار دیناران و من ئەرشیفی خو ھەمی کرە دبن کوشنیت بەرازلیی دا، ژبەر حکومەتا ئیرانی، ئەگەر دیتبا دا من گرن، ل ئیرانی ۱۱۴ ھزار دیناریت ئەسلی دانە من کو ئەز وی بەرازلیی بفرۆشمی من نەفروت ژبەرخترا وی ئەرشیفی من ھەمی، و پشتی ئەم ھاتینەفە مالا من ھەمی ھاتبو ویران کرن، بەلی مال ویران کرن بو من خەم نەبو مادەم ئەرشیفی من ھاتە پاراستن یا گرنگ ئەرشیفی من بو نەک مالا من، و

ئەردەوان زاخویی کر بەیت سترانا بۆمە بیژیت، ھنگی ئەیازی چ دەنگیت ھوسا نەبوون، و سالاً دویشدا مە بزاف کرن پەیومندی ب ئەیازی زی ب کەین و ئەوی زی بینینە دگەل خو، ل سالاً ۱۹۸۲ مە پەیومندی پیکر و ئەیاز ھات بو ئیکەم جار پشکداری د ئاھەنگەکی دا کر ل مەسیف سەلاھەدین و ل وی ئاھەنگی تەحسین تەھا و فوئاد ئەحمەد بەرھەف ببوون، دەما ئەیازی دەست ب ستران گوتی کری تەحسین تەھایی کرە گری و تەحسینی گۆتە ئەیازی ھەتا نوکە تو لکیفە بوی تە ئەف دەنگی ھندی خوش ھەمی، فازلی گوت زی من گەلەک ئاھەنگ دگەل ئەیاز و ئەردەوانی کرینە و ئەیاز وی دەمی ئەفسەر بو ل بەغدا، ل سالاً ۱۹۸۳ دەما ل دەوامی دەھاتەفە ئیکسەر داھیتە دەف من، و سالاً ۱۹۸۵ مە ستران تومارکرنە و من کاسیتەک پتر ژ سەعەتەکی ب دەنگی ئەیاز زاخویی دایە تەلەفزیونەکی و گەلەگ جاران پەخش دکەن، فازلی گوت زی ئەیازی گەلەگ کەیف ب من دەھت و دگوتە من دەما تو ئاھەنگا من وینە دکەمی بلا مەشروب تیدا دەرنەکەفیت و من ژ چ جارا زی نەدھیلا مەشروب بەیتە دیاکرن ل ئاھەنگان، و دوماھیک کاسیت من ل سالاً ۱۹۸۶ ل مەسیفی من تومارکریە و کەسەک ھەبو ب ناخی ئیسماعیل گەیلانی ئەوی بەرنامەک ھەبوو ھەر پازدە

قہراندنا کوردان ل سەر دەستی مەغولیان ل چەرخێ (۷مش / ۱۳از)

ل دویف دەقیٹ پەرتوگا [الکامل فی التاریخ] یا ئبن
ئەسیری [۱] جەزری [۲]

پشکا دووی

[شەکوڵینەکا شرۆفەکرێ]

قەگەهاستن ژ عەرەبی:
کەفان ئیمسان یاسین

سەرھەلبوون بوو نەك داگیرکرن،
هەر چەندە ئەو هێرش ژ نیشکەکیڤه
دەاتنەکرن، بەلێ پا چ بزاقیٹ ژ
دل ژلایێ دەستەلاتیٹ دەقەرێ، یان
هەتا خیلافەتی نەبوون، کو ئەو
پیرابوونیٹ خو بیٹ پیدقی بکەن بو
بەرھنگاربوونا هەر پیشەتەکا
لەشکەری د پاشەرۆژەکا نیژیک دا.

د تشتی دی کو پتر شرۆفەکر
و دویشچوونی ئەو، یا کو ل
دوماهیکا نفیسینا وی بازرگانێ
دگەل مەغولا چووێ تەبیری، دەمی
دییژیت (ل بەاری ژێ هوین مەرەمن،
چ ل دەف هەو نامینیت تتی هەکە ل
وولاتەکی روتاقای بن)، هەرۆهکی
ئەو داخازی ژ هەقالیٹ خو دکەت
قان پیزانینا ل میسلی بەلاقەن، دا
کو خەلک ژ دژواریا مەغولا بترسن،
پاشی ترسی دناف تەقایا خەلکی
بەلاقەن، ئەف چەندە ژێ دی
بیته ئەگەرا هندی کو بازیری خو
چۆلبکەن، بی دوو دلی هندەک دی
وہکی وانا کەن، دی خەلک بازیریٹ
خو چۆلبکەن بەری مەغول بگەھنە
ویژێ، وەکی دیار کو ئەف پەییکە
ب ئەمری مەغولا ب خو ھاتیە نفیسین،
ئەفە ژێ پشکەک بو ژ سیاسەتا وانا
یا ترساندنا مللەتیٹ دی و مەعنەویاتیٹ

د.عەرەقان ئەمیدی
پروفیسوری ھاریکار

(زانینگەھا دەوی / کەلیما نادابی - پشکا میژوو)

دقیبا باومریەکی ل سەر وان ناخفتیٹ
ل سەر مەغولا دەینە گۆتن، یان
تومارکرن ژلایێ تەخا گشتی
چیکەت، نەخاسە کو مەغول ل
سەر کریاریٹ خو د بەردەوام بوون،
ب سەر وولاتان دا دگرت و هێرش بی
زیدەدانەبەر و خو قەکیشان دکرنە
سەر دەقەر، بازیری میسل کو بازیری
ئبن ئەسیریە ژ ھزرا مەغولا یا قەدەر
نەبوو کو د وی قۆناعی دا ب سەردا
بگرن.

ج دناف وی نفیسنی دا پالدمریٹ
سەرپشکیٹ هێرشا مەغولا بو چەند
بازیریکیٹ کوردا دیاردکەت،
نەخاسە ئەقیٹ بازرگانێ خەلکی
(رەمی) بەحس کرین، وەک
(نەصیبین و خابوور و ئەربل) ھەولیر
(و دەقوفا)، د وی قۆناعی دا پتر

ب دیتا وی دەقا بەری نوکە ئەم
چەند تیئینیەکا بەرچاف دکەین
ژوان:

ا- ئبن ئەسیری جەزری ئەو
نفیسینە ژلایێ نافەرۆکی وەکی خو
قەگەهاستیە، بی کو بزاقی بکەت
تشتەکی ل سەر زیدە، یان کیم
کەت، ب رەنگەکی کو دگەل
دیتا وی یا دیرۆکی نە گۆنجیت،
بەلکی ئەف کریارە بو بیٹ پشتی
خو ھیلایە.

ب- ئبن ئەسیری یا خو ژ نقینک و
شرۆفەکرنا قەگیرانا وی بازرگانێ
دویرکری، ئەوی نفیسین بو مرۆقیٹ خو
ل میسلی فریکری دا کو دەستودانی
مەغولا نیشا وان بدمت و د شیاندایە
چ بەیٹە کەن، دبیٹ شرۆفەکرنا فی
چەندی ئەو بیت کو ئبن ئەسیری

وان دهاتته كوشتن.

۲- قهگيرانىت قهگؤهاستى:

ژ ههژى گؤتتييه ژبهر ههقهدهميا ئبن ئهسيري دگهل قهومينىت ئيرشا مهغولا بو سهر كوردستان و وهلات و ههرىمىت دى، دهمى ئەف دنكوبهحسه قهيدكرين وى دهمى ژيى وى شىست و دو سال بوون، د ژيى حهفتى و چوار ساليى دا دوماهى ب پهرتوكا خو (الكامل فى التاريخ) ل سالا (۶۲۹مش / ۱۲۳۱ازا) ئينايه، رامانا وى ئەوه كو بو دهمى (۱۱ سال و ۲ ههيقا) ئەوى چاقدىريا دنكوبهحس و لقينىت مهغولا دكر، ههرومكى دبىژيت: ((وان دقيا بهينه دناف ههمى وهلاتى دا "مهرمم ژى مهغولن" سهحكهنه خو ئەفه ناقهروكا پهرتوكييه.... بهلى جهلالهدين (مهرمم ژى خوارزمى) (۱۲) ههتا دوماهى سالا بيست و ههشتى (مهرمم سالا ۶۲۸مش) چ دنكوبهحسيىت وى نهبوون، ديسان "سهلخ صهفر" ژى ل سالا نههى (مهرمم ژى ۶۲۹مش) مه چ ژ حالى وى نهذزانى)) (۱۴). وى پويتهكى مهزن ب بادهكا ئيرش و ب سهرداگرتا مهغولا دايه، زىدمبارى جهى جوگرافىي مىسلئ ئەفى ههفتوخيب و گرئدايى دگهل باژيرىت كوردا ل دهقهر

جهزيرا فوراتى، قى چهندي ههميى ب رمنگهكى و ئيكي دى هاريكاريا وى كرىه داكو دويچوونا وى چيرى بكهت، زىدمبارى نيزيكبوونى ژ مىسلئ كو ئەو جهه يى لى دژيتن.

ئالاقى قهگؤهاستنا دنكوبهحس و قهگيران و گؤتتا يىت گرئدايى مهغولا، ب ريكا بازركان و زانا و لهشكهرى و تهقايا خهلكى بوون، ههكه ژ مىسلئ بن يان ژى ژ وان باژيرا بن يىت ژ بهر مهغولا رهقن و قهستا مىسلئ كرى، ل قييره چهند قهگيرانهك هاتينه قهيدكرن ب ريكا قهگؤهاستنا دهقؤكى دناقبهرا وان زهلامان دا، بهلى رمنگى قان قهگيرانا يى جوډاياه ژ دهف ئيكي بو يى دى، نهخاسمه ژلايى لوكا قهگؤهاستنى و ئەو ژيدمرى ژى هاتيه ومرگرتن و ب قى رمنگى:

۱- قهگيرانىت قهگؤهاستىت باومرپىكرى:

ئەو قهگيرانن ئەفئيت ئبن ئەسيري ب رمنگهكى ئيكسهر ژ شاهدمكى ومرگرتين، يى ههقهدهمى بيت دگهل رويدانا و ئەو ب خو ل سهر قهومينا راوستيابيت، ئەفى چهندي ئەم ب ئاشكرا د رويدانىت سالا (۶۲۸مش / ۱۲۳۰ازا) دبينين، دهمى

دبىژيت: ((زهلامهكى بو من گؤت ئەو و ههقهده زهلام د ريكي دا بوون، ههسپ سيارهكى مهغولا هاته دهف مه، گؤته مه دا كو مه پيىكفه گرئدمت، ههقاليت من ئەوا وى گؤتى وهكر، من گؤتى ئەو ئيىكه، ما بوچى ئەم ناكؤژين و ب رهقن، گؤت ئەم دترسين، من گؤتى ئەفى دقيت نوكه ههوه ههميا ب كؤژيت، دا ئەم وى بكؤژين بهلكى خودى مه قورتالكهت، بهلى كهسى ويهركى نهبوو وى چهندي بكهت، من كيىر ئينا و كوشت، ئەم رهقن و قورتالبووين) (۱۵). دهمى بهحسى دهمدهسهرىيت خهلكى نصيبىنى دكهت، دبىژيت: ((مروقهكى ژ خهلكى ويىرى بو من گؤت: ههكه مه پيىچ سهد شهركهر ههبان كهسى خو نه دا دهستى تهتهرا، ژبهركو ريكا دناقبهرا چيادا يا تهنگه، كيىم ژى دشين ريگريا گهلهكا بكهن)) (۱۶).

ب قهگيرانىت قهگؤهاستى بيت نهئيكسهر (غير مباشر):

ئەو قهگيرانن ئەوئيت ئبن ئەسيري ب رمنگهكى نه ئيىكسهر ژ خودانى رسهنى قهگيرانى ب ريكا كهسهكى دى ژ ديدمقانىت رسهن ومرگرتى، هژمارا وان قهگيرانا

گههشتبوو (۴) فهگیرانا، ومکی د رویدانیت سالا (۱۱۷مش / ۲۲۰ازا)، دبیژیت: ((من ژ هندهك خهلكی وان گوهلیبوو)) (۱۷)، ((موزمهفهمدینی (۱۸) گوت، دهمی خهلیفه ی بو بهرسینگرتتا تهتهرا من گوتی دوزمن یی بهیزه و من نهو لهشکر نینه بهرسینگیت وی بگرم)) (۱۹). ههر نهفهیه یا د رویدانیت سالا (۲۲۸مش / ۲۳۰ازا) هاتی دهمی دبیژیت: ((هندهك بازرگان بو من ناخفتن...)) (۲۰).

ج. فهگیرانیت فهگوهاستی بیټ ژیدمریت وانا نه‌دیار:

نهو فهگیرانن نهویت هاتینه فهگوهاستن ب ریكا خهلكهکی كو دمنگوبه‌حسیت مهغولا ژ دمفهر خو بو دمفهریت دی هنارتینه و خهلكی ژی ویژی ژی بو دمفهریت دویرتر هنارتینه، د قهومینیت سالا (۱۱۷مش / ۲۲۰ازا)، دبیژیت: ((هاتمه ئاگه‌هدارکرن کوژنکه‌کا مهغولا چوویه دناف ماله‌کی دا و کومه‌ک ژ خودانیت مالی کوشتی...)) (۲۱).

دهمی گههشتینه نیژیکی نه‌رلی ئبن نه‌سیر هوسا فه‌گوه‌یژیت: ((دمنگوبه‌حس گههشته‌مه ل میسلی نه‌م ترساین، هه‌تا ژ ترسا شیري هندهك خهلكی ویژی به‌ردا...)) (۲۲)، د قهومینیت سالا (۲۲۸مش / ۲۳۰ازا) دهمی مه‌غول چووینه د نه‌صییټی و دهوروبه‌ریټ وی دا، ههمی تشت خرابکرن، ئاقریه‌کی دمه‌ته وان قهومینا و چاوا بو مه فه‌گوه‌استینه، دبیژیت: ((زه‌لامه‌ک ژ وان بو من ناخفت...)) (۲۳)، ئبن نه‌سیری نه‌ف ریکه بکارئینایه بو دیارکرن وان ریكا یا کو پیژانینیت دیروکی د وی سالی دا ب دست خو‌فه دئینیت، یان ب رنکه‌کی دیارتر دهمی مه‌غولا ئیرش کریه سهر نه‌غلانا (۲۴)، نه‌فا گوتی: ((هه‌که بو من چهند ناخفتتا ل سهر بیژن ژ ترسی نه‌وی گوهلی دبیټ دی درموا کهت)) (۲۵).

سی- مه‌غول و فه‌براندا کوردا: ژ هه‌ژی گوتنییه کو نه‌و دمقیټ گریدایی ئیرشا مه‌غولا بو سهر وه‌لاتی

کوردا و فه‌براندا خهلكی وی، جهی پویته پی‌کرنیته کو ئبن نه‌سیری جه‌زری بتی بو مه فه‌گوه‌استینه، نه‌ف چهنده ژی بهایه‌کی د دمه‌ته فان دمقیټ دیروکی بیټ ئیکانه، نه‌فی چهندي ته‌م د دمنگوه‌دانیت نفیسینیت دیرو‌کفانیت دی دا نابین، هه‌که ئبن نه‌سیر نیاسیبت یان ژی هه‌یامی وی یی کو ئیرش و ب سهر‌داگرتنیټ مه‌غولا دهاتن، رامانا وی نه‌وه نه‌و دیرو‌کفانیت ل پستی وی هاتین گه‌له‌ک هویردیت پیژانینا ل سهر وی قوناغا دیروکی یا گرنگ ژی و مرگرتینه و د نفیسینیت خو دا ریژکرنه (۲۶).

کوردا ئیکه ژ وان ملله‌تیټ سهر نه‌ردی کو پتر کوته‌کی لی هاتیه‌کرن، ژ به‌رووی زولم و کوته‌کیا ل سهر دستی ملله‌ت و نه‌ته‌ویټ جو‌دا د دیروکی دا لی هاتیه‌کرن، به‌لی نه‌و کوشتن و ته‌راه‌رکرن و فه‌براندا ب کوم، نه‌فال سهر دستی مه‌غولا هاتیه سهری د چه‌رخیت ناقیندا نه‌هاتیه سهری کوردا ل سهر دستی چ پی‌که‌هاتیت دی بیټ مرو‌قان، وان ژ روژ‌ئا‌قایی دمفهر روزه‌لاتا نیسلامی دستپی‌کر ههر ژ سالا (۱۱۵مش / ۲۱۸ازا) ژ به‌ر کومکوژیا نه‌تراری (۲۷)، پاشی ب له‌ز ب ناف باژیر و هه‌ریما کهفتن، بی به‌رهنگاریه‌ک هه‌بیت کو سهر‌داگرتتا وان یا دژوار ب راوستینیت، هه‌تا ب له‌شکهری خو‌فه گههشتینه وان هه‌ریم و باژیرا یی کو خهلكی وی پتر کورد بوون، وان خو دودل نه‌کر ژ بکارئینانا زولمی و چی‌کرن ترسی دناف خهلكی بی‌گونه‌هدا.

باژیری کوردی یی ئیکی کو بوویه قوربانیا هی‌رشیت مه‌غولا باژیری هه‌مه‌دان بوو (۲۸)، ئبن نه‌سیر د رویدانیت سالا (۱۱۷مش / ۲۲۰ازا) ئاقریه‌کی دهمی، کو مه‌غولا ل نیژیکی وی له‌شکهری خو به‌ره‌فدکر، پاشی بو ئیلچییټ خو ل ناف باژیری فریکریه و گوتیه وان کو هنده‌ک پارهی و جلکا ژ

خهلكی و مرگرن، نه‌ویټ ب فی چهندي رازی نه‌بووین و داخازا مه‌غولا ب جه نه‌ئینای، ئیکودو گرت و رابوون ((ئیلچییټ ته‌ته‌را ژ وه‌لاتی دمری‌خستن، شهری وان کر، خهلكی هه‌میټ ب سهر ئیلچیا دا گرت، کوشتن و نه‌هیلا بچن، ته‌ته‌ر به‌ره‌ف وانقه هاتن، دؤری‌چکر)) (۲۹).

پستی زنجیره‌کا شه‌را دناقبه‌را هه‌ردو لا دا زیانه‌کا مه‌زن ب مه‌غولا کهفت، به‌لی راوستانا خهلكی هه‌مه‌دانن ژ شهری و مانا وان دناف باژیری دا، مه‌غولی پالدا ن دا هی‌رشی بو جارا دویی بکهنه سهر باژیری، پستی کو برهنه‌کی نیف تمام ژ ویژی چووین، نه‌و ژی ل هه‌یقا ره‌جه‌با سالا (۱۱۸مش / ۲۲۱ازا)، شیا فی جاری بچنه دناف دمرینکیټ باژیری دا، ب هی‌ز چووونه دنافدا و کومکوژیه‌کا ب ترس تیدا کر، گرووف ژی نه‌وه یا ئبن نه‌سیر ئاقریټ دهمی و دبیژیت: ((ب شیري نه‌و چووونه دناف باژیری دا و بی ترس خهلك کوشتن، چه‌کیټ سینگ سینگانن دانان و ب کی‌رکا شه‌رکرن، ژ هه‌ردو لا گه‌له‌ک هاتنه کوشتن به‌س خودی دزانیت چهند بوون، ته‌ته‌ر شیانه بسولمانا و گه‌له‌ک ژی کوشتن، که‌س نه‌ما هه‌که ئیکی بو خو کورکه‌ک چی‌کریټ خو تیدا فه‌شیریت، پاشی ئاگر هافیته باژیری و سووت)) (۳۰).

هه‌روه‌کی به‌ری دا کو ده‌لیفی بو دوزمنیت خو و قوربانیدانن چینه‌کهن، هی‌زیت خو خرغه‌کرنه‌فه و زقرین دا کو ل به‌رامبه‌ری وانا ب راوستن، هی‌رش کره سهر هه‌مه‌دانن نه‌و ژی ل سالا (۱۲۱مش / ۲۲۴ازا)، خهلكی وی بنبرکر، گرووف ژی نه‌وه یا کو ئبن نه‌سیری د دمقه‌کی دا بو مه قهیدکری، دبیژت: ((وان هه‌مه‌دان کره مه‌رم، گه‌له‌ک ژ خهلكی وی خرغه‌ببوون، نه‌و ب کوشتیټی فه‌برانندن و ئی‌خسیرکرن و تالانکرن و باژیر تیکدا)) (۳۱).

نہ پەنیئەت رووندک و مفايئت گری

سنوور عەدنان نیرۆهیی

مرووف وەکی بۆ مە هەمیان یا خویایە کو ئەو پیکهاتەیا ئالۆزە ب کۆمەکا ئامیرو پروگرامیئەت زیندی هاتیە هەبوونی، بەلی تا ئەقرو ژێ دگەلدا بیتن مرووقایەتی ب وەرارا زانستی ب هەمی زانستان قە، و ب چەندین قە کولینان قە دبواریئەت جوذا جوذا دا، کیمیائی، فیزیائی، نوژداری... هتد هیشتا نەگەهشتیە یا پیدقی کو بهیئە زانین، هژمارەکا مەزن ژمرووقان دبواریئەت خو بیئەت تاییەتدا بزاف کرینە کو بشین هەندەک ژ پیزانینان بیخەنە سەر پیزانینیئەت مە، لی هەر ئیک دەیتن ل دویش بسپوریا خو پیزانینیئەت مە زیدە دکەتن، یا مە دقیتن ئەم ل سەر راوەستین چاقە، کو ب ئەندازیاریهکا گەلەک هویربینی هاتیە دروستکرن، وەکی مە ئافری پی دای ب کۆمەکا ئامیرو پروگرامیئەت زیندی هاتیە هەبوونی، ژگرنگیئەت قی پشکا لەشی، ئەو دلویا ئافیئە ئەوا دبیزنی (روندک)، زانایان ژ چریا قە کولینیئەت وان بیئەت دریز ل دوور نهیئەت رووندکی و مفايئت گری دبیزن: گریان بۆ چارەکرنا هەندەک ژتیکچونیئەت رموشا دەرونی یا ب مفايە، هەرومسا گریان چاقی ژ تۆز و بەکتريایان پاقر دکەتن و چارمیا خەموکی ژێ دکەتن، گریان ژ بەلا و نەرحتیئەت ئازاری کیم دکەتن، کو ئەوژی یا پیدقیە بۆ چارمیا خەموکیا دومیژ. هەرومسا خودایی مەزن مژویلانک داینە سەرچاقیئەت مە کو هەر چەند چرکەیان لقینەکا بەردموام دکەتن کو تەریاتی دناف چاقی دا دلشینیتن، ب قی ژێ چاف تەردیبتن و ژهشکبوونی دەیتە پاراستن، چونکی هەر دەمی بەردانا تەراتیا چاقی کیم بیبتن مرووف توشی هسکبوونی و ئازارەکا مەزن دبیتن دچاقیئەت خودا، کو گەلەک جارن

رادبن کو ئەقە ژێ ژیک چونەکا هویرە و زانستیانهیە، چونکی زانا دبیزن: ئالاقیئەت مشەبوون و رابوونا رویاران هەمان ئالاقی چاف پریوون و رووندک رشتی یە، خودایی مەزن کەرەم دکەتن: (ئەویئەت ب دویش راستیی دگەریان) هەر وەختی ئەو ئایەتیئەت بۆ پیغەمبەری هاتین دهبیستن، دی بینی چاقیئەت وان تژی رووندک دبوون و رووندکیئەت خوشیی دئینانە خار، ژبەر وی هەقی و راستیا کو دنیاسی، دوختەکی دا دبیزن: پەرورمردگار مە ئیمان و باومری ب تە ئینا، قیجا تو مە ژ شاهدان بنقیسە، (شاهدیئەت باومری ب تە و کتیب و پیغەمبەریئەت تە دئین، و شاهدیئەت بو ئیکانەیا تە دەمین).

مرووقی هەدار نامینیت، پاقری بوخودایی مەزن کو چاکی دگەل مەدا کری و نیعمەتەک دایە مە کو پیک هاتیە ژ نیعمەتە گریانێ ژقیان و ترسیئەت خودی دا، خودی کەرەم دکەتن: (وایخرون للاذقا ییکون ویزیدهم خشوعا) الإسراو: (۱۰۹). ئانکو ئەویئەت کرنوشان دبن و دکەنە گری و رووندکیئەت قیانا خودی ژچاقیئەت وان دبارن، رووندکیئەت ئیمان و شادی هەلدومرین و تا دەیتن پتر روی خوش دبن، ئایەت دمشەنە کو خودایی مەزن هاریکاریا کولەییئەت خو دکەتن، کو ژ قیان و ترسیئەت پەرورمردگاری چاقیئەت وان پربن و رووندک ژێ ب رزن، هەر وەکی چاوا ئافا رویاران بۆش دبیتن و لەهی ژێ

روکن دیجیٹل فوٹو لیب 2.

جوانترین نولبومین تورکی و نیٹالی کہس بو (بیگو زاقا) دناف ستودیویی و دہرقہی ستودیویی ب ہمی جو رو قہبارا ب جوانترین سبوزی کرتا وینہی دناف نولبومیندا ب سبویہ کی مودرن ب دستین بسپورین شازا کو چہندین باورنامہ ٹیناینہ ز دہرقہی و ہلاتی و ہر وسانہم کاری جیاوازتر دکھین کو نھوڑی جیکرنا وینہی د جوانکاریندا (نجمیل الصوره)

مودیٹ نولبومینا ب ہمایہ کی گونجای

5- نولبوم سبیت

6- نولبوم پانوراما

7- نولبوم چوار گوشہ

8- نولبوم عادی

ROKEN
DIGITAL PHOTO LAB

1- کریستال فول

2- کریستال محہ بہ ب

3- کریستال نولماع

4- کریستال بارز

facebook: ROKEN DIGITAL LAB

دھوک جاددا نازادی تہ نشت شریناہیبت سہیدو شیلادزی جاددا گشتی - تہ نشت مزگہ فتا جینی یا

korek: 0750 199 99 85

0750 452 24 99

korek: 0750 199 99 75

0750 454 25 66

0750 408 80 15

روکه ن گروب

یو وینه کرنا دھوات و شہ هیانا ب کامیرین سہ رده مانه

نیانه خارا ل دهست ییکا وینیت نه لبوما ب شیوی HD ی دی نیتہ خار نانکو (موقدیمات)
کلیپ دناف دھواتی دا. وینه کرن ب کامیرین نیکسہر (مباشر) ب فان شیوین خاری
نیک کامیرہی - دوو کامیرہی سی کا میرہی خوری میکسہر دگھل کرینی و ستادیکامی.

ROKEN²

DIGITAL PHOTO LAB.2

د. ئیحسان : پیدقیه پیداجوونه ک ل سهر سیسته می خواندنی دا بهیته کرن

شروقه کرنا نه خوشیا هاتته فه کرن ، نوکه پینج پشکیته زانستی مه بیته ههین، هژمارا قوتابیان ل قان ههر پینج پشکا ل پولا ئیکی و دووی و سییی دگههیهته ۳۵۰ قوتابیان .

سیلاف : ریژهیهکا قوتابیان قی دوماهی ل دهقه ریته کوردستانی بیته ل دمرقهی کوردستانی هاتته دمریخستن، پهیمانگهها ئامیدی چهند قوتابی و مرگرتن، یان بو ههوه چهند هاتته فریکرن و هوین شیایینه چ بو بکن ؟

د. ئیحسان : ههر چنده تهف قوتابیته کو قی دوماهی هاتینه و مرگرتن، کو ل دمرقهی ههریمی هاتین ۸۰۰ قوتابی بوون بو سهر زانکو و پولی تهکنیکیا دهوک دا بهلافکر ل سهر هه می پهیمانگهها ل پهیمانگهها تهکنیکی یا ئامیدی ریژا (۷۹) قوتابیان هاتته و مرگرتن، بهلی ههر چهند دهقرا مه یا دویره و گهلهک قوتابی نهشیان بهیته ئامیدی ههتا نوکه پتريا وان دی شیم بیژم نههاتینه سهر دمواما خو ههتا نوکه (۱۰) قوتابی بتی بیته هاتین (موباشره) یا کری کو بهین دمواما خو بکن .

سیلاف : هوین داخوازا زیدهکرنا کیژ پشکی دکن بو پهیمانگهها تهکنیکی یا ئامیدی ؟

د. ئیحسان : مه پیشنیازا پشکا گهشت و گوزاری بو پهیمانگهها تهکنیکی یا ئامیدی مه کریه کو بو مه فهکن، مه هه می شیان ری بیته ههین و مک هولیت خواندنی و ستاف، هه می دبه رههفن و مه شیان بیته ههین تهفی پشکی فهکین.

د. ئیحسان تهوفیق راگری پهیمانگهها تهکنیکی یا ئامیدی دیژت : بریار هاتبوو دان پهیمانگهها تهکنیکی دناف سنووری بازیرفانیا ئامیدی دا بیت، تهف بریاره هاتبوو دان و گهلهک پیشنیاز ههبوون کو ل رمخی بیادی پهیمانگهها بهیته دانان، یان نیژیکی گوندی کانی، بهلی گوتی مه دقیتن دناف سنووری بازیرفانی دا بیت، وهک سنووری بازیرفانی تهف جهی نوکه لی هاتیه دانان دیژنی مریکا و ل فیته هاته دانان، راگری پهیمانگهها تهکنیکی گوت ری : ههر چنده مه گهلهک ئاریشه بیته ههین، ئاریشا هاتن و چونی کو تهفه سالا سیی به کو نهشیایینه ریکی بو مه چیکهن، مه ههوارا خو یا بریه دهف پاریزگهها دهوکی و قایمقامی و گهلهک بهرپرسا، بهلی ههتا نوکه و تهفه دوو سال و نیفه تم بیته هاتینه فهگوهاستن بو قی پهیمانگهها و چ چاره ل قی ریکی نهکرنه. دریژا قی ههفدیتنا تاییهت دگهل د. ئیحسا تهوفیق راگری پهیمانگهها تهکنیکی یا ئامیدی بخوینن ...

تهو شیان نینن بهیته دموامی، تهفهژی کیشا دووی یه، یا دیتر دشیم بیژم جهی مه یی باشه بهس وهک پشکین ناخخو مه ئیک پشکا ناخخو یا هه، تهو ری یا کچانه، کو پشکهکا ناخخویا مهزنه و مه چ ئاریشه ل ویژی نینن، بهلی پشکیته دی بیته ناخخو دکهفنه دناف مال و جهیته و مسادا کو دبنه جهی ئالوزی بو خهلهکهکی و بو قوتابیان ری کو نیژیکی وانه و گهلهک جارن نهخوشیا خو لی د بینن.

سیلاف : چهند پشکین خواندنی ل پهیمانگهها تهکنیکی یا ئامیدی ههنه ؟

د. ئیحسان : ههر چنده پهیمانگهها تهکنیکی یا ئامیدی ل سالا ۲۰۰۴ هاتیه دامهزراندن ب دوو پشکیته زانستی، کومپیوتهر و سیسته می کومپیوتهری و کارگیری کار و ۲۰۱۱ پشکهکا دیتر ری هاته فهکرن، تهو ری پشکا کارگیری بازارگهری بو، ۲۰۱۲ پشکا سامانی ئازملی دگهل

ئامیدی: رهقند گوهرری

سیلاف : کیشه بیته سهرکی بیته فیرخازیته پهیمانگهها تهکنیکی ل ئامیدی چنه ؟

د. ئیحسان : کیشه بیته سهرکی بیته وان ریکا دویره و جهی پهیمانگهها نهی دروسته و تهف جهی دانای ریکا وی گهلهک یا ئالوزه، و گهلهک ئاریشه بو مه چیدبن و ب تاییهت دزفستانی دا ل دهمی بهفر و باران دهین تهف ریکه گهلهک زمحمهتی دمهته بهر قوتابیان ههتا دگههنه جهی خو، ب تاییهت دهمی جهمهد دکهفیهته ئهردی ریژا سهرمای گهلهک دنازریته، ریک دنهخوش دبیتن، قوتابی ل دهمی خودا ناگههنه دموامی و تهفه کیشهیهکا سهرمکیه، دهقرا ئامیدی مهزنتین قهزایه د کوردستانی دا وهکه هاتن و چون دناف ناحیان دا، یان جهین دی، گهلهکا دویره و تهفهژی دبیته ئالوزیان، گهلهک قوتابی بیته ههین

ل دورور ته گهریت هاتنه خوارا ناستی خواندنې ل دهف قوتابی د. ئیحسان ته و فیک راگری په یمانگه ها ته کنیکي ل نامیدی گوت : گهلهک ته گهر بیت ههین، نه پویته دانا مالی، یان دایابا بو قوتابیان و نزمکرنا ناستی زانستی ههتا یی سهدایا ژی ته ز دشیم بیژم ناستی وان یی زانستی یی هاتیه خوارې، چونکی هم همی قوتابی بووینه و هم دزانین قوتابی د چاوا بوون، تهغه ژی ته گهری دووی یه، سیسته می نوکه یی خواندنې ژی یی بویه ته گهرهک همی مروف سه حدکته ناستی قوتابی بنیاتی، یان یی بهر هه فیان، یان یی کولیژی، ناستی وان یی هاتیه گوهورین و دوی ناستی دا نین کو بشین خوب ریقه بیهن.

ل سهر هه مان پرسیار و چاره بو لاوازی ناستی خواندنې ل دهف قوتابی د. ئیحسان گوت : پیدقیه پیداچوونهک ل سهر سیسته می خواندنې دا بهیته کرن، ته گهر شدن ل سهر قوتابی نه بیت داکو تهغه قوتابیهکی زیرهک دمرکه فیت، راما نا وی نه تهوه تو یی فی قوتابی دشکیتی، ته گهر ریژا دمرنه چوونی زیده بوو ل په یمانگه ها، یان ل کولیژا، یان بهر هه فیا ما نه راما نا وی نه تهوه تو یی فی قوتابی دشکیتی، گهلهک جارا هه بوویه ریژا دمرنه چوونا قوتابیا پیچی ل سهدی بوویه، بهلی نوکه چ په یمانگه ه بیت، یان ژی چ کولیژ بیت، و ل سهر ناستی خاندنگه هیته دی بیت بنیاتی و بهر هه فی ته گهر ریژا قوتابیان بو گهلهک یا دمرنه چوونی، دی پرسیار ل سهدای و ریقه بهری هیته کرن و دی بیژنی بوچی ناستی فان قوتابیان هاتیه خوارې، بهلی تهو بخوب گشتی ناستی خواندنې و زانستی و قوتابی یی هاتیه خوارې.

ل دهغه را نامیدی و ل په یمانگه ها ته کنیکي یا نامیدی تهغه ریژا هه، یان ناستی خواندنې یی چاوا یه..؟

د. ئیحسان : ته گهر هم بهیین سه حدکینه ناستی خواندنې ل سهرانسهری کوردستان گهلهک یی لاوازه، ل خاندنگه هیته بنیاتی و بهر هه فی گهلهک یی لاوازه، و مرگرتنا گهلهک قوتابیته مه بهری پازده بیست سالا ریژا وان ل کولیژا گهلهک بوو و ل کولیژیته باش، بهلی نوکه تهغه ناسته یی هاتیه خوارې و دهغه را نامیدی ژی کو ریژا ناکنجیته وی یا زیده بووی، ریژا فان قوتابیان کو دچنه کولیژا و پشکین باش گهلهک یا هاتیه خوارې،

سیلاف : دمیلک و ستافی موهی کارگریدا چ کیماسی هه نه ؟

د. ئیحسان : هم دی شین فی بکهینه دوو پارچه، پارچهک میلک کو ستافی تهدریسی وهک سهدا، مه کیماسی د هه می پشکاندا بیت ههین، هه، نوکه هم گهلهک سهدا ل دمرقه ی په یمانگه هی دینین کو بشین بو مه هندهک ماددا بیژن، دیسان مه کیماسی هه ی دپشکا سامانی نازلی دا و پشکا شروهه کرنا نه خوشیا و کارگری بازار گهری.

سیلاف : ب رمنگه کی گشتی ناستی زانستی ل دهف قوتابیان ل گور وان پیژانینیته ههین یی بهر هه لاوازی قه چووی،

زمانی لقینی و زمانی لهشی

پشکا دوماهی

مستہفا ندرہدنی:

لغیبت سہرو چاقان

ب تئی چاف دشین ہمی زمانا ب خوینن،
 ٲو دمئی ٲہ زمان نہشیت باخفتیت، چاف
 خو دگوسینیتہ دناف کویراتیا دہرونیدا
 داکو پھیفا خو یا تاییہ و راستگو بیڑیت،
 چاف زمانہکہ درموئی و دوورویئی نزائیت،
 زمانہکہ و خودیدہ کا روٲہ و ہمی ہستہ
 بہروفاژی دکہت ونہنہیا ٲاشکرا دکہت،
 چاف ٲیک ژ مہزنتین کلیلا کہسایہ تیی
 ددمتہ دست مرؤفیدا و راستیان نشانہ
 مرؤفی ددہت، کانئی چ دٲاقلی یی بہرامبہری
 مرؤفیدا دا ہہیہ، ژ چاقیت وی دی زانی
 کا ہزر دچ دا دکہت.

ا- ٲہگہر بیبیکا چاقیت وی فرہ
 بوون وچاف باش دیار بوون، ٲامانا ہندی
 ددہت کو وی تشتہکی خوش و دلٲہکہر
 ژتہ گوہلی بوو وجھی دلخوشیا بوو.

ب- ٲہگہر بیبیکا چاقیت وی بہرتہنگ
 بوو، بہروفاژی رویدمت دل تہنگ دبیت.

ت- ٲہگہر چاقیت وی بہرتہنگ بوون،
 یان کو نیڑیکی ٲیک بوون، ٲامانا ہندی یہ
 کو تہ ناخفتہک گوت ٲہو باومر ناکہت.
 ج- ٲہگہر چاقیت وی بوو سہری و لایی

راستی چوون، ٲہو وی گاقی وٲنہکی ٲاشوپی
 یی ٲاشہروژی دہرزا خو دا دکشیت.

ح- ٲہگہر چاقیت وی بوو لایی چہپی
 بلند بوون، ٲہو وی گاقی بیر ل تشتہکی
 چویی دکہت، کو گریدان ب وی گاقی
 ٲہ ہہیہ یا تیدا.

د- ٲہگہر بہری خودا خواری، ٲہو
 دگہل ہستیت خو دٲاخفتیت وب ناخفتہکا
 تاییہت وشیرمتکاریی دگہل خو دکہت ل
 سہری بابہتی.

ر- ل دمئی توربوونی دا ژنک چاقیت
 خو خواری دکہت ل بہر چاقیت زہلامی،
 بزافہکہ ژبو تہناکرنا زہلامی.

ز- ٲہگہر زہلامی ب تیی چاقی
 بہری خودا ٲیکی دی، ٲہو نشانہ گہف
 وگورایہ.

مزیلانک وبرہ-بری

ا- بلندکرنا برہہکی، ٲامانا ہندی
 ددہت کو تشتہک بو ہاتہ گوتن، یان باومر
 ناکہت، یان دبیت کو ب چ رنگان ٲہو
 کار ناہیتہ کرن.

ب- بلندکرنا ہہردوو برہا، نشانہ
 حیہ تیی یہ وژنشکیٲہیہ.

ت- گہاندنا برہا بو ٲیک و دگہل
 گرنزینہ کا سٲک، نشانہ حیہ تیی یہ ژ
 تہ، بہلی وی نہفتیت تہ ب درمو دمریخت.

ج- لغینا دووبارہ یا برہا، ٲامانا ہندی
 یہ ٲہو یی حیہ تییہ ژ ٲیلیت ناخفتتا تہ و دچنہ
 د مہژی وی دا ب گہلہک رنگان.

س- دمئی دوو کہس ٲیک دہینہ
 نیاسین ہندہک گرنگی دیار دبیت دگہل
 زیدبوونا زولقوتانا مزویلانکیٹ چاقا ژ ٲٲ
 تا ٲٲ جارا دہر خولہکہکیدا.

دفن و گوہ:

ا- خوراندا دفنی، یان دستئی خو
 بہرہ گوہی خو و کیشا، دبیزیتہ تہ کو
 ٲہو د تہ دگہیت، کا تہ چ دفنی و ٲامان
 ٲہوہ کو یی دوو دلہ ژ یا تو دبیزی و دبیت
 ٲہو نہزائیت کا تہ چ دفنی و تہ چ ژ

دفنی.

ب- دانانا دستئی ل سہر ستوینکا دفنی
 و ل سہر لیٲا ژوری، نشانہ ہندی یہ کو
 ٲہو تشتہکی ژ تہ دٲہشیریت و دترسیت ل
 دہف ٲاشکرا بیت.

ٲہنیا مرؤشی

ا- ٲہنی گرتن و بہری خودانا ٲہردی
 و ناف چاف گری و تورہی، ٲامانا ہندی یہ
 یی دوو دلہ، یان دترسیت، یان نہفتیت گوہ
 ل وی تشتی ببیت یی تہ بو گوتی.

ب- ٲہنی گرتن و سہری خو بلندکرنا،
 نشانہ ہندی یہ کو حیہ تگرتی بوو ژ وی
 ناخفتتا ژ تہ گوہ لیٲوی.

سہر ہزاندن

ٲامانا ٲشتہقانیی و رازیبوونی یہ ل سہر
 وی ناخفتتا بو دہیتہ گوتن و دی ببیت
 کو کہسی د ناخفتیت لہزائیتی ل ناخفتتا
 خو دکہت.

کہنن

ل دمئی کومبوونہک ل ساریہکی، یان
 دریٲہ بہریہ کیدا دہیتہ کرن و ریٲہ بہر
 (ٲیکہنہنہکی) دبیزیت دبیتن ہمی
 ٲہویت دبہرہف ٲیکہنہنہ کا چیکری
 دکہن و رمخی دہی دہیتہ شداندن وبہرہف
 لایی ژوری دچن، ٲہفہ ب تئی بو رازیکرنا
 ریٲہ بہری یہ، چونکہ کہننا ژدل و راست
 دماریت لاییٹ چاقا ٲیک دچن و دگہنہ
 ٲیک.

ٲہیوہندی

ژبو ٲہیوہندی کرنہکا ب ہیژ و گہرم،
 چا، یان قہوہ دہیتہ ٲیشکیش کرن،
 بہلی ٲیدٲیہ ٲیچہک گیرو بین داکو ٲتر
 دگہل ٲیک باخفن و ٲیک و دوو بنیاسن و
 ٲہگہر قہوہ، یان چایہکا گہرم نہہاتہ
 ٲیشکیشکرن، ٲامان ٲہوہ کو ریژ ل وی
 میٲھانی نہ ہاتہ گرتن و ل بہر چاقان
 نہہاتہ و مرگرتن و دی ہست کہت کو
 ب دل خوشی ب خیر ٲی نہ ہاتہ کرن،
 ٲہگہر تشتہکی گہرم نہفہخوار.

رهوشنيريا قانونى

ژن ژى دشىت زهلامى خو بهر دوت

ومرگرتن، يا نه، بهلى ل دويش قانونى رازيبونا زهلامى نه كرى يه مهرج. هر ديسان ژن دشىت پشت بهستنى ل سهر هر زيانه كا گهشتى يى بكهت، يان تهگر زهلامى وي سويچك ل نك ههبيت ژن دشىت داخازا خولعى بكهت، يان ژى تهگر ب تنى نهقيانه كا دهررونى ههبيت دگهل زهلامى خو و چهژيكرن دناقبهرا واندا نهمابيت و ژيانا وان نهخوش بيت دگهل ئيك و بگههسته رادهكى ژن نهكاريت ژيانا خو د گهل ب دومينيت و ژنى قيا ژيانى دگهل ب دوماهيك بينيت، ههلبهت دانا وي بهدلا مهگوتى ژبو هندى يه داکو دادومر داخازا وي پهسند بكهت، هر ديسان ژبهر گرنگيا بابتهى (خلع) بو مهديار دبيت كو گهلهك جارا زهلام ئاريشا بو ههقزينا خو چيدكهت و ژيانا وي نهخوش دكهت، سهربارى هندى تهلاق ژى نادهت و ههرووسا (خلع) ومكى چهكهكى يه ددستى ژنى دا بهرامبهرى تهلاقى وداكو مافى ژنى نههسته خارن و هر وسه بهردموام ياسادانهرى بزاقكره چارهبيت شهرعى قه بينيت بو ئاريشيت دناقبهرا ژن و زهلامى دا.

دناقبهرا ژن و ميړان دا ل سهر مالهكى ئاشكرا، ومختى ژنى تهف ماله دا زهلامى ب تهمامى دى بيته خودانا نهفسا خو و چ حهقى زهلامى ل سهر نامينيت، چونكى تهف مالى ژن ددته زهلامى ومك بهدلهقهكرنه بهرامبهرى هندى كو زهلام دستا ژ وي بهردوت، بهلى ب مهرجهكى تهف بهدلهقهكرنه ژ بهايى مارمكرنا ژ وي هاتيه ومرگرتن زيدهتر نهبيت، هر وسه ژئالىى قانونى قه دروسته تهگر ژنى زهلامى خوه نهقيا، يان بو وي وسه ديار بو كو نهشىت ژيانا خو دگهل ب دومينيت يانن ترس يا ژهندي ههى كو زهلامى وي ژ سنوريت خو دمربازبيت ل پهى قانونى ژن دكاريت سكالايهكى ل دژى زهلامى خو بلند بكهت، بهلى ب مهرجهكى ژن باومريى بو دادگههى چيكهت كو نهشىت دگهل زهلامى خو بريت ژبهر تهگرهكى دياركرى، تهقهژى ل دويش م (۲۱) ژ قانونا هژمار (۵۱) يا سالا (۲۰۰۸)، و هر وسه ل دويش ياسايى دياركرى يه كو د(خلع) دا نه مهرجه رازيبونا زهلامى بهيته ومرگرتن، هرچهنده د شهريعتى ئيسلامى دا جوداهى ههيه دناقبهرا فقهايا كا رازيبونا زهلامى بهيته

سهگنان بههبت

پروسا ههقزينيى دهيته هژمارتن ئيك ژ گرنگترين پروسيت قوناغا ژيانا هر مروفهكى چ ژن بيت يان زهلام و ههرووسا ئيك ژ قوناغيت ههستياريت ژيانيه، چونكى دبيت گهلهك جارا ئاريشه دروست بين دناقبهرا ژن و ميړان دا، دبيت ژن كو لايى لاوازه، لهوا هندهك جارا دبيت مافى وي بهيته خارن، يان زهلام وسه هزردهت كو ژن مولكى وي و چاوا بقيت دى وسه سهردمريى دگهل كهت، ههرووسا سهربارى چيكرنا نهخوشيا بو ههقزينا خو، گهلهك جاران زهلام يى بهرههف نينه ههقزينا خوه بهردوت ژبهر وي بهدلهگهكرنا د دته ژنى، ل قى دهمى ژن دشىت داخازا بهردانى بكهت ب ريگا (خلع) تهقهژى رهنگهكى جودابونى يه دناقبهرا ژن وميړان دا، لى تهف جودابونه ب مالى يه نه ب (تهلاق) يه دزمانى عهرمى دا دبيژنى (خلع، مخالفه) وسه دهيته نياسين كو خلع بازارهكه

هیلپوٹ :
نہز نہہاتیمہ کہلتوری کوردی
تیکبدهم

هیلان عبدالله یا بهرنیاس ب هیلیلوف نافهك و رویهكی نویه دناف جیهانا هونهری كوردی دا، یاكو د هه یامهكی كیم بویه بهربه لاف ترین چیر ل كوردستانی و ژبه وی ستایللی خوی جودا و کریار و لقینیت بالكیش، هیلان توشی نقینك و هیرش و گهفیت خهلكی كوردستانی دبیت و ژلایهكی دیشه زی دبیته جهی بالكیشیا پرانیا ته ماشه فانان. هیلیلوف یا کوو ناقتی وی یی دروست هیلان عبدالله یه خهلكا باژیری دهوکی یه و ل ساللا ۱۹۸۸ ل ئیرانی ل باژیری ئورمی ژدایك بویه و پاشان دگهل مالباتا خو قهستا ولاتی فلهندا دكهت و پشتی ژیبی ۱۸ سالیی ههز و هیقییت وی بوو ستران گوتتی وی هانددمت قهستا ولاتی ئهمریكا بكهت دا کوو وهك هونهرمهندهكا جیهانی ناقداریی پهیدا بكهت و دنوكه دا زی ژلایی مهزنتترین دمرهیتهر و بهرهم هیتهرین ئهمریکی قه دهیته چاقدیری کرن و ددوماهیک سهرمدانا خودا بو كوردستانی کلیپا خویا ب زمانی ئنگلیزی یا ب ناقتی (ریسك) د شاشهیی تیله فزیونی دا به لاف کر

ب / زیدان سویمی

بهلی ئەف چهنده بو هه یامهكی دریز بو مژارا خهلكی و مدیایا كوردی و گونه هباركرنا وی ب هاندانا ئاینی ماسونیهتی ل كوردستانی و تیک دانا كهلتور و بهزاندنا سنوران تاكو دوماهیک جار گهفیت كوشتتی لی هاتینه کرن ژلایی چهند كهسهكیت نه نیاس قه، و ل دوور گونه هباركرنا وی ب ماسونیهتی هیلیلوف دبیزیت : ئەو هه می رونكرنی ب کلیپا من دهیته کرن د دوویرن ژ راستی و من چ په یومندی ب قی ئایدولوزیایی قه نینه و ههتا ئەز نزانم ماسونیهت زی چیه و ل دوور گونه هباركرنا وی ب تیک دانا كهلتوری كوردی هیلانی گوت : ئەز نه هاتیمه كوردستانی دا كهلتوری كوردی تیک بدم و هه كهسهك ب ریکهكی خزمهتی دكهت و ئەز زی ب ستایللی خوی پوپ خزمهتی دكهم و ئەفه ستایللی منه و ئەز هونهرمهندهكا جیهانی مه نهیا ناخوی مه و نوکه زی کلیپا من د پرانیا میدیایی جیهانی دا هاتیه به لافكرن و مه رما من ب تتی بلند كرنا ناقتی كوردستانی یه. هیلیلوف هه ر دئیکه م دمرکهفتا

كوردستانی یه و ئەفه زی ستایللی منه و راسته گهف ل من هاتته کرن، لی چ نینه . ل دوور نویتترین بهرهمیت خو زی ناقتیری دا دیار کرن نوکه یا مژویلی دروستكرنا كارمکی مهزنتره و دی کلیپهكی دگهل هونهرمهندهكی ناقداریی ئهمریکی دروست كهت هه ر ل باژیری ههولیری ل دوور ناقتی خوژی گوت : گهلهكان دگوت هیلیلوف رامانا وی خوشتقیا جههنه می، بهلی ئەفه نه راسته، هیلی ژبه ر كو دمیكا من دگوت هیلی وهك كورتیا هیلانی و لوف زی مانا وی چه ژیکرن، چونکی چ په یف ژ په یفا چه ژیکرن مهزنتر نینه.

خو دا ب جلك ودمنگهكی بالكیش دمرکهت و قی چهندی زی تورهبونا گهنجیت كوردستانی زیدمكر تاكو چهندين ژوان راپورت و گرؤقه و كهمپینه دروست کرن بو دمرئیخستا قی هونهرمهندی ل كوردستانی و چهندين چالاكشان و بانگخواز و میدیایان ب دژواری كاری هیلیلوفی شهرمزار کرن، بهلی دبهرمه ردا زی گهلهك كهسان پشته فانیا خو بو قی هونهرمهندی دمربری و ب كچهكا ویرمك دانان.

هیلیلوف دبیزیت : خهونا من بتی ئازاد کرن و بلند كرنا ناقتی

سه‌خله‌تیت نوپکرنی د هه‌لبه‌ستا دهمی بیر تینه بیرا من، یا هه‌لبه‌ستقان به‌درخان سندی دا

هه‌لبه‌ستقان به‌درخان سندی

هه‌رتیکسته‌کی ئه‌ده‌بی بیج ئهم بخوینین ژ دو ئالیان پتیک دهیت، کو ناهه‌رۆک و روخسارن، هه‌رقوناغه‌کا ئه‌ده‌بی جوداهیتت به‌رچاڤ دیار دبن د ئان ئالیان دا و د تیکستیت وان قوناغاندا. نالیی روخساری ژێ وه‌کی هاتیه‌ خویا کرن هنده‌ک تاییه‌تی بیتت خو هه‌نه‌ دناڤ قوناغیتت شعری دا چ هه‌لبه‌ستا کلاسیک بیت، یان هه‌لبه‌ستا نوی، ئه‌ڤ چهنده د هه‌لبه‌ستیت به‌درخان سندی دا، کو ب ئیک ژ نقیسه‌ریت به‌رنیاس دهیتت هژمارتن دا ددیارن. بو وئ چهنده‌ی کو ئهم بشین هنده‌ک ژ سیماییت نوپکرنی د هه‌لبه‌ستیت وی دا دیار بکه‌ین، ب تاییه‌تی ژ لایی روخساری ڤه، مه هه‌لبه‌ستا (دهمی بیر تینه بیرا من، پارچا ۲) هه‌لبه‌رتیه، کو دئ ئان ئالییتت خاری کو دکه‌ڤنه بن سیبه‌را روخساری ل سه‌ر وئ پارچه هه‌لبه‌ستت شروڤه که‌ین. ئه‌و ژێ ئه‌ڤه‌نه:

سینه‌ی

رویار رادوه‌ستن
بیهنه‌کی...

په‌یڤا (رادوه‌ستن بیهنه‌کی) ژ تاییه‌ت مه‌ندییت گیاندارانه، نه‌ک بیتت رویاران، ئانکو رویار بیهنه‌کی نارادوه‌ستن، به‌لکو بتتی دهمی هه‌شک دبن رادوه‌ستن ئه‌وژی ل وی دهمی ناییتت رویار. ل دیف دا هه‌لبه‌ستقان دییژیت:

پاشی ریژا خو دگوه‌رن
سه‌ر ئه‌ڤراز دچن

دیشان د شیانییت رویاری دا نینه سه‌ر ئه‌ڤراز بچیت، ئانکو ل ڤیره ژێ په‌یڤا سه‌ر ئه‌ڤراز دچن ل جهی وی یی ڤه‌ره‌هنگی نه هاتیه بکارینان.

په‌شیمانین به‌فری نه
په‌شیمانین ده‌یکی نه

ئه‌گه‌ر ئهم به‌ری خو بدمینه ئان دو نیڤه دییژیت هه‌لبه‌ستت دی بینین کو په‌یڤا (په‌شیمان) ژێ وه‌کی بیتت به‌ری نوکه ئاڤری پی هاتیه دا ل جهی وی یی ڤه‌ره‌هنگی نه هاتیه بکارینان،

ژ چونا کورین رویار
نه‌مایی...
ده‌نگی تاڤا گولانی هات
تژی گوهی من کر
شاعرو...
ده‌یک ل ئی دنی
دحه‌لن...دبن ئاڤ
دبن رویار
دبن سیلاڤ...دبن سیلاڤ

دڤی پارچه هه‌لبه‌ستت دا زیده‌باری وی چهنده‌ی کو په‌یڤیت بیانی نینن په‌یڤین ره‌سه‌ن و خومالی ژێ هاتینه بکار ئینان. وه‌کی (خو ددزن، لیڤه دبن، ریژا (ڤه‌ریژا)، سه‌رئه‌ڤراز، په‌شیمان، دحه‌لن، سیلاڤ و...هتد).

۲. وینه: هه‌لبه‌ستا نوی ژ قالبی وینیت رموانبیژی زیده‌تر چوویه و به‌ره‌ڤ وینیت هزری و جه‌ڤه‌نگی بیتت ئالۆز هاتیه به‌رجه‌سته‌کرن. هه‌لبه‌ستقان یی شیای وینه‌ییت جوان دروست بکه‌ت ب ریکا توخمیت رموانبیژی و ئینانا هنده‌ک په‌یڤا کو ل جهی وان یی ڤه‌ره‌هنگی و دروست نه هاتیه بکارینان. دهمی دییژیت:

۱. زمان: هه‌لبه‌ستا کلاسیک زمانه‌کی گران بخوڤه دگریت، لی نقیسه‌ریت نوی زمانه‌کی په‌تی و خومالی یی بکار ئینای و بزاف یا کری کو خو دویر بکه‌ن ژ په‌یڤیت بیانی و هه‌لبه‌ست ب ره‌نگه‌کی ب ساناهی و نیژیک ژ زمانی دان و ستاندنا خه‌لکی یا بکار ئینای، داکو هه‌لبه‌ستقان بشین ئارمانجا خو ب ته‌مامی بگه‌هینه جه‌ماوه‌ری. دڤی پارچه هه‌لبه‌ستت دا ئه‌ڤ چهنده یا دیاره:

دهمی بیر تینه بیرا من
مروڤ...هه‌ڤال...برا
خو ددزن
عه‌ورین ئاسمانا
به‌لا خو ژ خوڤه دکه‌ن
ل چيروکا بارانی لیڤه دبن
رویار رادوه‌ستن
بیهنه‌کی...
پاشی ریژا خو دگوه‌رن
سه‌رئه‌ڤراز دچن
په‌شیمانین به‌فری نه
په‌شیمانین ده‌یکی نه
وه‌لی ده‌یکا به‌فرین
ژ خه‌ریبان

دگهل بیرهاتنین ته

دهقند گوهه رزی

هه رشق

نه زسوتی دم

ته ژبیر بکم

به لئی

دهمی دروینه خواری و

دگهل بیرهاتنین ته

وناخقم

جاهه کا دی

نه وینئی

ته بومن کمریه دیاری

دگهل گرنشیرینا ته

من فیبری ناخفتنه کا

نوی دکن و

سؤلا خو

ژبیر دکم

هه ر دبیشرم حه شته دکم ..

هه ر دیسان ته گهر ته م بهری خو بدمینه
دوماهیكا قان دیریت هه لبهستان دی
بینین کو سهرواییت جودا هاتینه بکار
ئینان و شاعیر یی گریدای نه بوویه ب
ئیک سهروا تا دوماهیكا هه لبهستی.
و هه ر نیقه ریژکیت قی هه لبهستی
ب پهقییت جودا ب دوماهیك دهین
وهکی (ن، ا، ی، ه، ... هتد).

۵. توبوگرافیا هه لبهستی: ته رزهکی
نوی ل دویف بابهتی هه لبهستی بخوفه
گریته ، بهروفاژی یا کلاسیک،
کو بهریه ری هه میی بخوفه دگریت،
ئانکو گهلهک جارن ب چهند پهیف،
یان سمبولهکا دهیته دیارکرن. د
قی پارچه هه لبهستی ژی دا سیماییت
توبوگرافیا هه لبهستا نوی یا دیاره، ژبه
کو ب ته رزهکی نوی هاتیه نقیسین. و
ریژا رمشاتی ل سه ر لاپه ری یا کی متره
ژ هه لبهسته کا کلاسیکی.

۶. خالهنندی: ئیک ژ سیماییت دی کو
هه لبهستا نوی ژ یا کلاسیک جودا
دکته ب کارئینانا خاله ندی یه
دناف هه لبهستی دا .

دهمی بیر تیئه بیرا من
مروف.. هه قال.. برا

:

:

بیهنه کی...

:

:

نه مابی..

یا دیاره کو خال بهندی دناف قی
هه لبهستی دا هاتیه بکار ئینان،
لی تهقه بتی مینا که کا بچویکه
ژ هه لبهستی د. بهدرخان سندی و ب
تی رنگه کی خال بهندی د نافی
قی هه لبهستی دا هاتیه بکارئینان،
لی د هندهک بهرهمیت وی بیته دی دا
رهنگیته دی ژی بیته خالهنندی هاتینه
بکارئینان. نه بتی ژ لایی خالهنندی فه،
بهلکو هه می تهو خالیته هاتینه بهحس
کرن و گهلهک سیماییت نویکرنی د
هه لبهستی هه لبهستانی دا دیدارن.

ژیدمر:

هوزانیته من (بدرخان سندی)

ئانکو رویار پهشیمان نابن، بهلکو
تهف تایبهتیه ژ مروقی هاتیه خواستن
بو رویاری هاتیه بکارئینان. زیدهباری
هه بوونا گهلهک وینه بیته دی کو ب
رهنگیته جوان هاتینه دروست کرن
دناف قی پارچه هه لبهستی دا.

۲. کیش: گوهورینیته مهزن کهفتینه
د کیشا هه لبهستا نوی دا، کو تهو
ژی گوهورینا کیشی بو ژ کیشا
عهروزا عه ربهی بو یا برگه ی، ئانکو
کیشا جودا و کیشا برگه ی هاته
بکارئینان. دفی پارچه هه لبهستی ژی دا
کیشا جودا جودا هاتیه بکار ئینان
و برگه بیته هه ر دیره کی، یان، نیقه
دیره کی ژ یا دی د جودانه، ئانکو
هه لبهستانی یی پیگیر نه بوویه ب
ب کیشا عه روزی کو هه لبهستا
کلاسیک ل سه ر دهاته نقیسین.

دهمی بیر تیئه بیرا من
مروف.. هه قال.. برا

خو ددزن

عه ورین ئاسمانا

بهلا خو ژ خو فه دکهن

ته گهر تهف تییکسته ل دویف
ریبازا کلاسیک هاتبا نقیسین
پیدقی بوو هه می ل سه ر ئیک کیش
هاتبا نقیسین، ئانکو هژمارا
برگه بیته هه می دیران و کورتی
و دریزیا وان وهکی ئیک بان، بهلی
وهکی دیا هژمارا برگان و کورتی و
دریزیا وان د جودانه.

۴. سهروا: گوهورینیته بهرچاف کهتینه
د سهروایا هه لبهستا نوی دا، کو د
هه لبهستا کلاسیک دا هه ر ژ دهسپیکا
هه لبهستی هه تا دوماهیکی، ئیک
سهروا، یان جوت سهروا د هاته نقیسین.
لی د یا نوی دا سهروایا تیکه ل یا دیاره
و هه لبهستانی شیانه ژ قان سنؤرا دمریاز
بین.

دهمی بیر تیئه بیرا من
مروف.. هه قال.. برا

خو ددزن

عه ورین ئاسمانا

:

:

"دەشنی موراڊ" كەفتە بەر نقینگان

ھەر چەندە سترانیڤا پوپا كوردی "دەشنی موراڊ" ب
دروستكرنا كلپا (شەوان) یا كو تیدا فروكەیهك بكارئینای
شیا بیته جهی بالكیشانا تەماشەفانان، لی وەك یا دیارە
نەرازیبۆنیئەت مەژن ب دویف خو ئینان و ژوان زی نەرازیبونا
رێشەبەری گشتیی پەیومندیین و مزارتا رەوشەنبیری یا
حکومەتا ھەرێما كوردستانی

ئەف کلپا "دەشنی" کو ژلایئ (قین)
ھات بو بەرھەمئینان و رێشەبەریا گشتی یا
ھاتن و چوئا كوردستانی ژى ھاریکاریا
دەشنی "کریوو ژبوی بەرھەف کرنا
(ئەلیکوپتەرەکا سورا ترافیکی) لی ئەف
چەندە "تازاد دارتاش" رێشەبەری گشتیی
پەیومندیئەت و مزارتا رەوشەنبیری تۆرە دکەت
و ناڤبری د پەچی تاییەتی خۆ ل تورا جشاکیا
فەیس بوکی دنقیسیت: ئەف ئەلیکوپتەرە بو
حالیئەتین تەنگاڤیا ھاتیە کرین ب بەیەکی
گران، لی وەك یا دیارە رێشەبەریا ھاتن و
چونئ ھەمی شیانئەت خوئیئ تەرخان کرین
ژبو ھاریکاریا کرنا قی ھونەرەمەندی و
ستران ژى ل دوور سنیلە و گەنجانە و چ
پیدقی ب ب کارئینانا قی ھەلیکوپتەری
نەدکر

د درێژاھیا ناخشتیئ خۆدا "تازاد
دارتاش" گوت ژى : نزانم چاوا ئالیئەت
ھاڤلدار وی مافی ددمنە خو ب تیشومشتیئ
گشتی و ب ئامیریئ حکومەتیئ یئت کو
ب پارئ گشتی ھاتیئە کرین چاکیا پی
بکەن

د دوماھیکئ ژى رێشەبەری گشتیی
پەیومندیئەت و مزارتا رەوشەنبیری
گلە ل فان ئالیان کرن ب کرنا
نەدادپەروریئ د ھاریکاریکرنا
ھونەرەمەندان دا و نقیسیە : لی خوزی چاکى
دجھئ خۆدا با، چونکی ب تئ کو "دەشنی" یە
ژبەر ھندی ھاریکاریا وی یا کری لی ئەگەر ھونەرەمەند
"عەرەب عوسمان" با خو ترومبیلەك ژى نەدکرە د خزمەتا
وی دا و ھەتا کەنگی ئەم دئ سەردەریئ دگەل مالی
گشتی کەین ھەر وەك مالی خو.

صدقی بنافی گازندان ژ کئ دکەت

ھونەرمنەندئ گەنجئ دەوکی "صدقی بنافی" د دوماھیک داخوینییت خودا گازندان ژ جەماومری و ھەژیکەریت دەنگی خو دکەت و دیبژیت: دقیت ھەژیکەریت دەنگی من بزانی ئەز دکیز رەوش دا دژیم ھەتا بشیم کارەکی ھونەری پیشکیشی وان بکەن دا وان ژ پیزانین سەر کاری مەیی ھونەری ھەبن و بزانی کا چاوا ئەم کاردکەین وان چ پەیوەندی ب فی چەندئ قە نینە ئەم خزمەتا ملەتی دکەین بەس دقیت ئەو ژ چاقئ خو بدەنە ھونەرمنەندان و سیدییت ئورجینال بکرن و پشتگیری ھونەرمنەندان بکەن دەمی ئەم بەحسا دروستکرنا ئەلبۆمان یان پاران دکەین دا بزانی مەبەستا مە چە

"صدقی بنافی" بریارە د ھەیامەکی نیژیک دا ئەلبۆمەکا سترانان بەلاڤ بکەت و تیدا سترانییت سۆرانی ژ ھەنە و ریفەبەریا رەوشەنبیری و ھونەری ل دەوکی ئالیکاریا وی کرە و دەربارە کاری دویتئ ژ ناڤبری گوت: تاکو نوکە ۲ یان ۴ کچان داخاز ژمە کرە سترانان دگەل بیژم وەک دویت لی من رەتکرە و چ ئەگەر ژ بۆ نەبۆینە ب تئ ئەگەر ئەو بۆیە ستایلئ مە نە ئیک بۆیە و ھەر کەسەکی بیژیت ئەز سپاسدارم ب تئ دەنگی مە پیک ب گونجیت.

ئەکتەرا ناڤدارا تورکی "بیرین سات" یا بەرنیاس ب "فاتمە" پشینیئا وی چەندئ نەلەر شیڤ خاڕنا وی یا رومانسی یا دگەل دیزگری وی ھونەرمنەندئ پوپئ "کینان ئوغلو" ب گەف و سوتئ ب دوماھیک بھیت.

"بیرین سات" مەندەھوش دبیت دەمی کودگەل خوشتیڤئ خو ل شیڤخاڕنئ ل ئیک خاڕنەگەھیت باژئری ستەمبولئ ب دوماھیک دەیت و دەمی دەرکەفتا خودا کەسەکی نەنیاس گەھیت سوتئ لی دکەت ئەگەر ھاتوو کوزمەکی پارە بو نەئین

ژلایەکی دیڤە بریارە ل فان نیژیکان "بیرین سات" و پستی دوماھیک ئینان ب وئەگرتا دوماھیک زنجیرەیا خو یا ب ناڤئ (تولمەکرن) شەھیانا خو بگپیت دگەل ھونەرمنەندئ ناڤداری تورکی "کینان ئوغلوو" پستی وی پەیوەندیا سۆزداری یا کو ھەيامئ چەندین سالە دناڤبەرا فان دو ستیران دا ھەئ.

بیرین سات مەندەھوش دبیت

"سەباح" ھەز دکەت زوی بمریت ..

مرنا ھونەرمنەندا ناڤدارا لوینانی "سەباحئ" ھەر دناڤبەرا چەند مەھەکاندا دبیتە مژارا گەرما میدیاییت ھەرمبئ و چەندین جاران گوت گوتکیت نەراست ل سەر مرنا وی بەلاڤ دبن و دنوکە دا ژ و پستی بەلاڤبۆنا دەنگویا مرنا ھونەرمنەندا ناڤبری ب تایبەت پستی تەمەنئ ۱۰۰ سالیئ دەرپاز کری "سەباح" دەیتە سەر خەتئ و بەرسقا فان پروپاکندمیان دەمت.

"جوزیف ھەریب" ھەڤالی نیژیکئ صەباحئ ژبو رادیویا دەنگئ (الغد) گوتیە: سەباح گەلەکا باشە و بەردەوام دکەتە کەنی دیبژیت سپاس بو خودئ تاکو ب مرنا خو ژ من ئەوئ مژویل کرین ھەر دبەردەوامیا بەلاڤبۆنا وان پروپاکندمیی ل دوور مرنا فی ھونەرمنەندئ دەیتە بەلاڤ کرن "سەباح" د بەرسقا خودا دیبژیت : من ژ دقیت بمرم و بچم، چونکی ھەڤالییت سەردەمی من ھەمی بییت چوین و کەس نەمایە و من نەڤیت بمریم پستی وەلاتئ من لوینانی تیکدای.

نوژدارى سيلاق

نهميرى نه دهردهكى بى دهرمانه

د. ناستى عبداله كيم

نهغه ناريشهكه پتريا زهلامان شهرم دكهن پى ب ئاخفن و ئاشكرا بكن، لهوا ژى دناف دلى خو دا قه دشيرن داكو كهسهكى دى نه زانيت و خودانى گونهباب بكهت ب نه مانا ميرانى ل دهف وى!!!

رامانا نهميرى هه بوونا، يان په دابوونا پيشيلهكى يه د ميكانيزما رهقبوونا نهدامى سيكسى بى زهلامى دا ب ئاوايهكى كو زهلام نه شيت كارى سيكسى دهست پى بكهت، يان بهردموامى پى بدمت، يان ب دووماهى بينيت. ئانكو... دببت زهلام ب ئي كجارى نه كاريت نهدامى خو بى سيكسى رمق بكهت، يانژى بكاريت وى نهدامى بو دممهكى كورت رمق بكهت، لى نه شيت ب دريژاها كرياتا سيكسى رمق بهيليت ههتا وى كرياتا ب دووماهى بينيت. نهغه ناريشهيه دببت يا بهرومخت بيت، يانژى يا دووم دريژ بيت.

من گهلهك جارن بهيستيه كو هندك كهسيت نه روشه نبير جوداهيى دناقبهرا نهميرى و خرشى دا ناكهن ژ لايى زمانى قه، يان ژ لايى زانستى قه!!! ب فى تهرز و ئاوايى دى كهسهكى خرش ((شيانيت هه بوونا زاروكان نه بن، هه رچهنده شيانيت كرياتا سيكسى پر هه نه)) ب كهسهك نهمير ل قه لهم دن و دى بيژن: فلان كهس مرؤقهكى نهميره و بچويك نابن! ب كورتى من دقيت روهن بكهم: خرشى نهوه كو ژنى يان ميري يان ههردووان كيماسيهك

يان نهساخيهك دهست نيشانكرى، يان دهست نيشان نهكرى ههبيت بيته ريگر ل هه مبهر ئافزبوون و دووگيانا ژنى. ژ لايهكى ديشه نهميرى نهوه كو ميري شيانيت رهقبوونا نهدامى سيكسى نه بن، يان نه مينن كو ژ كومهكا نه گهران نه جام ددمت دى نهول سهر په يشم.

نه گهرين نهميرى:

۱- نهو نهميرى ژ هندك نهساخيت نهداميت لهشى نه جام ددمت، وهك ژ كاركهفتنا گولچيسكان، داف داقبوونا كه زه بى ((تليف الكبد))، نهساخيت گرانيت دلى، بهد خوراكى ((سوء التغذية))، دهردى شهكرى، كيماسى دكارى په ريزادى ((الغدە الدرقيه)) دا، هندك نهساخيت دماران، لاوازيا زيده، راكرا پروستاتى ب نشته ركاريهكى، هندك دهرمان نه خاسم بيت دژى خه مگينى و دژى بلنديوونا په ستانا خوينا.

۲- كيماسى د قهرتينا هندك هورمونييت لهشى دا، نه خاسم هورموني نيتراتى ((تيسستوستيرو)) نهوى ژ گونان دهيتته قهرتينا.

۳- گهلهك جگاره كيشان و زيده مهى قه خوارن، چنكو نهغه ههردوو هوكاره رهيت خوينا ل نهداميت سيكسى ((ول هه مى لهشى)) تهنگ دكهن كو د نه جامدا نهدامى سيكسى بى زهلامى تژى خوين نابيت و رمق نابيت.

۴- بلنديوونا كوليسترولى دناف خوينا دا.

۵- بلنديوونا په ستانا خوينا.

۶- هنگاقتيت شفا پشتى و رها سپى.

۷- ب نافسالقه چوون.

۸- نه گهرت دهررونى وهك: نه مانا قيانى دناقبهرا ژن و ميران دا، خو بلندتر ديتنا زهلامى ل هه مبهر ژنى، خو كي متر ديتنا زهلامى ل هه مبهر ژنى، نه بوونا ئيمناهيى ل دهمى كرياتا سيكسى، ههستكرن ب گونهبه يان شهرمى، خه م و خيالييت گران يان هنگاقتيت دهررونى وهك مرنا كهسهكى خوشتقى، وستيانا زيده، ترس ((وهك ترسا مرؤقى ژ ئافزبوونا ژنى)).

بو زانين ژى گهلهك زاقا ل پشت په رى و ل شهفتيت دستييكى ژ داومتى نهمير دبن. ل پرانيا جارن نه گهرا قى يا دهررونى يه و دزقرت بو كومهكا هوكاران وهك: شهرمكرن ژ بويكى، نه بوونا چ سه ربوران دوارى سيكسى دا، ههستكرن ب گونهبه يى ((چنكو هه ر ژ بچويكاتى بانگ يى د گو هيت كوركى دا هاتيه هه لديران-هه ليهت بيت بويكى ژى- كو سيكس بابته كهى شهرم و بى دهلنگى و گونهبه يى يه و هه ردم سه ميان و كهس و كاريت وان بى دهنگ كرينه دهمى به حسى وى ((تشتى)) دهيتته كرن، لهوا گريكهك دناف مه ژى و اندا پهيدا دببت تيدا هاتيه نفيسين: گهلهك يا كريت مرؤقى ب توره و ژ خو شهرم سوحبه تى ل سهر فى بابته تى بكهت!!!).

ل چیني ئاميرهكي كوپيكرني ب ئافى كاردكەت

تيمهكي زاناييت چيني ل زانكوييا ((چيلين)) خهلك حيبهتي هيلان ل ههمبەر ئهفراندنا ئاميرهكي كوپيكرني كو ب ئافى كاردكەت. ئەف ئاميره ل شوينا حوبرى ئافى بكاردينيت بهلى ئەو كاغەزا كوپيكرى ناهيئه خویندن پشتى بوورينا ۲۲ دهمزميزان. سهروكي تيمي زانايان دييزيت: نيزيكي ۴۰٪ ي ژ كاغەزي كوپيكرى دهيه هافيتن پشتى خویندن وان بو ئيکجار لهوما مخابنه ب حوبرى بهينه كوپيكرن . بو زانين دشيانا في ئاميري دايه حوبرى و ئافى ههردووان ب كاريبيت ل دويف حەزا خودانى.

بيرهاتن و ژبيركرنا خهونان

كومەكا زانايان نهيتيا بيرهاتنا خهونان ل جهم هندەك كهسان بو خهوني خۆ ل ههمبەر ژبيركرنا خهوني هندەك كهسي دى ئاشكراكر و ئەگهرا وي زفراند بو كاري ئەو پارچهيا مهزي ئەوا دكهفته دنابهرا جيھنيكي و رمخي سهري دا. دتاقيكرنهكي دا ههژمارهكا مروقان هاتنه پارقهكرن بو دوو قولاً، يا ئيكي چ جار خهوني وان نامين ل بيري، و يا دووي پتريا جاران خهوني خو ژبهرن و دقي تاقيكرنى دا دياربوو ئەگهرا ژبيركرنا خهونان ل قولاً ئيكي لاوازيا كاري وي پارچهيا مهزي به ئەوا دكهفته دنابهرا جيھنيكي و لايى سهري دا، ل دهمهكي كو ئەو پارچهيا مهزي ل كوما دووي يا مروقان يا ب بزاف و زمقەرە.

باليفكهكا ژبير ناهيليت خودان فرخري بگەت

گهلهك كهس هههه نكارن ب تهناهي بنفن ژبهر خرخرا ههفريني دخهورا، لهوا باليفكهكا ژبير هاته ئهفراندن خودانى هشيار دكەت داکو خرخري راوهستينيت. مايكروفونەك يا گریدايه ب في باليفكي قه ههكو خودان خرخري دكەت تزي با دبیت و باليفكي بلند دكەت ههتا ۷,۵ سم و هوسا ريبا باي قهدبيت و خرخر نامينيت. ئەف باليفكه ل نيث دهمزميزا دستيپكي كارناكەت ههتا خودان دكهفته خهوا كویر. بهايي في باليفكي ۱۴۹ دولارن و خودان دكاريت بكریت ب ريبا تنهريتي.

رەند خەلیل: خەونا مەنە ب ناڤی هەلبژارتیی کوردستانی قارەمانییەت جیهانی ب دەستخۆڤە بینە

دیدیارەکی دا ستیرا یانەیا دەۆک یا تینسا ئەردی ل سەر ئاستی کچان رەند خەلیل بۆ کۆڤارا سیلاف دیارکر کو خەونا وی یا سەرەکی ئەوە ب پشکداریی ب ناڤی هەلبژارتیی کوردستانی د قارەمانییەت جیهانی دا بکەت و رژییا خۆیارکر کو دی هەمی بزاقان کەت ژبۆ قی ئارمانجی، هەر و مەسان رەند خەلیل ل دۆر دەستییکا خۆ یا و مرزشی دیارکر و گۆت، ئەڤە هەر ژ سال ۲۰۰۸ دەست ب قی یاریی کریه و هەتا نوکە یا بەرد موامە، ئەڤ چەندە ژی هات ل سەر ئەنجامی حەز و قیانیی مەن بۆ قی و مرزشی، بینە قیەت پشەقانییا دەیک و بابیەت مەن ئەویەت هەر ژ دەستییکە هاریکاریا مەن کرین و ری بوو مەن ڤەکری ئەز حەزا خۆ یا و مرزشی بکەم، بەلی مانی بوونا راهینەری مەن ئاڤدەل حەسەنی ژبیرنە کەین ئەوی ل دویڤ سیستەمی دەولەتی یاریا تینسا ئەردی نیشا مەدایی، رەندی کەیفخووشیا خۆ دیارکر کو شیاییە هەر ژ ب دەستییکا پشکدارییە وی د قارەمانییەت ئیراقی و کوردستانی و ل سەر ژبیەت

ژبەر پەیفهکی ئیکهتیا بۆکسفا نا ئیرانی ژ قارەمان

چینابیت، بەلی ریزی گۆتین وی دۆپاتکر و گۆت، ئەز کوردستانی مە و ئەگەر خۆ بهیمە سیدارەدان، لەورا ئیکهتیا ئیرانی ئیکسەر ئەو دووورئیکست ژ و مرزشی بگشتی. دەیتە زانین ریزا ئاراز بوو ماومیی سی سال بوو دکەل هەلبژارتیی ئیرانی بوو بو کیشا ۵۴ کگم، لەسەر ئاستی ئیرانی لریزا ئیکە هاتبوو و ل سەر ئاستی ئاسیا ریزا سییی بدەستخۆڤه ئینابوو.

لشی داوی ئیکهتیا بۆکسانی ل وەلاتی ئیرانی بریاردا یاریکەری کورد رچا ئاراز یی ژیی ۲۳ سالی ژ هەلبژارتیی ئیرانی هاتە دوورئیکستن، پشتی پەیفهکا کوردی د دناڤ راهیناناندا گۆتی، ئیکسەر راهینەری وی کرە سکالا و ل دەڤ ئیکهتی و بوو وان دیارکر کو دقیت ئەو بهیتە دوورئیکستن، لدویڤ ئاخشتین راهینەری وی کۆ ئەو یا گۆتی کوردستانی مە دناڤ راهیناناندا، ئەڤچەندە د و مرزشی دا

مەھمەد علی

وەرزىشقاڤىت دېرىڤىت دەقەرا ئامېدىي پېنگاڤەكى ژ هەوە

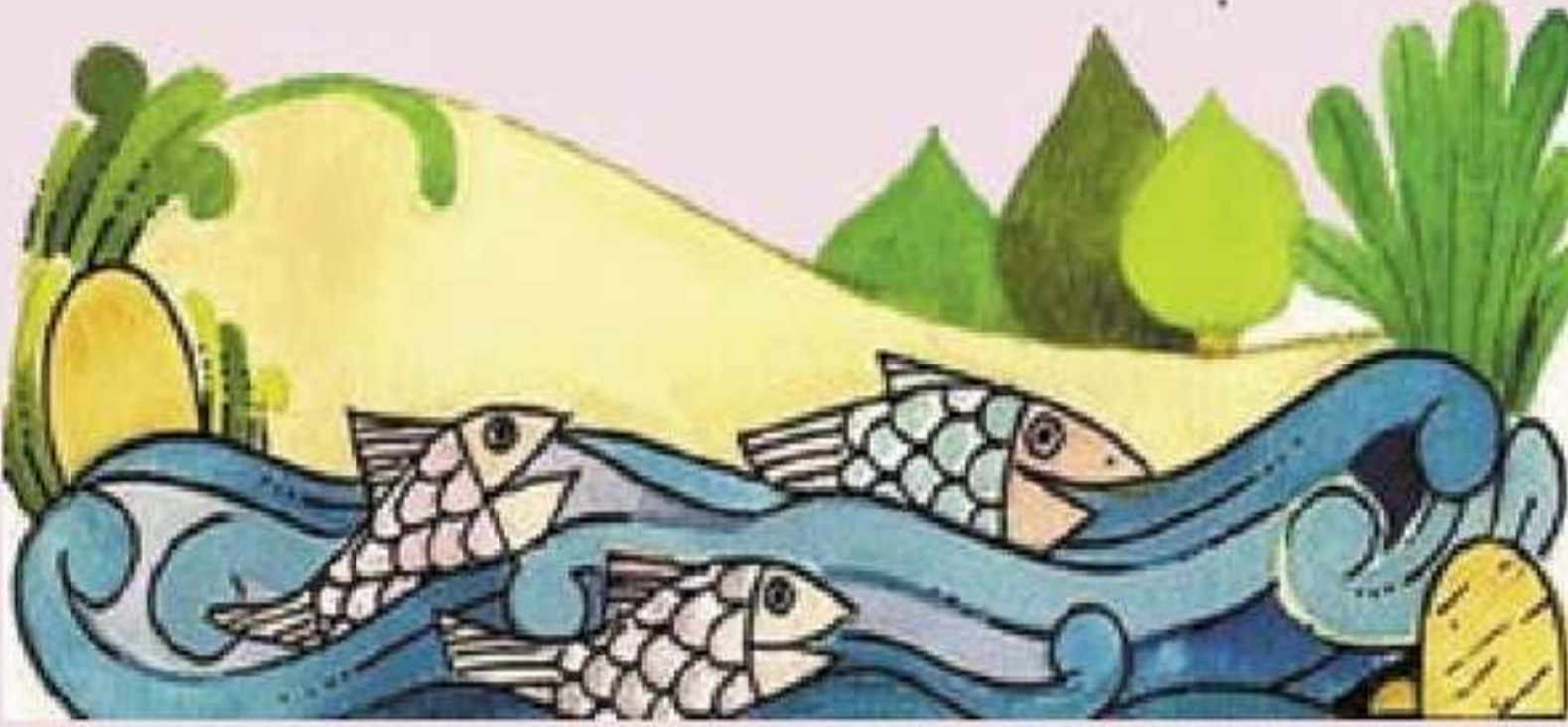
بېخىش وەرزىشقاڤىت دېرىڤىت ژ هەر وەرزىشقاڤەكى دى سەربۆر هەنە وماندىبوون د مېژوويا خۆ دا دماومىي كونا وەرزىش دا زەحمەت برىيە، نەك تىي نەبوونا يارىگەھ و هۆلىت مۆدرىن، يان زى نەبوونا پارمىي، بەلكۆ ژبەر ئەگەرەيت سىياسى ئەووت رزىما ژ ناڤچووى دزى هەر وەرزىشقاڤەكى كورد كرى و نەهيايى ب دروستى وەرزىشا خۆ بکەت ئەوا د وى دەمى دا سەربارى وەرزىشقاڤان ل سەر قان هەمى ئەگەران بزاقىت مەزن دكرن كو نەهياڤن وەرزىش ل دەقەرىي بەيتە بن بركرن، پېنەقىت ئەفە دىرۆكەكە دىدەقانىي بۆ وان دەمت ئەووت بۆينە پېشمەرگە دزى دوژمنى راوستىاين، لەوا وەرزىشقاڤىت مە يىت دېرىڤىت خۆدان سەربۆرن و شارمزاھىيا هەيى، ل قىرە ئەم گازىيەكى بلندكەين و دىبىزنى بلا قىي جارىي پېنگاڤەكى ژ هەومىيت، هوين دەستىت خۆ بکەنە ئىك و رابن ب قۆرتالكرنا وەرزىشا دەقەرا ئامېدىي و دەست ب كومبۇنا بکەن و جقاتەكىي پىكبينن ژبۆ جارەكا دى كور و كچىت ئامېدىي ب وەرزىشا خۆ شادبن و سەنگا بەرى چەندىن سالىت بۆرى بزقېنەفە، نوکە و بەرى هەر وەختەكىي وەرزىشا دەقەرىي پىدقى ب شىان و شارمزاھىيا هەوە هەيە كو هوين ب دانانا پلانان و قەرىزا وان سەربۆر و شارمزاھىيا هەوە هەيى، بکەنە ئەلبۆمەك بۆ هەر گەنجەكىي دەقەرىي و بۆ دياركەن كو هەوە قوئاغىت بزەحمەت يىت برىن، پىخەمەت زلەيزىيا دەقەرا ئامېدىي ب وەرزىش د كوڤىتكىي دا بيت، ئەقرو گەرا هەومىيە و دقىت هوين ب قى رەنگى ب رېقەبەن، ژبەركو نەو كوردستانە و ئەركەكىي دى ل سەر مليت هەومىيە، ئەفە ئەو خەونە يا بەرى چەندىن سالا وە ددىت، ئەقرو كوردستانا ئازاد پىدقى ب وەرزىشەكا ب هيزە، لەوا نوکە ل سەر دېرىنان پىدقىيە كار ژ بۆ قىي ئىكىي بکەن و خەمەكا تايبەت ل قىي ئىكىي بخون، چونكە نوکە ريزەكا باش يا وەرزىشقاڤىت گەنج ل سەر پترىا يارىيان ل هيشىيا هەومەنە ژبۆ قۆرتالكرنا وەرزىشا دەقەرىي و بچە ئىنانا ئەو ئارمانجىت گەلەك ژ هەوە نەگەشتىن ئەقرو بلا گەنجى مە بگەهيتى، ل دوماھىي ژى هيشىيا مە ئەو هوين هەمى ب قىي ھزرى رابن و بوو هەمىان دياركەن كو دەقەرا ئامېدىي كىمتر نىنە ژ دەقەرىت دى ب سەنگ وەيزا خۆ يا وەرزىش.

هەشت سالى وەهتا ۱۴ سالى شىايە بىتە قارمەن وپاراستنا ناسناڤى خۆ بکەت، تىي سالا ۲۰۰۸ نەبىت ئەوا ل رىزا دووى يا ئىراقى ئىناي، ل دور قارمەنىيەت دەرفە زى گۆت، تىي مەن ئىك پشكدارى كرىيە ئەووزى ل سالا ۲۰۱۲ ل وەلاتىي تونسىي دقارمەنىيا ئەرمبى دا ئەوا ئەز شىام دوماھىيەت باش هەمبەرى باشتىن يارىكەرەيت ئەرمبى بىنم، ژلايەكىي دىقە رەندىي گەلەيى ل جەيت بەرپرس كر كو پشتهقانى بوو قىي يارىي يا لاوازه، هەرومەسان دياركر كو ئىكەتيا ئىراقى دقىا مە بىتە قارمەنىيەكى، بەلى بىي راھىنەرى مە، ئەفچەندمژى جەي نەرازىبوونى يە و ئەز نەچوومە قارمەنىي، هەرومەسان گۆت زى، يارىيا تىتسا ئەردى ئەز گەلەك حەز ژى دكەم و نوکە يا بۆيە پشكەك ژ زىانا مە يا رۆزانە، ئەز پرائىيا رۆزىت حەفتىي راھىنانان دكەم و خۆ د وەستىنم پىخەمەت بلندكرنا بازا خۆ، ل دوماھىي گەشبنىيا خۆ دياركر كو هيدى ئەف وەرزىشە بەرەف پىشەدچىت و يارىكەر بەرەف زىدەبوونى قە دچن.

بىيا دوورئىخست

سى ماسى و شيرهتا دايكى

ل ئيك ژ گوليت
قى دونيايى ماسيهكا
گهلهك جان سى تيزك
ههبوون و بهردوهم
دگهل خودا دگيران و
ههمى گاڤا ژى شيرت
لى دكرن كول خود
هشيار بن دا نهكهفته

دهقى چ ماسييت ديترا، روژمكى ههر سى ماسييت بچويك د ميننه ب تتى و دبيژنه ئيك و دوو ئەم دى ئەڤرۆ ب كهيفا دلى خود دناف گومى دا گهرين و دگهل دايكا خود ناچين. ههر سى ماسييت بچويك و جان دهست ب هاتن و چونى دكهن و بيى كو هشيارى ل خود بكهن و د دهليفهكى دا قهستا سهر ئاقى فه دكهن و دبيژنه ئيك دا بچينه سهر ئاقى، دا بزائين كانى دونيا يا چاوايه، دمى يائيكى ب سهر دكهڤيت تهيرهك خود لى د دهت و د فريت و دبهت و دكهته خارنا خود، ههر دوو ب تتى د مينن و ريك ل بهر بهرزه دبن، پاشى بريارى د دهن و دبيژنه ئيك و دوو يا باش ئەوه ئەم ب چينه دبنى گولى دا، داکو ژ تهيران بهيئنه پاراستن و كهس نه گههيته مه، پاشى ب لهز خود نقو د كهنه د بنى گولى دا و هيش ب ريقه و نهگههشتينه بنى، برهكا ماسييت مهزن هاتن و ئيك ژ وان گرت و خارن، ماڤه ئيكا ب تتى و دونيا ل پيش چاڤا تارى بوو و نهزانى دى چ كهت وكيڤه رهڤيت و بيى ئاف و گول ژى نهشييت ب ژيت.

خود دكهت و ل نيڤا گولى دايكا خود د بينيت و خود و سوحبهتا خود بو دايكا خود قهدهگيريت و ب گرى فه ئەز چ بكهه و ل كيڤه بزيم، دايكا وى ژى گهلهك دببت و دبيژيته تيزكا خود يا بچويك باشترين جه بو من و ناقبهرا ههردويان دايه ل نيڤا گولى.

قهستا دايكا
تيومر دكهت
دبيژيتى پا
خه مگين
ته لى بزيم

بھپی باوہری دناقبہرا کور و کچان دا لاواز بوویہ

پیکھہ دسۆژن.

ٹارین مستہفا ژی ہەر ل دوور قی
پسیاری دبیزیت ئەم یی ژ سہرمدیریا
زہلامان بیزار بوین و نہخوشیا خو ژی
دیین، چونکی ہەر تشتی بیت کور
ب دہلیقہ دیبن مہ بیخنہ دناق توریت
خو بیٹ تاریشا و شکہستا کہساتیا
خو دا و دیسان مہ دہر پیٹ خو قہدمن،
ٹانکو ہەر تشتی بیت مہ دکہنہ سہر
کیشیا تاریشان.

ژ ئالیہکی دیقہ شارمزیی دوار
جھاکی دا دکتور محمہد سہعید، وسما
ناقریی پی دکہت ژبہرکو دسیستہمی
جھاکی مہ دا زہلام پتر ژ ژنی یی زالہ
ل سہر گہلہک بابہتان، ژبہر ہندی ژی
دممی تشتہکی وسما رویددہت پتر ژن
خو ژ ناخی گہلہک تاریشان د دمت و
زوی ب زوی نہشیٹ خو ژ کیشا بینیتہ
دہر، و ئەگہر یا پہلہوان نہبیٹ نہشیٹ
خو قورتال بکہت.

ہەر وسما ژی ژن پتر ہہست ب
ترسا جھاکی دکہن، چونکہ خو دناق
کومہکا سانسۆر و
کونترولیت گرتی
دا دبینیت،
ٹانکو دمی
پہیومندی
دگہل
ہہبیت و
نہبیت ئەو
دبن ترسی دا
دژیت.

ژبہرکو پتیریا کچ و کوران درموشہکا نہ ل بار دا دژین و توشی
نہخوشیان دبن و ہزریت نیگہتیف ل ٹیک ودوو دکہن، لەوا ژٹیک بیزار
بوینہ و ٹیدی دبیزن مہ باومری ب ٹیک نینہ و مہ کەرب ژٹیک قہدبن،
قہکولہریٹ جھاکی ژی وسما دبیزن ژبہرکو ئەوان باومریہکا زیڈہ
ب ٹیک ئینایہ، ژبہر ہندی دبیتہ ئەگہر کو ئەوان ٹیک و دو تاقیکریہ
و توشی بی باومریی بوینہ و ٹیدی نہخوشیا خو ژ وی باومریی دیبن یاکو
ئەوان ل قوناغا ہہقالینی پیک ئینایی.

کو ئەم ٹیک بنیاسین، ژبہرکو ئەم پتر
دٹیک دگہین و توشی ہندی دیبن
کو دقیت ئەم ہزری ل کہساتیا ٹیک
بکەین و پتر کارتیکرنی ل پاشہرۆژا
خو دکہین، کو پتر ہزر بکەین، کی
یہ دی ب کیر ژیان مہ ہیٹ، ژبہر ہندی
ژی سنۆری گۆت کچہکی ئەز توشی
تاریشہکی کرم و تاکو بوہ ئەگہر
کو کچی نہومی ب دویت من قہ نان
و ئەز بی ریز کرم و گوٹہ ہہمیان
ئەقی پہیومندی دگہل من ہہبوون و
کەس شو پی نہکەت.

سہریاری قی یہکی ژی، ژیان عہلی،
دەرچویا کولیزئی یہ، وسما دیار کر
کو پتیریا کوران و زہلامان
ہزریٹ نہباش بہرانہر
توخمی می دکہن،
ئەگہر دچ ژیی خو
ژی دا بیت ب تتی
کار بو شکاندنا
کچی دکہن، بلا
ئەگہری ژی نہزانن،
ٹانکو تہر و
ہشکا

دھوک، ہہیفا دوستی

نژیار موسا دەرچوی کولیزئی یہ،
وسما بہحس دکہت کو ئەوی ل بہر
نینہ ٹیدی ئەو کچیٹ کولیزئی بخازیت
ومکو ہہقژین، یان باومریی پی بینیت و
دبیزیت باومریا من دایی نہیا ل پیدقی
بوو و کارتیکرن ل کہساتیا من
کریہ و توشی نہخوشیی بویمہ دگہل
وان، چونکہ من ہہقالینی دگہل سی
کچا کر، ہەر سییان کہساتیا من
ئینا خوار و ٹیدی نہشیم باومریی ب
کەسی بینم.

ژ ئالیہکی دیقہ ژی
سنۆر عوبہید
فہرمانبہرہ،
وسما دیار
دکہت
کو
قوناغا
کولیزئی
باشترین دہلیقہیہ

جاندا ديبته قوربانيا زهلامهڪي دين

سهيران شيفو

جاندا دبهارا گهجاتيا خو
 دا بوو و هيقيت گهلهك مهزن
 ههبوون بو پاشهروڙا خو و خهلكا
 روڙئاڦايي ڪوردستاني يه، و
 پيڪئينانا مالباتهڪي هيڻيا هر
 گهجهڪي يه، چ ڪچ، يان ڪور
 بيت، و نهو گهنج هزريت ڪوير
 دڪهت دا بزانيت ڪاني ڙيانا
 ههڙيني يا پيروز دي يا چاوا بيت،
 ڪو خهونا هر مروفهڪي يه، بهلي
 قهدهر هات و جاندا هاته داخازڪرن
 بو گهجهڪي د ڙيي وي دا ڪو
 يي گونجاي بوو دگهل ڙيي وي و
 ل دمرڦهي وهلاتي دڙيت و رموشا وي
 يا باشه و دريڪا هندهڪ ناسيارا
 هاته خاستن، و مالباتا جاندايي ڙي
 رازي بوو و بهرههقيت خو ڪرن
 بوو دهواتي و ههتا ب دوماهيڪ
 ٿينين و فريڪرنه دمرڦهي وهلاتي،
 ڪو بشيت ڙيانا خوب ريڻه بيهت ب
 ڪهيفخوشي و شادي، بهلي نهذزاني
 قهدهرا رهش يا ل هيڻيا وي و دي
 ڪهڦيته بن گفاشتتيت زهلامهڪي
 بي وڙدان و ههمي ڪاريت نه دباش
 دڪرن و هر تشتهڪي ڪريت
 دڪر، دگهل هندي ڙي ب دمردي
 نهخوشيهڪا دمروني دنالي وهدي
 هيدي وهڪ شيتهڪي ليدهيت دهما
 دڪهفته دوي حالهتي دا و ههتا
 قوتان ڙي بڪار دئينا، جاندا ڙبهه
 ڦي رموشا خو دميينهته مهندههوش و
 شاش ديبته، و نهڦه ڪارسهتهڪا
 مهزن بوو، بو جاندايي پهيدا بوي،
 ياکوچ جاران د هزرا وي دا دمرباز

زهلامي خو هيلاين، و ب دلهڪي
 سوتي و روندڪانڦه ڦهگهريا،
 و روي ب روي ڙيانهڪا نهخوش
 وگران ديبته و بوو ميڦهان ل
 مالا برائي خو ل دمرڦهي روڙئاڦا و
 دميينهته بهر دستي ڙنبرايي و نوڪه
 ل هيڻيا قهدهر و پاشهروڙا خو يا نه
 دياردڪهت.

نه دبوو، و دهما ڪو ديتي يي و مسا
 نهچار بوو تيلهفونا مالا خو ڪر و
 رموشا خو بو وان ڦهگيرا و داخازا
 ڙيڪههبووني ڙ زلامي ڦوڪر، و
 مالا وي ڙي دگهل وي دهاريكار
 بوون و زفراندن، جارمڪا دي جاندا
 زڦري ناف ٿهنداميٽ مالباتا خو
 پشتي ههمي ڙير و تشتيت خو بو

ژیان من ۲۵ سالہ و ۵۰ زہلامہ کی ۵۶ سالہ دکھم!

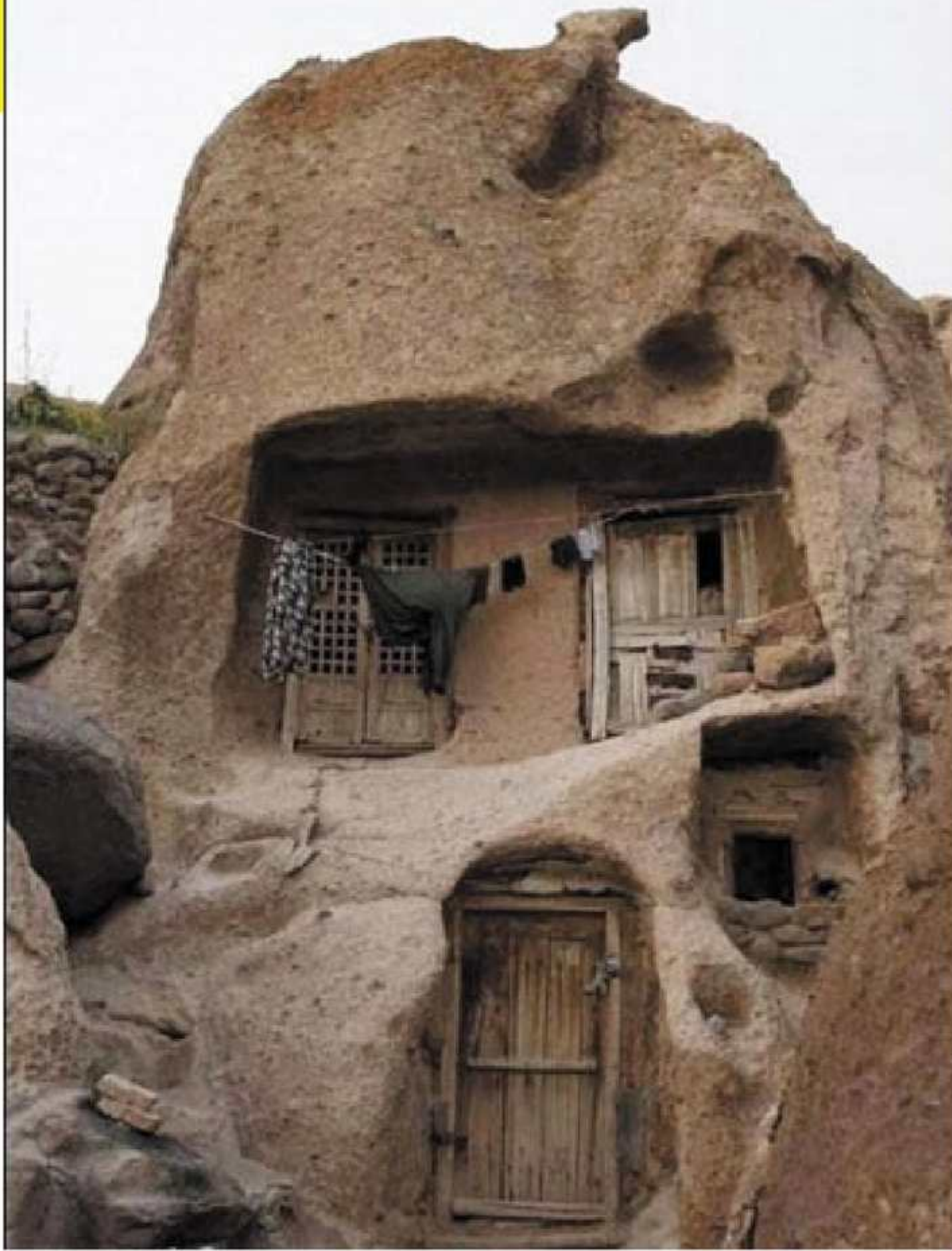
چارہ

بابہتی تہ چند لایان ب خوفہ دگریت: په یومندیت خو ییت جھاکی پویتهی بدی و خو دویر نه یخه ژه قالیت خو و پشکداری دگهل وان بکه و خو بی بهر نه که ژ پشکداریا خوشییت ژیان و ههر دم ب نومید به و هزر بکه کو نایندہ دی خوشتر بیت ژ نوکه ویقه گهش بین ببه و سهر بؤرا بخو بکه وانہ و بلا نہ ببنہ خالیت تیچونا گیولی تہ، دیسان گیروبوون دمی دبیته جھی گومانن کونترولی ل سهر بکه دا ل جھی باومریا خیزانا خو بی وهول بدہ ب کریاریت خو باومریی ل دمف کھیست دی پهیدا بکه دپیک نینانا مالی دا، بیخس عمر یی گرنکه نه خاسمه د پاشهرؤژیدا دا و کاریت گریڈای پیقه لهوا ب دیتنا من نیرنه کی لی بکه و ب ناقلا نه تماشای دیتییت خو بکه و گهلهک جار چند کار ب دلی مروقی چی نابن، بهلی باشیا مروقی یا تیدا، نه فجا ناگه هداریا وی چندی بکه، هروسا دایک و باب ههلگرین چند هزارانه و خودان روشه نیبریہکا بهری نوکهنه و نه د گونجاینه دگهل گوهورینیت فی دمی، لهوا پرانیا گنجا هست ب فی چندی دکهن، نه فجا دقیت خو ب گونجین دگهل وان و یا فهره ریژی ل وان بگری وهاریکاریا وان بکهی دا دقاری نه بن رقی دمی وب دیتنا من وی چندی کارتیکرن ل سهر دیتییت تہ یاکری وئو قالا یا دزارؤکینیا تہدا پهیدابوی تو یا همول د دمی پر بکهی ب وی نه فینیی و ل دوماهیی تو گوهورینه کی بیخه دیتییت خو وب چاقیت پر نومید ژیاننا خو ببه سهر وپاشهرؤژی دمرفه تییت باش دی تیدا هبن.

په رسٹان د: مہمہ مد سعید کزوی، تایہ تمہندی
دہرونی Civaki_silav@yahoo.com

تاریشه

کچہ کم دژیی ۲۵ سالیی دا مه، تہز و زہلامہ کی ۵۰ سالی کو خودان ژنه بو هہیامی چوار سالانه حہز ٹیکدو دکھین، پشتی هنگی هات تہز خواستم، لی دایکا من رازی نه بوو من بدہتی، من ژی زیدہ دقیا، وی ژی گهلهک حہز دکر بو، من، بهلی گهلهک جارا هاتہ خوازگینیا و من گوته مال هہکے هوین من نہدمنی دی خو سوژم لهوا پشتی من دایکا خو نه چار کری، تہز دامی بهلی بو کهرب تہز دامی بهس داکو تہز چ ل خو نہ کم و پشتی هنگی هاتہ دویف منرا دا من مار کت، بهلی برایی من گوته من تو بچی و تہ مار بکت دی تہ کوژم ژبهر ہندی من گوتی هہما هہرہ تہز ناہیم و سہرا فی چندی تہم ژ ٹیک فہبوین و ب راستی یی باش و ب کسایهتی بو، بهلی برایی من دگوت خو تو ب مری تہم تہ نادمیني ژبهرکو یی ب ژنه و ژ هنگی و مرہ کهرب یا بو من چیبوی چند جارا من بزاقا کری کو خو بکوژم و دایکا من گهلهک هہستی من دشکییت و هہمی گاغا تہم ییت بشهراقہ و هہمی دما تہز یا د ژورقہ و من چ هہقال نین و نامرکہقم و هہکے جارہکی ب دمرکہقم ژی پیچہک گیرو بیم برایت من تیزعاجا من دکهن و دبیژن تو بو درہنگ زقری لهوا تہز دبیژم هہما نامرکہقم چیتره نه فجا هوین بو فی تاریشا من چ دبیژن؟

ماله‌کا دکه‌فریدا کولایی

ئەفە ماله‌کا کوردایه یا کو دکه‌فری دا هاتیه کولان بهری ب هزاران سالان و هه‌تا‌کو قی گافی ژێ خه‌لکی خو یی ره‌سه‌ن و که‌فنی باژیری دیرۆکیی حه‌سه‌ن کیفی ل هه‌مبیزا خو دگریت.

ئەف مالا دکه‌فری دا کولایی نیشانا هه‌فرکیا دیرۆکی یا کوردایه دگه‌ل خوزایی سه‌حکه‌نی بابکالکیت مه‌ چه‌ند ب هیز و مه‌زن بۆن و نوکه ئەم چه‌ند د شه‌رمزارین ل هه‌مبه‌ری ئاقه‌دانیا وان کری و ئەفرو ئەم هیلاين ساخ و زیندی دناف گه‌هیت دیرۆکی دا.

یۆ ژنان: ب لایی چه‌پی فه‌ شکلا بگرن

(هه‌فند گوهرزی)

گرتا شکلان ئیک ژ نه‌خاسمه‌یی پتیریا خه‌لکی یه، ل دویف چه‌زکرن و ره‌نگی کو وی بقییت، ئەف یه‌که ژێ نه‌خاسمه ل دمف ژنان گه‌له‌ک پویته پی ده‌یته دان ل سه‌ر ره‌نگی جلك و میکیاج و به‌ژن بالی ل ده‌می گرتا شکلی.

ل دوور قی ئیکی دقه‌لکولینه‌کا نوی دا ل ئەمریکا ئاشکه‌را کریه کو پشکا چه‌پی ژ دیم و چاقییت ژنان جوانترن به‌رامبه‌ر پشکا لایی راستی، فه‌کوله‌ر دقه‌کولینیا خودا ئاقریی ب وی چه‌ندی ژێ دکه‌ن هه‌ر ب وی ئەگه‌ری ژنییت ب ناف و دمنگ هه‌ر دم ل سه‌ر لایی چه‌پی یی دیم و چاقییت خو شکلان دگرن،

تیما فه‌کوله‌ریت ئەمریکی دکراندنی دکه‌ن کو ئەگه‌ری سه‌رمکی یی وی چه‌ندی نه‌هاتیه زانین، به‌لی دکاری شکلگرتتی دا هه‌ردم لایی چه‌پی ب پشکا جوانی دیم و چاقان هاتیه دانان و ژلایی ژنییت ب ناف و دمنگ ژێ فه‌ ب پشکا چه‌زکرن دیم و چاقان هاتیه ب نافکرن.

بۇ ئەوایت ل بەر كومپيوتەرى گەلەك د روینتە خاری

رهقەند گوهرزی

چەند نوژداریت شارمزا بیئت ئەمریکی ئەو یەك راگهاندیه كو گەلەك روینشتن ل بەر كومپيوتەرى ب رهنگهكی بەردموام و نه لقینا مروقی، زیان بیئت هەین و دبیتە ئەگەری گەلەك نهخۆشی و ل دستپیککی مهژیی مروقی خاف دکەت و ریکی ل کارکرنا وی دگریت، پشتی هنگی دبیتە ئەگەری رهقبوونا مل و ماسولکیت مروقی توشی تیچونی دبن، دبیتە ئەگەری كومبوونا بهزی و ئەف ژى سهدهمه بو جهلتا دلی، هەر وان نوژداریت ئەمریکی ئاشکەرا کریه ژى ئەو کریارا بەردموام دبیتە ئەگەری سهرهکی بو وی کهسی ب نهخۆشیا شهکری و بیئت وی کهسی توشی هسکبوونی دبن.

بو قی یهکی ژى ئەو تیمی نوژداریت ئەمریکی ب قی رهنگی ئامورگاریا وی کهسی دکەن کو بەردموام ل بەر كومپيوتەری دروینیت.

- ب رهنگهکی دروست ب روینه خواری
- سهرو ملیت خو بو لای پشیی خوار نهك
- ل دەمی نفیسینا تشتهکی تهنشیت وی بلا ب گوشهیا
- ۹۰ پله بیت
- تشتهکی بدانه پال پشتا خو بو هاریکاریکرنا بربریت پشتی
- بیئت خو ب رهنگهکی راست و ب پانی دانه سهر ئەردی

بـ و رچ

کیقراله: گوهداریا شیرمیت ههقالیت خو بیئت دلسۆز بکه، چونکه وان دقیت تو یی سهرکهفتی بی.

کافر: خو تۆره کرن بو ته گەلەکا خرابه و ههقالیت ته دی قی کریارا ته بو خو ب دهلیقه زانن کو فیلبازیان ل ته بکهن.

شیر: هەر ب قی سهلیقی یی بەردموام به د کاریت خودا و ئەفه باشتین ریکه بو سهرکهفتا ته.

کا: پتر دەمی بده مالا خو، چونکه ئەو پیدفی ته و ههبوئا ته نه دمالی دا.

کج: یی دوو دل و بلهز نه به و ب قیان وان کاران بکه بیئت ته داناینه بهر سینگی خو.

بیمک: گەلەك هشیاری ئەزمانی خۆبه و ئاخشتا ته ل سهر ته یا ب حسابه، گاغا دمرکهفت نا زفریت.

فارنگه‌هی گۆشتی مروقان د دهته میهقانیت خو

ئاژانسا نوچهیی

نیجیریا راگه‌هاند کو حکومه‌تا ئیاله‌تا

ژیریا وی وه‌لاتی، دمرگه‌هی ئیک ژ خارنگه‌هی ئوتیلیت کهفن

گرتیه، چونکه وان گۆشتی مروقان دایه میهقانیت خو و ئەفه ژی هنگی دیار بو پستی پولیسیت فی وه‌لاتی سه‌حکریه گۆشتی وی خارنگه‌هی و دوو کلوخکی مروقان دناڤدا دیار بـ□وین کو دناڤ کاغه‌زیت ئەله‌منیومی دا پیچا بوون، تشتی‌ حه‌ییتی ژی ئەوه دناڤ لیستا خارناندا ناڤی کلوخکی کلاندی ژی دگه‌لدا بو، و ل سهر فی کریری پولیسان یازده کس دسته‌سه‌رکرن و ژ وانا ژی خۆدانی خارنگه‌هی ب خۆیه و شەش ژ وان گرتیان ژی ژن بوون و ئەو دمه‌ک بو خه‌لکی وی ده‌قه‌ری گومان ل سهر وی ئوتیلی هه‌ین کو هنده‌ک کاریت خراب دکه‌ت.

کیسک: به‌ردوام به ل سهر ب هیز کرنا که‌سینیا خو و وسه‌ خو دیاریکه کو تو که‌سه‌کی ب هیزی.

ترازی: هه‌قالیت ته پتر ژ ههر دمه‌کی پیدقی ب هیز و شیانیته ته هه‌نه، تو ژی یی هاریکار به دگه‌ل وان دا.

سه‌تل: گه‌له‌ک پویتی به‌ قیانا خو دگه‌ل هه‌فزینا خو. ب تنی ئەوه ته ژ هه‌می تشتا دپاریزیت.

دوپیشک: یا دلی خو بو خوشتی خو روهن بکه، ئەو دی پتر ریکان نیشا ته دمت بو پیشقه برنا ته.

نه‌نگ: پشتراست به کو تو که‌سه‌کی ب سه‌رکه‌فتی و یی به‌ردوام به ل سهر وی ریکی.

کفان: هشیاربه تو دبریاریت خو دا یی دژواری، ئەفه دی ب زیانه‌کا مه‌زن بو ته زفریت.

بۆجى ژنىت جوان تۆرەتەرن ژ يىت نەجوان

دەقەند گۆھەررى

ژنىت جوان بەرامبەر ژنىت نەشرىن و نەجوان ل دەمى دروستبوونا ئارىشەيان ب رەنگەكى تۆرەتر سەردەمى دگەل يى بەرامبەرى خۇ دكەن.

دنوتىرەن قەكولىندا ل ئەمىرىكا يا ھاتىە ئاشكەرا كرن كو ژنىت جوان بەرامبەر ژنىت نەشرىن و نەجوان ل دەمى رويب رويبوونا وان دگەل كىشەيان زىدەتر ب تۆرەبوون سەردەمى دكەن.

د. ئارۇن سىل، ل زانىنگەھا كاليفورنىا ب مەرما پىقانا زەموقا ژنى دبواری چاوانيا سەردەمىكرنا وى دەھەر دياردمىهكىدا، قەكولىن ل سەر (۱۵۶) فىرخازان يا كرى و دوى قەكولىندا بو وانا دەرکەفت ژنىت جوان دەمى دكەقنە دناف ئارىشاندا زىدەتر ب تۆرەبوون قە سەردەمى دكەن، بەرۇقاژى وان ژنىت نەجوان دگەل كەسى بەرامبەرى خۇ.

ب پىكەنىنى چارەيا پەرسىقى بگە

مەزن يا ھەي ل سەر بارى دەروونى و لەشى وى كەسى نەخاسمە پىشتى ئەو راپرسى بەلاف بۆى كو ئەو كەسىت سەحدكەنە قىدوويت كوميدي نىشانىت پەرسىقى دلەشى وان يا كىمكىرى.

ھەر دوى قەكولىندا كو دمالپەرا (نەھار) دا ھاتىە بەلافكرن، نوردارى دەروونى (دېقىد لويىس) ئافرى ب وى يەكى كرىە كو پىكەنىنى كىنچەكا

كەنى و ئاخفتىت خۇش ب دوو ئەگەرېت سەرەكى دەينە زانىن بۆ چارەكرنا نەخۇشيا،

قەكولىنەكا زانستى ئەو يەك ئاشكەرا كر كو ل دەمى چوار كەس دكەن سى ژ وانا دبنە خودان لەشەكى ساخلەم، پتريا وانژى وسا دىينن كو پىكەنىن ئالىي دەروونى وان ب ھىز دىيخيت .

چەند قەكولەمكا ل (زانىنگەھا نيويورك) يا ئەمىرىكى، دياركرىە كو ژ سەدى ھەشتى وسى يى ژنان ب ديتنا وان وسابوويە كو پىكەنىن يا بۆيە ئەگەرى كىمكرنا نىشانىت نەخۇشيا پەرسىقى ل دەف وان و ديسان ژسەدى ھەفتى ژ زەلاما ھەمان دىتن يا ھەي.

ئەم و مافىت مروقى

پاقدىرەك

ب هزاران سالايە مافى مروقى ل وەلاتى مە دەيتە بن پىكرن، نە ب تتى مروقىت فى وەلاتى دەيتە ئىشاندىن، يان زى كارىت كرىت ل ھەمبەر دەيتە كرن، بەلكو پىرى هزار سالايە ئاخا وەلاتى مە زى زورىا لى دەيتە كرن ژ لايى ھزرەكا ھافى و بيانى قە و ھەتا نوکە كەس زى ژ مە ب دروستى نە شىايە تىلا خۇ دانىتە سەر دمردى مە و ب وىژدان ب بيژىت ئھا ئەقەيە بناسىت ھەر تىشتەكى ب سەرى مە دەيت، و ب درىژيا فان هزار سالان، ئەو كولىتورى ل بيابانا ئەرمبى ب دارى كوتەك و زورىى روى ل وەلاتى مە كرى و ئاخا مە داگىر كرى، نە ب تتى وان ئەو پەيىكا ب نافى (دىنى پىروز) دگەل خۇ ئىنايى دناف مە دا بەلاف كرى، بەلكو د گەلەك دەلىقان دا ئەو بو وان ھند يا گرنىگ نەبو كو ھندى وان پويته ددا ھندەك ئارمانجىت خۇ يىت دىتر، ھەر ل دەستپىكا ھاتنا خۇ بو ناف وەلاتى مە، ھەمى بزاقىت وان ئەو بوون كانى دى چاوا شىن وان تىگەھ و زەنيەتا ل بيابانەك ھشك و دگەل حىشتىر وەرار كرى و ژيانا خۇ ھەمى ب سەر برىن و تالانكرنى قە بوراندى، ل سەر خەلكى دىتر سەپىنن، و ب فى دىتى يا ژ وان ھاتى تەخسىرى نەكر، بەرى ھەر تىشتەكى زى ئەزمانى خۇ كره ئەزمانى رىقەبرنا ھەمى كار و بارىت فى وەلاتى، و ب رەنگەكى بى ھەژمار شىان ھەمى عەدمت و سنج و ھشكاتيا خۇ ل ھەمبەرى ھەر تىشتەكى، دناف گەھىت ژيانا جفاكى كوردستانى دا ب چىنن، ئەقە و ھەر لقىنەك و ھزركرنەكا ژ ھزرا وان جۇدا، بى دوو دلى و دلۇفانى و ب لەز دەھاتە ژ نافىرن.

راستە ل قىرە و ل وىراھە ھندەك جاران خۇقەدمر كرن و روكمانى پەيدا بوىنە، بەلى ئەو چەند نە بوىە ئەگەرى ھندى كو ئەف مللەتە ب كارىت ب دروستى وان پىل و شلقىت وان ھوقەتيا رانگىت، و ھەر چەندە نا ھىتە ماندەل كرن زى كو كورد مللەتەكى ركوبە و بى شىاي گەلەك تىشتىت خۇ ب پارىژىت، بەلىيا دگەل ھندى داژى كۆمەكا مەزن يا عەدمت و سنجىت خۇ ژ دەست داينە.

ژ بەر فان ئەگەرىت ل سەرى مە گوتىن، ھەتا ئەفرۆ ژى كارقەدان و كىنجا وان ل سەر ھەمى گەھىت جفاكى مە ماينەقە و خۇ ژى قورتال كرن زى نە كارمكى ب ساناھىە و بلا ئەم قەت حەببەتى نەمىن دەمى كرىارەكا دژى مافىت مروقى ژ لايى كەسەكى، يان كومەكى قە د ھىتە كرن و ديسان بلا ئەم ژ نقىنگرتن و لومەبىت خەلكى دىتر زى تۆرە نەبىن دەمى دىبىژنە مە ھوین بى فى كارى ب دژى مافىت مروقى دكەن، چونكە ئەقە راستىكە و زى رەقىن كارەكى كرىتترە.

حكومەت و ھىزىت دەستەلاتدار ب تتى د سويجبار نىنن د فى ئارىشى دا، بەلكو جفاكى مە، ھەر وەكى بەرى نوکە مە ئاقرى پىداى، خۇ ژ وان قەيد و بەندىت پاشقەمانى رزگار نە كرىە، ھەتا كو ب شىت گفاشتى ل دەستەلاتى زى بکەت كو مافىت مروقى د دەستى كەتا و كومان دا د پاراستى بن، چونكە ژ بلى بن پى كرىت بەرچاف ژ لايى فى كومى، يان يا ھەنى، چ رۆژەك دمرىاز نابىت كو مە ھەمىان گوھلى نە بىت كچەك، يان ژنەك، يان كور و كچەك پىكقە، نە ھىنە كوشتن و بەرزە كرن، يان ژ ئەگەرى گفاشتەكا دژوار ھان و ھەوارىت خۇ نە بەنە بەر كوشتى و دوماھىى ب ژيانا خۇ د نىنن. سەربارى فى ھەمىى زى ھەقەركرن دگەل سالىت دمرىاز بوى نوکە ئەف رەوشە ب رەنگەكى بەرچاف ھاتىە گوھورىن و بەر ب باشىى چۆبە و بن پى كرنا رىكخستى ھەبوونا خۇ نىنە و ئەقە زى ھىشىت مەزن بو مروقى دروست دكەت.

قىنجا بلا سىنگى مە بى قەكرى بىت، و ھەمى بزاف بەيتەكرن كو ئەم خۇ ژ وى كەلتورى دژوارىى دویر بىخىن و ب زقرىنە سەر ھشىت خۇ و بزانىن كانى دى چاوا سەردمىى دگەل دونىايا نوى كەين و وان تىگەھ و ئايدىايان دناف مەژىى كەسى خۇدا شوین. بلا ئەقە ببىتە پەيىكا مە ژ بو گەھشتن ب پاراستنا مافىت مروقى ل ھەمى بازان.

SILAV 94

Sewat 2014

Kovareka Heyvanye Li Amedye Derdikevit

هیللو ش : نهز نه هاتیمه که لتوری کوردی تی کبدهم